

САНХҮҮГИЙН САЛБАРЫН ТОЙМ

2025 ОНЫ 1 ДҮГЭЭР УЛИРАЛ

АГУУЛГА

I. ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Үнэт цаасны
зах зээлийн
төлөв

8

ХАА–н гаралтай
бараа, түүхий
эдийн зах зээл

14

Биржийн
бус зах зээл

15

Уул уурхайн
бүтээгдэхүүний
зах зээл

17

Ашигт
ажиллагаа

19

Тогтвортой
байдал

24

Бодлого
зохицуулалт

25

II. ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Зах зээлийн
төлөв

28

Хүртээмжтэй
байдал

33

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

37

Ашигт
ажиллагаа

38

Тогтвортой
байдал

39

Бодлого
зохицуулалт

40

III. БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Зах зээлийн
төлөв

44

Хүртээмжтэй
байдал

49

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

52

Ашигт
ажиллагаа

55

Тогтвортой
байдал

57

Финтек ба
ногоон зээл

59

Бодлого
зохицуулалт

62

IV. ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО

Зах зээлийн
төлөв

66

Хүртээмжтэй
байдал

68

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

72

Ашигт
ажиллагаа

76

Тогтвортой
байдал

78

Бодлого
зохицуулалт

80

V. МӨНГӨН ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ

Салбарын
төлөв

84

Хүртээмжтэй
байдал

85

Бодлого
зохицуулалт

87

VI. ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САН

Салбарын
төлөв

90

Хүртээмжтэй
байдал

91

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

93

Ашигт
ажиллагаа

95

Тогтвортой
байдал

96

VII. ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛ

Салбарын
төлөв

100

Хүртээмжтэй
байдал

103

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

104

Ашигт
ажиллагаа

108

Бодлого
зохицуулалт

109

VIII. ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ

Салбарын
төлөв

112

Хүртээмжтэй
байдал

113

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

114

Ашигт
ажиллагаа

115

Бодлого
зохицуулалт

116

IX. СЭНДБОКС ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

Сэндбоксад туршигдаж буй
бүтээгдэхүүнүүд

120

Бодлого
зохицуулалт

127

X. ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Салбарын төлөв

130

Хүртээмжтэй
байдал

131

Бүтээгдэхүүн
үйлчилгээ

132

Ашигт
ажиллагаа

134

Бодлого
зохицуулалт

135

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ААН	Аж ахуйн нэгж	ҮМҮЧЭТХЭАЭ	Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч
ААНОАТ	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	ҮЦК	Үнэт цаасны компани
АНУ	Америкийн Нэгдсэн Улс	ҮЦТХТ	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн төв
АХБ	Азийн хөгжлийн банк	ХАА	Хөдөө аж ахуй
ББСБ	Банк бус санхүүгийн байгууллага	ХААБ	Хөдөө аж ахуйн бирж
БНХАУ	Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улс	ХЖДХ	Хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү
БНСУ	Бүгд Найрамдах Солонгос Улс	ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
БХХО	Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	ХЗХ	Хадгаламж, зээлийн хоршоо
ГҮТББ	Гишүүдэд үйлчлэх төрийн бус байгууллага	ХНХ	Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө
ВХҮҮ	Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч	ХК	Хувьцаат компани
ДНБ	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн	ХБҮЦ	Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас
ЖДҮ	Жижиг, дунд үйлдвэр	ХОМК	Хөрөнгө оруулалтын менежментийн компани
ЗБДС	Зээлийн батлан даалтын сан	ХОС	Хөрөнгө оруулалтын сан
ЗГҮЦ	Засгийн газрын үнэт цаас	ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ЗЖДХ	Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү	ХХААДЗ	Хүнсний болон хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийг дэмжих зээл
ЗМС	Зээлийн мэдээллийн сан	ТОС	Тогтвортой санхүүжилт
МИК	Монголын ипотекийн корпораци	АFI	Alliance for Financial Inclusion /Санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг/
МХБ	“Монголын хөрөнгийн бирж” ХК	B2B	Business to business
МЗҮАЭ	Мөнгөн зээлийн үйл ажиллаа эрхлэгч	IPO	Initial public offering /Олон нийтэд хувьцаагаа санал болгох/
МУТСТ	Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх	GIZ	Германы хамтын ажиллагааны нийгэмлэг
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	MSE	Mongolian stock exchange /Монголын хөрөнгийн бирж/
СЗХ	Санхүүгийн зохицуулах хороо	OTC	Over the counter
СМА	Санхүүгийн мэдээллийн алба	P2P	Peer to peer
ТЗК	Тусгай зориулалтын компани	ROE	Return on equity
УБҮЦБ	Улаанбаатар үнэт цаасны бирж	ROA	Return on assets
УИХ	Улсын Их Хурал		
ҮХЭХБХСЗ	Үл хөдлөх эд хөрөнгө барьцаалахтай холбоотой санхүүгийн зуучлал		
ҮХЭХ	Үл хөдлөх эд хөрөнгө		
ҮХЭХЗ	Үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлал		

 <p>ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ</p>	<p>Зах зээлийн үнэлгээ</p> <p>12,826.4 тэрбум төгрөг ЗЗҮ/ДНБ 16.0%</p>	<p>Даатгалын компаний тоо</p> <p>20</p>	<p>Нийт хөрөнгө</p> <p>675.6 тэрбум төгрөг</p>	<p>ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ</p>
	<p>ТОП-20 индекс</p> <p>50,171.38</p>	<p>Арилжааны дүн</p> <p>206.4 тэрбум төгрөг</p>	<p>Даатгалын гэрээний тоо</p> <p>490,266</p>	<p>Даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамж</p> <p>110.0 тэрбум төгрөг</p>
<p>ҮЦК-ийн тоо</p> <p>54</p>	<p>Хөрвөх чадвар</p> <p>0.4%</p>	<p>Даатгалын нөхөн төлбөр</p> <p>49.1 тэрбум төгрөг</p>	<p>Нөөц сан 320.3 тэрбум төгрөг</p>	
<p>MSE A 19,422.59 MSE B 14,729.13</p>	<p>Уул уурхайн бүтээгдэхүүний арилжааны хэмжээ</p> <p>667.4 тэрбум төгрөг</p>	<p>Цэвэр ашиг</p> <p>14.4 тэрбум төгрөг</p>	<p>Давхар даатгалын хураамжийн зардал</p> <p>26.5 тэрбум төгрөг</p>	<p>Нягтрал 142,736 төгрөг</p>
 <p>БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА</p>	<p>Тусгай зөвшөөрөлтэй</p> <p>575 ББСБ</p>	<p>88.9% Зээлийн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрөлтэй</p>	<p>Тусгай зөвшөөрөлтэй</p> <p>176 ХЗХ</p>	<p>ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО</p>
	<p>Нийт хөрөнгө</p> <p>7.6 их наяд төгрөг</p>	<p>3.7 сая Харилцагч</p>	<p>Чанаргүй зээлийн нийт зээлд эзлэх хувь</p> <p>2.4%</p>	<p>77,557 гишүүн</p>
<p>Нийт зээл</p> <p>6.3 их наяд төгрөг</p>	<p>Нийт зээлдэгч</p> <p>2.6 сая</p>	<p>Нийт хөрөнгө</p> <p>368.3 тэрбум төгрөг</p>	<p>Цэвэр ашиг</p> <p>3.5 тэрбум төгрөг</p>	<p>НИЙТ ЗЭЭЛ</p> <p>281.2 тэрбум төгрөг</p>
<p>Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү</p> <p>3.5%</p>	<p>Нийт орлого</p> <p>603.4 тэрбум төгрөг</p>	<p>2.3% Зээлийн жигнэсэн дундаж хүү</p>	<p>1.4% Хугацаатай хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү</p>	
 <p>ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛ</p>	<p>ҮХЭХЗ-ын байгууллага</p> <p>302</p>	<p>Хуулийн этгээд</p> <p>55</p>	<p>ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧИД</p> 	
	<p>Иргэн</p> <p>485</p>	<p>Зуучлан худалдсан</p> <p>538.5 тэрбум төгрөг</p>	<p>Зуучлан түрээслүүлсэн</p> <p>58.9 тэрбум төгрөг</p>	<p>Үнэт металл худалдан авалт</p> <p>35.6 тэрбум төгрөг</p>

ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Зах зээлийн үнэлгээ

12,826.4
тэрбум төгрөг

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Дансны тоо

2,605,566

Хүртээмжтэй байдал

Нийт арилжааны дүн

206.4
тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

ҮЦК-ийн хөрөнгө

300.1

тэрбум төгрөг

Улсын төсөвт
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ
(ҮЦК, ХОМК)

4.7

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Төвлөрөл

33Ү-ний **80.1** хувийг
Топ-10 ХК

Бодлого зохицуулалт

ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

Үнэт цаасны зах зээлд **НИЙТ 622** зохицуулалттай этгээд, хувьцаат компани үйл ажиллагаа эрхэлж байна

Хувийн хөрөнгө оруулалтын сан (Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулийн 5.3 дахь заалт)

42

Мэргэжлийн холбоо, өөрийгөө зохицуулах байгууллага

1

Дэд бүтцийн байгууллага

Арилжаа эрхлэх байгууллага 3	Үнэт цаасны клирингийн байгууллага 2 /1 давхардсан/	Үнэт цаасны төвлөрсөн хадгаламжийн байгууллага 1
Үнэт цаасны төлбөрийн байгууллага 1 /давхардсан/	Уул уурхайн бүтээгдэхүүний бирж 1 /давхардсан/	ХАА–н бирж 1

Мэргэжлийн оролцогч

ҮЦК 54	ХОМК 35	Хамтын хөрөнгө оруулалтын сан 6
Кастодиан банк 3	Андеррайтерийн зөвшөөрөлтэй банк 2 /1 давхардсан/	ХАА–н түүхий эдийн брокер 9
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны зуучлагч 13 /9 давхардсан/		Санхүүжих чадавхын зэрэглэл тогтоох байгууллага 3

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас гаргагч 65 /ТЗК/	Хөрөнгө итгэмжлэн удирдах 8	Барьцаат үнэт цаасны хөрөнгийн багцын бүртгэл хянагч 1
---	---------------------------------------	--

Бүртгэлтэй этгээд

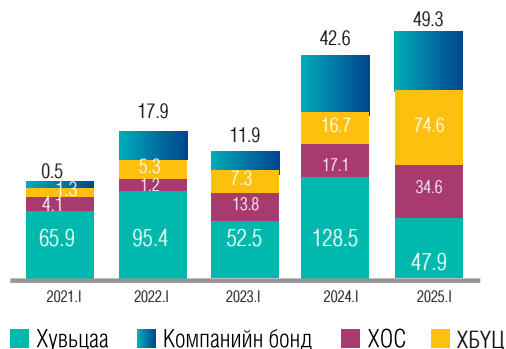
ҮЦЗЗ–д аудитын үйлчилгээ үзүүлэх 54 /7 давхардсан/	ҮЦЗЗ–д хөрөнгийн үнэлгээний үйлчилгээ үзүүлэх 25 /давхардсан/	ҮЦЗЗ–д хуулийн үйлчилгээ үзүүлэх 44
ХК <i>Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй – 164 ХК</i> 311 <i>Улаанбаатар үнэт цаасны биржид бүртгэлтэй – 2 ХК</i>		

*ҮЦК–д брокер, дилер, андеррайтер болон хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагаа эрхлэгч байгууллагыг хамруулна.

Үнэт цаасны зах зээлийн арилжаа

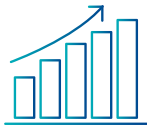
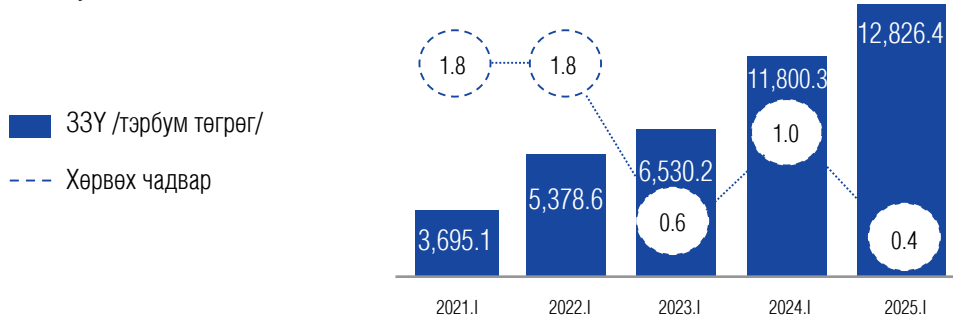
- 2025 оны 1 дүгээр улиралд 206.4 тэрбум төгрөгийн үнэт цаас зах зээлд арилжигдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 0.7 хувиар, 2021 оноос 3.0 дахин өссөн үзүүлэлт юм.
- Нийт арилжааны 23.2 хувийг хувьцааны, 16.8 хувийг хөрөнгө оруулалтын сан (ХОС)–гийн нэгж эрхийн, 23.9 хувийг компанийн бондын, 36.1 хувийг хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаас (ХБҮЦ)–ны арилжаа тус тус эзэлж байна.

Үнэт цаасны арилжаа /тэрбум төгрөг/

Зах зээлийн үнэлгээ болон хөрвөх чадвар

- Тайлант улиралд зах зээлийн үнэлгээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.7 хувиар өсөж 12,826.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол хувьцааны хоёрдогч зах зээлийн арилжааны хөрвөх чадвар 0.4 хувь байна.

ТОП 20 50,171.38

MSE A 19,422.59

MSE B 14,729.13

Үнэт цаасны зах зээлийн индекс

- ТОП-20 индекс өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5,477.80 нэгжээр буюу 12.3 хувиар;
- MSE A индекс өмнөх оны мөн үеэс 1,623.19 нэгжээр буюу 9.1 хувиар;
- MSE B индекс өмнөх оны мөн үеэс 2,521.58 нэгжээр буюу 20.7 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

МОНГОЛЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖИД БҮРТГЭЛТЭЙ ХК–УУДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ

ТОП-20 индексийн багцыг зах зээлийн үнэлгээ, арилжааны өдрийн дундаж гүйлгээ, арилжаанд орсон өдрийн тоо, төвлөрлийн байдал гэсэн шалгуур үзүүлэлтэд үндэслэн бүрдүүлдэг. Бүртгэлтэй компаниудын 22.8 хувийг, ТОП-20 индексийн багцын 64.7 хувийг банк санхүүгийн салбар бүрдүүлж байна.

ТОП-20 ИНДЕКСТ БАГТАХ ХК-УУДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ /ЗЗҮ-ЭЭР/

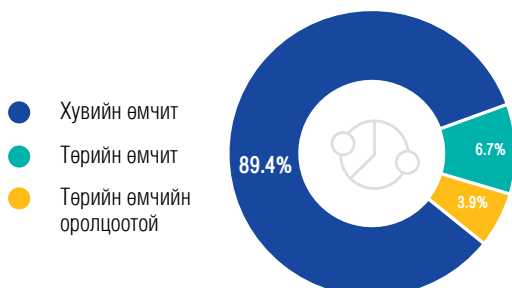
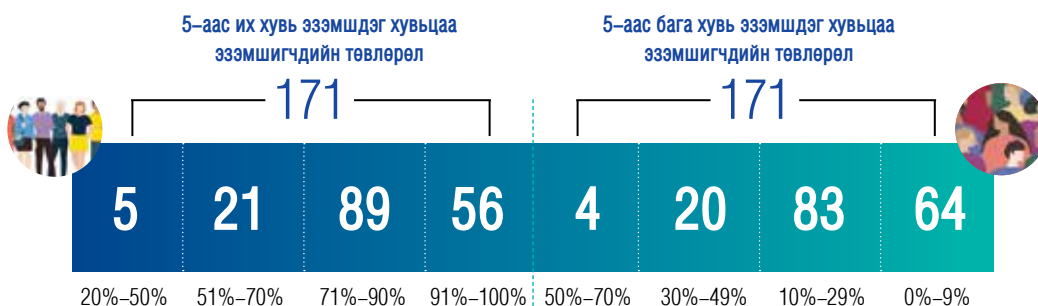

ҮЦТХТ-Д БҮРТГЭЛТЭЙ ҮНЭТ ЦААС

ХУВЬЦААНЫ ТӨВЛӨРӨЛ

Монголын хөрөнгийн бирж (МХБ), Улаанбаатар үнэт цаасны бирж (УБҮЦБ) дээр идэвхтэй арилжаа явуулдаг 171 ХК-ийн хувьцааны төвлөрлийг 5-аас дээш болон түүнээс доош хувь эзэмшдэг хувьцаа эзэмшигчийн тоогоор доор хүснэгтэд харуулав.

ХУВЬЦААНЫ ӨМЧИЙН БҮТЭЦ

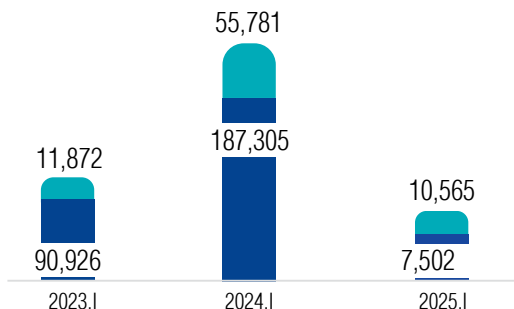
- Санхүүгийн зохицуулах хороо (СЗХ)-нд бүртгэлтэй 311 ХК-ийн өмчийн бүтцийг задлан харвал 89.4 хувь нь хувийн өмчит, 6.7 хувь нь төрийн өмчит, 3.9 хувь нь төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой байна.

ҮНЭТ ЦААСНЫ ДАНСНЫ ТОО

- Шинээр 7,502 данс нээгдэж нийт дансны тоо 2,605,566-т хүрсэн бол 10,565 холболтын данс нээгдэж нийт 682,502-т хүрлээ.

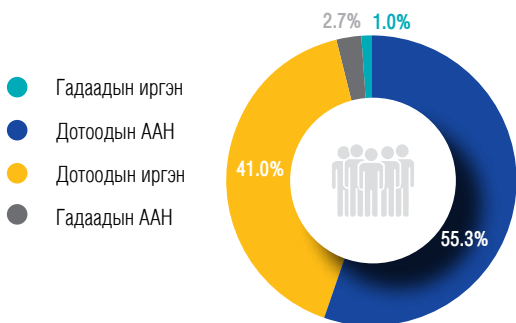
НЭЭГДСЭН ДАНСНЫ ТОО

■ Холболтын данс ■ Шинэ данс

ДАНСНЫ ТОО
/ӨССӨН ДҮНГЭЭР/

2,605,566

АРИЛЖААНЫ БҮТЭЦ /үнийн дүнгээр/

- Арилжаанд оролцогчдын дийлэнх хувь буюу 55.3 хувийг дотоодын ААН-н хийсэн гүйлгээ эзэлж байгаа нь тэдний үнэт цаасны зах зээлийн идэвхжилт өндөр байгааг илтгэж байна. Харин дотоодын иргэний хийсэн арилжааны гүйлгээ 41.0 хувь, гадаадын ААН-ийн хийсэн арилжааны гүйлгээ 2.7 хувь, гадаадын иргэний хийсэн арилжааны гүйлгээ 1.0 хувь тус тус эзэлж байна.

АРИЛЖААНД ОРОЛЦОГЧИЙН ТОО, ДАВТАМЖ /ӨССӨН ДҮНГЭЭР/

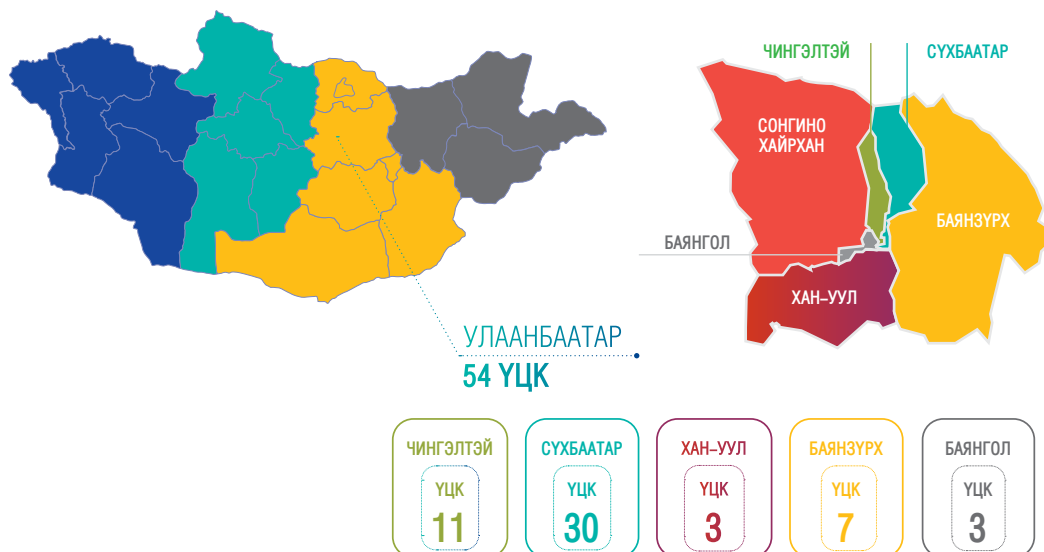
- Арилжаанд давтагдсан тоогоор нийт 33,528 иргэн, 570 ААН оролцож, 88,244 удаагийн арилжаа хийжээ. Хөрөнгө оруулагчдын 97.7 хувийг дотоодын иргэн, 1.5 хувийг дотоодын ААН, 0.6 хувийг гадаадын иргэн, 0.2 хувийг гадаадын ААН тус тус эзэлж байна.

	Арилжаанд оролцогчийн тоо		Арилжаанд оролцсон тоо /давхардсан/	
	Тоо	Хувь	Тоо	Хувь
ГАДААДЫН ААН	53	0.2%	319	0.4%
ГАДААДЫН ИРГЭН	214	0.6%	748	0.8%
ДОТООДЫН ААН	517	1.5%	3,423	3.9%
ДОТООДЫН ИРГЭН	33,314	97.7%	83,754	94.9%
НИЙТ	34,098	100.0%	88,244	100.0%

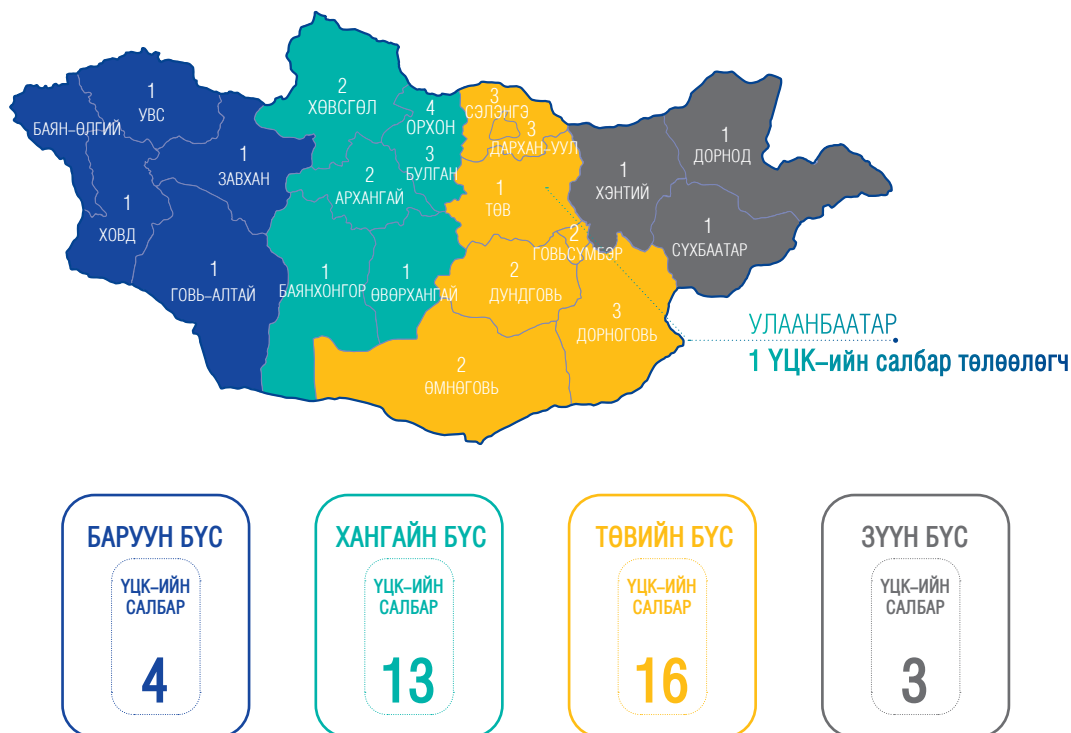
ҮЦК БАЙРШИЛ

- Улаанбаатар хотод 54 ҮЦК үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

ҮЦК-ИЙН САЛБАР, ТӨЛӨӨЛӨГЧИЙН БАЙРШИЛ

- ҮЦК-ийн 37 салбар, төлөөлөгч үйл ажиллагаа эрхэлж буйгаас 36 нь орон нутагт, 1 нь Улаанбаатар хотод байршиж байна.

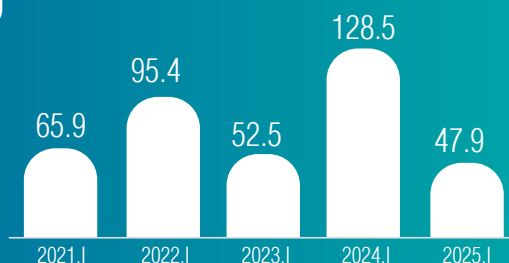

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

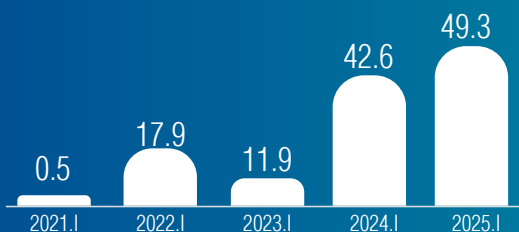
ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖАА

Нийт хувьцааны арилжаа 47.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.7 дахин, 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 1.4 дахин буурчээ.

■ Хувьцааны арилжаа /тэрбум төгрөг/

Компанийн өрийн хэрэгслийн арилжаа /тэрбум төгрөг/

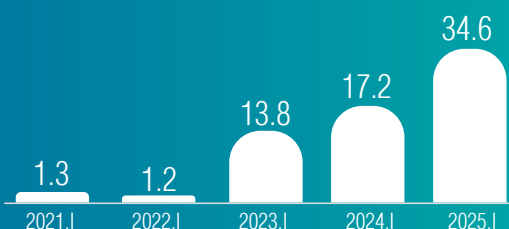
КОМПАНИЙН ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН АРИЛЖАА

- Компанийн бондын арилжаа 49.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх онтой харьцуулахад 15.8 хувиар, 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 106.0 дахин өсжээ.

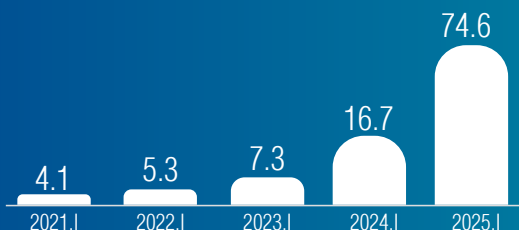
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН САНГИЙН АРИЛЖАА

- ХОС-ийн арилжаа 34.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.0 дахин, 2021 мөн үетэй харьцуулахад 26.6 дахин өсжээ.

Хөрөнгө оруулалтын сангийн арилжаа /тэрбум төгрөг/

Хөрөнгөөр баталгаажсан үнэт цаасны арилжаа /тэрбум төгрөг/

ХӨРӨНГӨӨР БАТАЛГААЖСАН ҮНЭТ ЦААСНЫ АРИЛЖАА

- ХБҮЦ-ны арилжаа 74.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4.5 дахин, 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 18.0 дахин өсжээ.

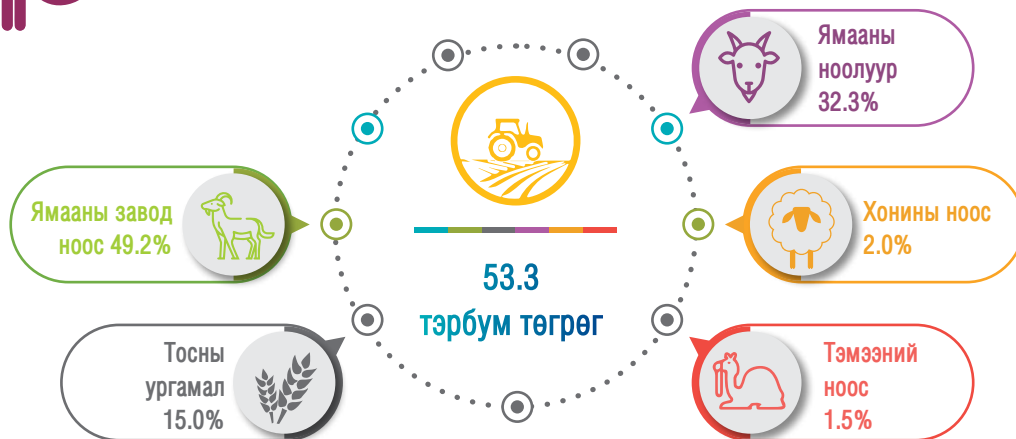
ШИНЭЭР ГАРГАСАН КОМПАНИЙН ӨРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН АРИЛЖАА

Гаргасан компани	Бүртгэсэн огноо	ХБҮЦ-ны дүн /тэрбум төгрөг/
“Жи Эс Би актив ТЗК” ХХК	2025.02.25	25.0

ХӨДӨӨ, АЖ АХУЙН ГАРАЛТАЙ БАРАА, ТҮҮХИЙ ЭДИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

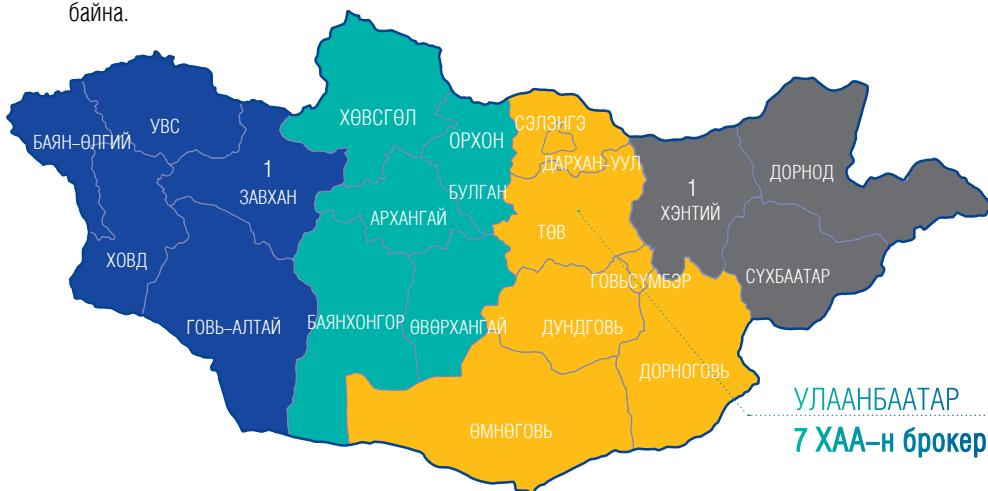

ХААБ-ээр нийт 5 төрлийн 53.3 тэрбум төгрөгийн бараа бүтээгдэхүүн арилжаалагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 6.2 тэрбум төгрөгөөр буюу 10.4 хувиар буурсан.

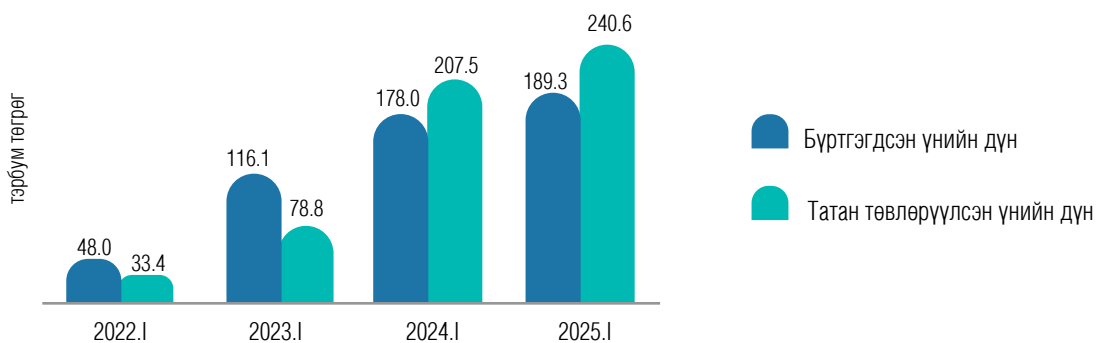
ХАА-Н БРОКЕРЫН КОМПАНИУДЫН БАЙРШИЛ

- 9 ХАА-ын брокер үйл ажиллагаа явуулж байгаагийн 7 нь Улаанбаатар хотод, 2 нь орон нутагт байршиж байна.

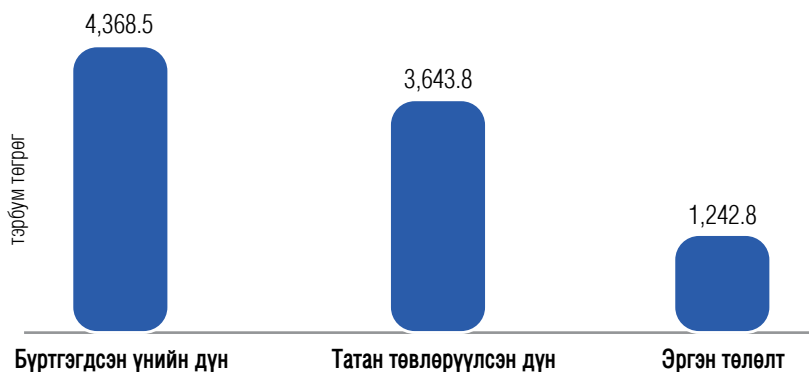

БИРЖИЙН БУС ЗАХ ЗЭЭЛ

Тайлант улиралд биржийн бус зах зээлд нийт 23 үнэт цаас гаргагчийн, 24 өрийн хэрэгсэл бүртгэгдлээ. Үүнээс төгрөгөөр 189.3 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгсэл бүртгэгдэж бодитоор 240.6 тэрбум төгрөгийг, татан доллароор 30.0 сая ам.долларын үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгсэл бүртгэж, 31.6 сая ам.долларыг тус тус татан төвлөрүүлжээ.

Биржийн бус зах зээлийн арилжаа 2021 оны 9 дүгээр сард анхны өрийн хэрэгслээ бүртгэж үйл ажиллагаа эхэлснээс хойш 4,368.5 тэрбум төгрөгийн үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгслийг бүртгэж, 3,643.8 тэрбум төгрөгийг татан төвлөрүүлсэн байна. Мөн доллароор 208.3 сая ам.долларын үнийн дүн бүхий өрийн хэрэгсэл бүртгэж, 149.1 сая ам.долларыг татан төвлөрүүлжээ. Нийт 1,242.8 тэрбум төгрөгийн өрийн хэрэгслийн хугацаа дуусаж, амжилттай эргэн төлсөн байна.

БИРЖИЙН БУС ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ОРОЛЦОГЧИД

Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбоонд бүртгэлтэй биржийн бус зах зээлийн арилжаанд оролцох эрхтэй бүртгэлтэй шууд оролцогч нийт 38 байна. Үүнээс авхардсан тоогоор андеррайтер 24, дилер 24, брокер 31, ХОС 5 компани байна. Харин шууд оролцогч нарт бүртгэлтэй шууд бус оролцогч хувь хүн 3,672, хуулийн этгээд 370 байна.

АНДЕРРАЙТЕР
24

ДИЛЕР
24

БРОКЕР
31

ХӨРӨНГӨ
ОРУУЛАЛТЫН САН
5

ХУВЬ ХҮН
3,672

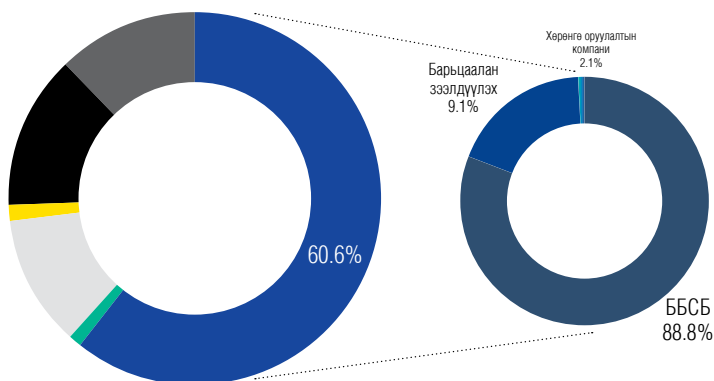
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД
370

БОНДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ

Тайлант улиралд нийт бондын 60.6 хувийг санхүүгийн салбар, 13.2 хувийг худалдаа үйлчилгээ, 12.1 хувийг барилга, 11.4 хувийг уул уурхай, 1.3 хувийг мэдээлэл, холбоо, 1.3 хувийг үйлдвэрлэл, 0.1 хувийг бусад салбар тус тус эзэлж байна.

БОНДЫН САЛБАРЫН АНГИЛАЛ

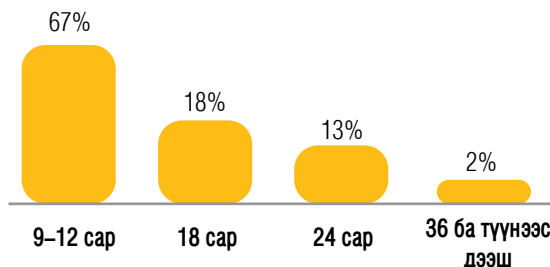
● Санхүүгийн салбар	60.6%
● Мэдээлэл холбоо	1.3%
● Уул уурхай	11.4%
● Үйлдвэрлэл	1.3%
● Худалдаа, үйлчилгээ	13.2%
● Бусад	0.1%
● Барилга	12.1%

Санхүүгийн салбарын бондын 88.8 хувийг ББСБ, 9.1 хувийг барьцаалан зээлдүүлэх газар, 2.1 хувийг хөрөнгө оруулалтын компани тус тус эзэлж байна.

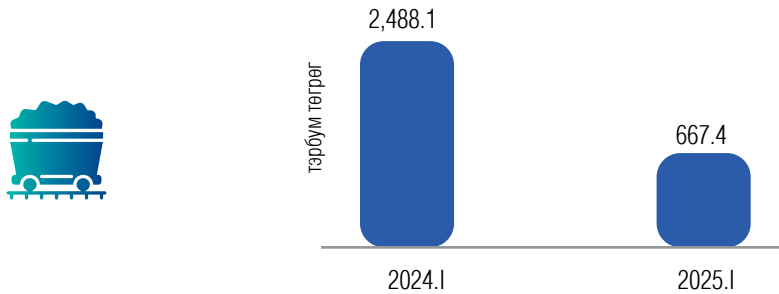
БОНДЫН ХУГАЦАА

Тайлант хугацаанд бүртгэгдсэн нийт бондын 67 хувийг 9–12 сарын хугацаатай, 18 хувийг 18 сарын хугацаатай, 13 хувийг 24 сарын хугацаатай, 2 хувийг 36 сар ба түүнээс дээш сарын хугацаатай бонд тус тус бүрдүүлээ

УУЛ УУРХАЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛ

Тайлант улирлын байдлаар уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржээр нийт 94 удаагийн арилжаагаар 2.8 сая тонн уул уурхайн бүтээгдэхүүн арилжлаа. Нийт 667.4 тэрбум төгрөгийн уул уурхайн бүтээгдэхүүн арилжигдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 3.7 дахин буурсан үзүүлэлт юм.

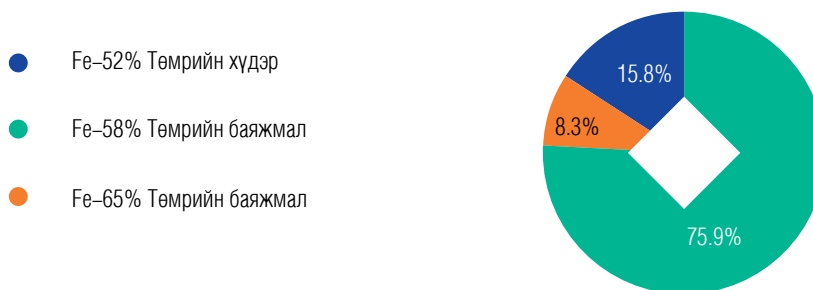

Нийт арилжааны 64.6 хувийг төмрийн хүдэр, баяжмалын арилжаа, 28.9 хувийг нүүрсний арилжаа, 5.0 хувийг зэсийн баяжмалын арилжаа, 1.5 хувийг хайлуур жоншны арилжаа тус тус эзэлж байна.

Бүтээгдэхүүний төрөл	Багцын тоо	Хэмжээ /мянган тонн/	Нийт үнийн дүн /тэрбум төгрөг/
Төмрийн хүдэр, баяжмал	633	2,072.7	431.1
Нүүрс	106	678.4	193.1
Зэсийн баяжмал	5	5.0	33.0
Хайлуур жоншны хүдэр, баяжмал	179	11.6	10.2
Нийт	923	2,767.7	667.4

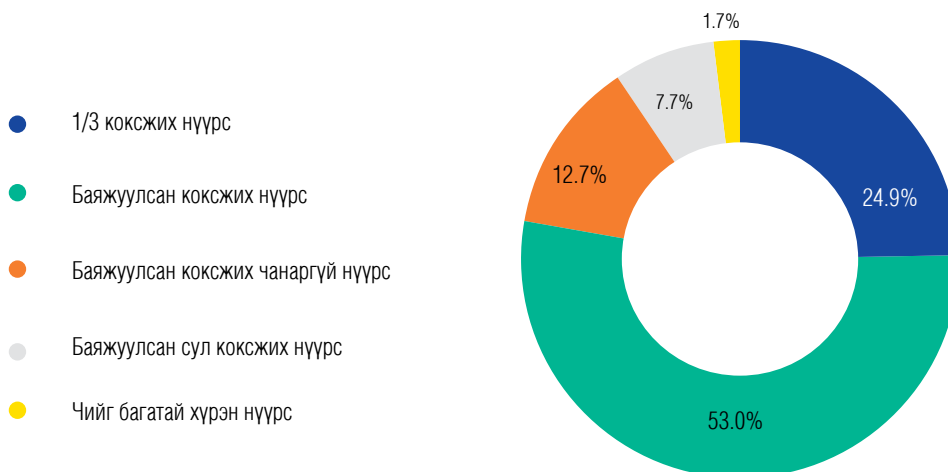
ТӨМРИЙН ХҮДЭР, БАЯЖМАЛЫН АРИЛЖАА

Нийт 633 багц буюу 2,072.7 мянган тонн төмрийн хүдэр, баяжмалыг 431.1 тэрбум төгрөгөөр арилжлаа. Нийт арилжааны 75.9 хувийг Fe – 58%–ийн төмрийн баяжмал, 15.8 хувийг Fe – 52%–ийн төмрийн баяжмал, 8.3 хувийг Fe – 65%–ийн төмрийн баяжмал тус тус эзэлж байна.

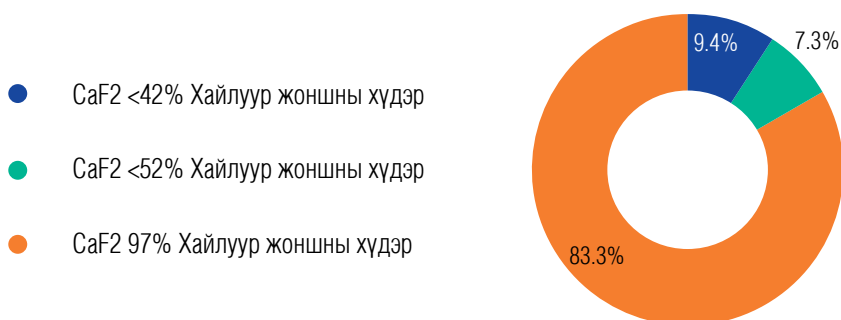
НҮҮРСНИЙ АРИЛЖАА

Нийт 106 багц буюу 678.4 мянган тонн нүүрсийг 193.1 тэрбум төгрөгөөр арилжлаа. Нийт арилжааны 53.0 хувийг баяжуулсан коксжих нүүрс, 24.9 хувийг 1/3 коксжих нүүрс, 12.7 хувийг баяжуулсан коксжих чанаргүй нүүрс, 7.7 хувийг баяжуулсан сул коксжих нүүрс, 1.7 хувийг чийг багатай хүрэн нүүрс тус тус эзэлж байна.

ХАЙЛУУР ЖОНШНЫ ХҮДЭР, БАЯЖМАЛЫН АРИЛЖАА

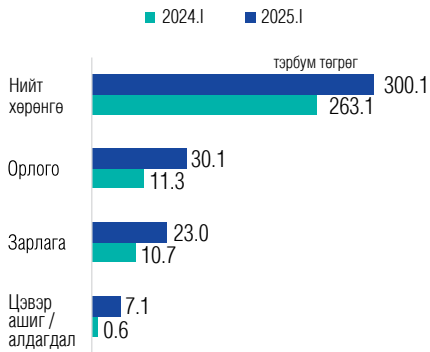
Нийт 179 багц буюу 11.6 мянган тонн хайлуур жоншны хүдэр, баяжмалыг 10.2 тэрбум төгрөгөөр арилжлаа. Нийт арилжааны 83.3 хувийг хайлуур жоншны баяжмал CaF2–97%, 9.4 хувийг CaF2<42% хайлуур жоншны хүдэр, 7.3 хувийг CaF2<52% хайлуур жоншны хүдэр тус тус эзэлж байна.

ЗЭС БАЯЖМАЛЫН АРИЛЖАА

Нийт 5 багц буюу 5.0 мянган тонн 22.35%-ийн зэсийн агуулгатай баяжмалыг 33.0 тэрбум төгрөгөөр арилжлаа.

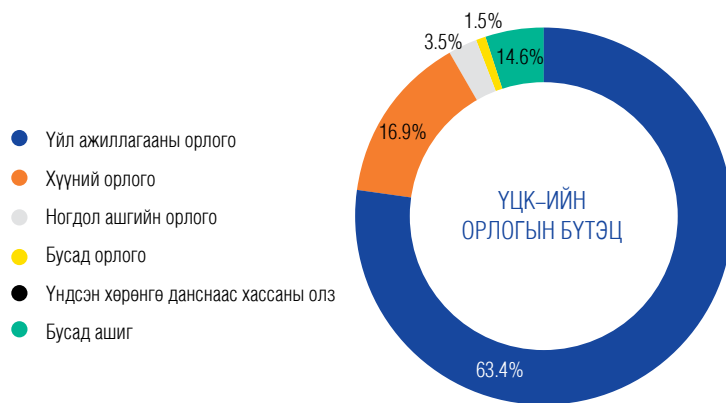
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

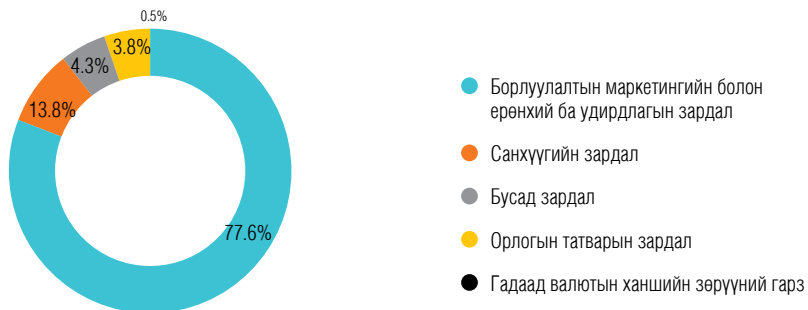
ҮЦК-ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

- Тайлант улиралд ҮЦК-уудын нийт хөрөнгө 300.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 14.0 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 18.8 тэрбум төгрөгөөр, зарлага 12.3 тэрбум төгрөгөөр өсөж 7.1 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан байна.

ҮЦК-ИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ

ҮЦК-ИЙН ЗАРДЛЫН БҮТЭЦ

ҮЦК-УУДЫН УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ТАТВАР, НДШ

1.5

тэрбум төгрөг

НДШ

0.9

тэрбум төгрөг

ААНОАТ

0.5

тэрбум төгрөг

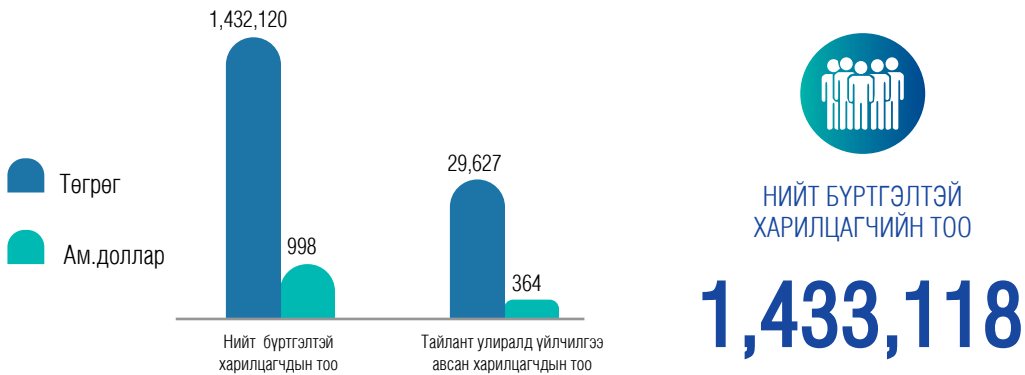
ХХОАТ

- Үнэт цаасны компаниуд НДШ-д 1.5 тэрбум төгрөг, ААН-ийн орлогын албан татварт 0.9 тэрбум төгрөг, ХХОАТ-т 0.5 тэрбум төгрөгийг тус тус төлж, улсын төсөвт нийт 2.9 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлээд байна.

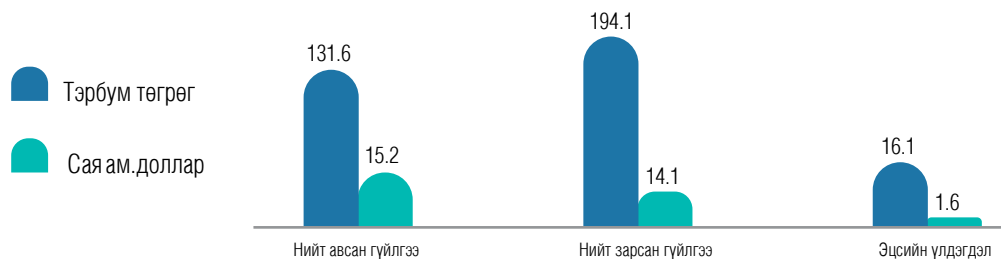
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН НОМИНАЛЬ ДАНСНЫ ТАЙЛАН

- Мөнгөн хөрөнгийн номиналь дансаар дамжуулан харилцагчидад үйлчилгээ үзүүлж байгаа 21 компанид бүртгэлтэй 1,433,118 харилцагч байгаагаас тайлант улиралд 29,991 харилцагч номиналь дансаар дамжуулан үйлчилгээ авсан байна.

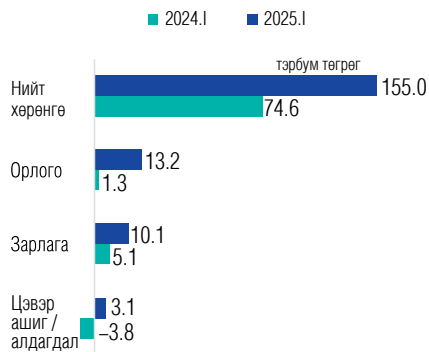
НОМИНАЛЬ ДАНСНЫ ХАРИЛЦАГЧИЙН ТОО

Тайлант улиралд 131.6 тэрбум төгрөгийн болон 15.2 сая ам.долларын гүйлгээ хийгдэж харилцагчидын мөнгөн хөрөнгийн номиналь дансны нийт үлдэгдэл 16.1 тэрбум төгрөг болон 1.6 сая ам.доллар байна.

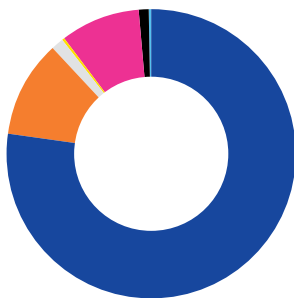
ХОМК-ИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ҮЦК-ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

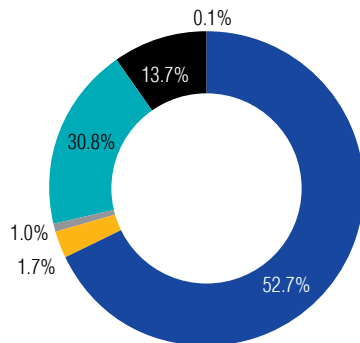
- ХОМК-уудын нийт хөрөнгө 155.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2.1 дахин өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 10.2 тэрбум төгрөгөөр, зарлага 2.0 тэрбум төгрөгөөр өсөж 3.1 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажилласан.

ХОМК-ИЙН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ

Үнэт цаасны арилжааны цэвэр орлого	77.4%
Хөрөнгө оруулалтын зөвлөхийн үйл ажиллагааны орлого	10.9%
Бусад үйл ажиллагааны орлого	1.2%
Үнэт цаасны үнэлгээний тэгшитгэлийн цэвэр орлого	0.4%
Хүүний орлого	8.9%
Бусад орлого	1.1%
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз	0.1%

ХОМК-ИЙН ЗАРДЛЫН БҮТЭЦ

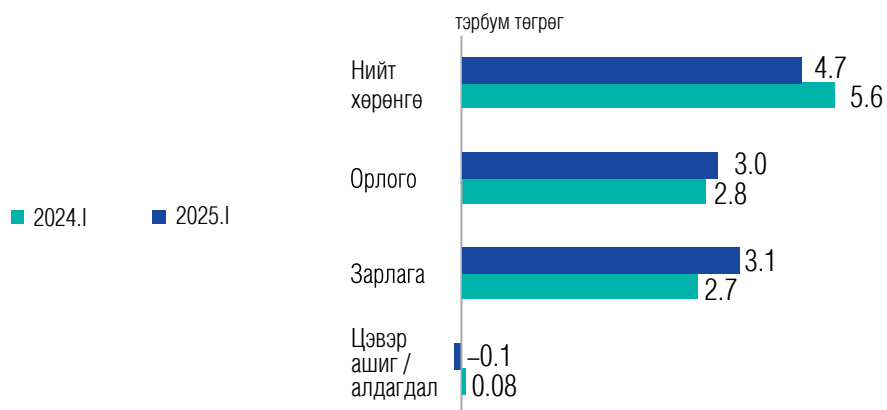
Борлуулалтын маркетингийн болон ерөнхий ба удирдлагын зардал	52.7%
Санхүүгийн зардал	30.8%
Бусад зардал	1.7%
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/гарз/	1.0%
Орлогын татварын зардал	13.7%
Бусад алдагдал	0.1%

ҮЦК-УУДЫН УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ТАТВАР, НДШ

- ХОМК-ууд НДШ-д 0.2 тэрбум төгрөг, ХХОАТ-г 0.2 тэрбум төгрөг, ААН-ийн орлогын албан татварт 1.4 тэрбум төгрөгийг тус тус төлж, улсын төсөвт 1.8 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн.

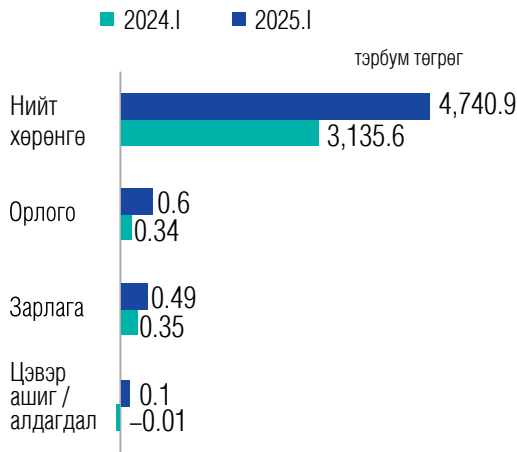
ХААБ-ИЙН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ХААБ-ИЙН АШИГТ АЖИЛЛАГАА

- ХААБ-уудын нийт хөрөнгө 4.7 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 15.0 хувиар буурсан үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.2 тэрбум төгрөгөөр, зарлага 0.4 тэрбум төгрөгөөр өсөж, 0.1 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.

КАСТОДИАН БАНКНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

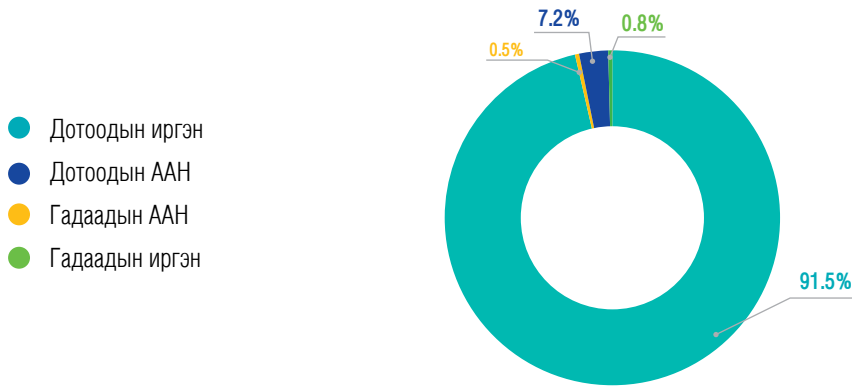

КАСТОДИАН БАНКНЫ АШИГТ АЖИЛЛАГАА

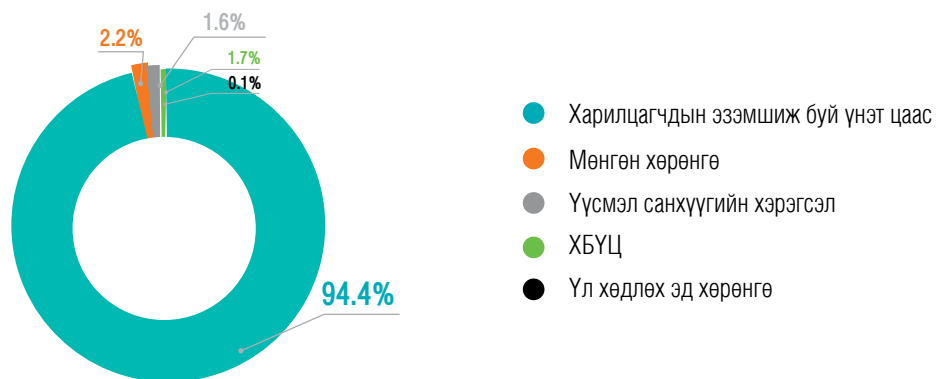
- Кастодиан банкны нийт хөрөнгө 4,740.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 51.2 хувиар өссөн үзүүлэлт юм.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад орлого 0.26 тэрбум төгрөгөөр, зарлага 0.14 тэрбум төгрөгөөр өсөж, 0.1 тэрбум төгрөгийн ашигтай ажиллажээ.

КАСТОДИАНЫ ХАРИЛЦАГЧДЫН БҮТЭЦ

- Кастодиан банкны нийт харилцагчдын 91.5 хувийг дотоодын иргэн, 7.2 хувийг дотоодын ААН, 0.8 хувийг гадаадын иргэн, 0.5 хувийг гадаадын ААН тус тус эзэлж байна.

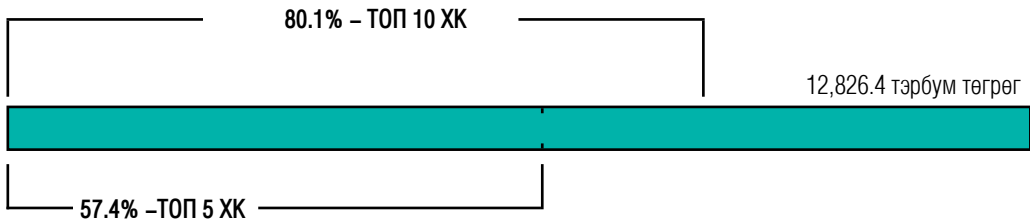

- Кастодиан банканд хадгалагдаж буй хөрөнгийг ангилан үзвэл 94.4 хувийг харилцагчдын эзэмшиж буй үнэт цаас, 2.2 хувийг мөнгөн хөрөнгө, 1.7 хувийг ХБҮЦ, 1.6 хувийг үүсмэл санхүүгийн хэрэгсэл үл хөдлөх эд хөрөнгө 0.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

Зах зээлийн үнэлгээний 57.4 хувийг хамгийн өндөр үнэлгээтэй 5 компани, 80.1 хувийг 10 компани бүрдүүлж байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Монгол Улсын Их Хурал 2024 оны 5 дугаар сарын 16–ны өдөр Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай болон хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хуулийн төслүүдийг эцэслэн баталсан. Энэхүү хууль батлагдсантай холбогдуулан Санхүүгийн зохицуулах хороо холбогдох дүрэм, журмуудыг шинээр боловсруулах, мөн өмнөх журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлж байна. Тухайлбал, Хорооны 2025 оны 06 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хувьцааны хамтын санхүүжилтийн үйл ажиллагааны журам”-аар гарааны компани болон жижиг, дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчийн хөрөнгийн зах зээлд оролцох оролцоог хангах, бизнесийн орчныг дэмжих, харьцангуй найдвартай, хямд санхүүжилтийн эх үүсвэрийг богино хугацаанд, бага зардлаар татан төвлөрүүлэх зохицуулалтын орчин бүрдүүлээ. Энэ нь хөрөнгө оруулагчдын хувьд санхүүжилт татан төвлөрүүлж буй компанийн хувьцаа эзэмшигч болох, тэдгээрийн үйл ажиллагаанд оролцох, өгөөж хүртэх боломжтой болж, хөрөнгө оруулалтын сагсаа төрөлжүүлэх боломжийг нэмэгдүүлэх юм. Мөн мөнгөний зах зээлийн бүтээгдэхүүн үйлчилгээ болох банкны хадгаламжийн сертификатыг үнэт цаасны зах зээлд арилжаа эрх зүйн зохицуулалтын орчин бий болсонтой холбогдуулан Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 07 дугаар тогтоолоор “Үнэт цаасны зах зээлд арилжихаар гаргах хадгаламжийн сертификатыг бүртгэх, арилжих, тайлагнах журам”-ыг баталлаа. Ингэснээр банкны хадгаламжийн сертификат нь арилжаалагдаж улмаар, хөрвөх чадвар сайтай санхүүгийн хэрэгсэл бий болж, банкны салбараас эх үүсвэр татагдах эрсдэл буурч, иргэд, хадгаламж эзэмшигчид цаг хугацаа, орон зайнаас үл хамааран банкаа сонгон хадгаламжаа хоёрдогч зах дээр арилжаалах боломж бүрдлээ.
- Үнэт цаасны зах зээлийн тухай хууль болон Хөрөнгө оруулалтын сангийн тухай хуулиудад оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтөөр хамтын хөрөнгө оруулалтын сангийн төрөл, сангийн хөрөнгө оруулалт хийх боломжтой активын төрөл өргөжиж гэрээний үндсэн дээр үүсгэн байгуулах зохицуулалтын орчин бүрдсэн. Энэхүү өөрчлөлтийн хүрээнд гэрээний үндсэн дээр үүсгэн байгуулах хувийн хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагаа болон хөрөнгө оруулагчидтай байгуулдаг гэрээнд тавигдах шаардлагыг тогтоохтой холбогдох харилцааг зохицуулахаар “Гэрээний үндсэн дээр үүсгэн байгуулах

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

хувийн хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагааны журам”-ыг боловсруулж, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 64 дүгээр тогтоолын гуравдугаар хавсралтаар баталсан. Уг журам хэрэгжсэнээр дотоодын мэргэжлийн хөрөнгө оруулагчдын оролцоо өсөж, үнэт цаасны арилжаа болон зах зээлийн үнэлгээ өсөх замаар хөрөнгийн зах зээлийн хөгжилд эерэгээр нөлөөлөх боломж бүрдсэн. Мөн Санхүүгийн зохицуулах хорооны зүгээс санхүүгийн салбарын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох чиг үүргийн хүрээнд хүний эрхийг дээдэлсэн хүн төвтэй, хуулийн үзэл баримтлалд суурилсан хууль тогтоомжийг тодорхой ойлгомжтой болгож, хууль хүн бүрд ижил тэгш үйлчилдэг болгох, нийгмийн хурдацтай хөгжлийн шаардлагад нийцүүлэн эрх зүйн зохицуулалтыг цаг алдалгүй ажилладаг болгох зэрэг чиглэлийг баримтлан ажиллаж, холбогдох дүрэм, журмуудыг хүчингүй болгон захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн сангаас хасуулах, шинээр батлах ажиллагааг хэрэгжүүллээ. Тухайлбал, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2019 оны 04 дүгээр тогтоолоор баталсан “Үнэт цаасны зах зээлийн зохицуулалттай үйл ажиллагааны багц дүрэм”, 2022 оны 275 дугаар тогтоолоор баталсан ““Хөрөнгө оруулалтын санг үүсгэн байгуулах, үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, түүнд хяналт тавих журам”, 276 дугаар тогтоолоор баталсан “Хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн журам”-ыг тус тус хүчингүй болгож, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 60 дугаар тогтоолоор “Үнэт цаасны зах зээлийн зохицуулалттай үйл ажиллагааны багц дүрэм”, 64 дүгээр тогтоолоор “Хөрөнгө оруулалтын менежментийн үйл ажиллагааны журам”, “Хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагааны журам”, “Гэрээний үндсэн дээр үүсгэн байгуулах хувийн хөрөнгө оруулалтын сангийн үйл ажиллагааны журам”-ыг тус тус баталсан.

ТОГТВОРТОЙ НОГООН САНХҮҮЖИЛТИЙН ТОГТОЛЦООГ ХӨГЖҮҮЛЭХ

о Олон улсад тогтвортой, ногоон хөгжил рүү шилжих шинэ хандлагыг даган компаниуд зөвхөн хувьцаа эзэмшигчдийн богино хугацааны ашигт бус, урт хугацааны үнэ цэнэ, тогтвортой өсөлтийг чухалчлах болсон. Энэ нь тогтвортой байдлын хүчин зүйлс санхүүгийн шийдвэр гаргалтын чухал бүрэлдэхүүн хэсэг болсныг илтгэж байна. Санхүүгийн зохицуулах хорооны зүгээс тогтвортой ногоон санхүүжилтийг тогтолцоог бий болгоход онцгой анхаарч ажиллаж байна. Тухайлбал, 2025 оны 01 дүгээр сарын 22-ны өдөр Испанийн засгийн газар, НҮБ-ын Хөгжлийн хөтөлбөр, Үндэсний Санхүүжилтийн Нэгдсэн Тогтолцоо (INFF)-оос хамтран зохион байгуулсан “Түншүүд хоорондын уулзалт”-ын хүрээнд “Тогтвортой хөгжлийн зорилт ба сэдэвчилсэн бонд” сэдэвт хэлэлцүүлэгт Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл оролцож, Монгол Улсын ногоон, тогтвортой санхүүжилтийн зах зээлийг хөгжүүлэх чиглэлээр хэрэгжүүлсэн стратегиуд, ногоон бонд, тогтвортой хөгжлийн зорилтуудтай холбоотой үйл ажиллагааг танилцууллаа.

ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛ

Нийт хөрөнгө
675.6 тэрбум төгрөг
Хөрөнгийн өсөлт **16.0%**

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Даатгалын нягтрал
***142,736** төгрөг

*Монгол Улсын 2024 оны нийт хүн амын урьдчилсан тооцоог УСХ-ноос эрхлэн гаргасан. Хүн амын 2015-2045 оны шинэчилсэн хэтийн тооцооны тайлангаас нягтлан үзэж "А" хувилбараар гаргасан хүн амыг сонгож нягтралыг гаргасан болно.

Хүртээмжтэй байдал

Зуучилсан даатгалын
болон давхар даатгалын
нийт хураамж

37.6 тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Цэвэр ашиг

14.4
тэрбум төгрөг

Улсын төсөвт
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ **5.7**
тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Давхар даатгалын
хураамжийн нийт
хураамжийн
орлогод эзлэх хувь

24.5%

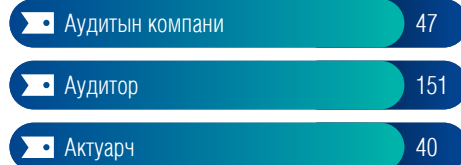
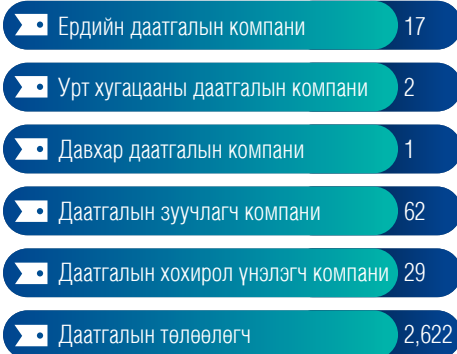
Бодлого зохицуулалт

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

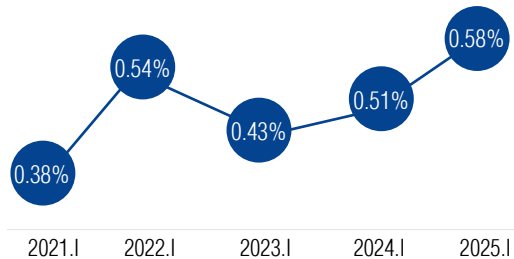
ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЦ

2025 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар Санхүүгийн зохицуулах хорооноос олгосон тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл, эрхийн үндсэн дээр нийт 349 даатгалын компани, зуучлагч, хохирол үнэлэгч, аудитын компани, актуарч, аудитор мөн 2,622 даатгалын төлөөлөгч үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

ДААТГАЛЫН ГҮНЗГИЙРЭЛТ

- Гүнзгийрэлт 0.58 хувьд хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.07 пунктээр, 2021 онтой харьцуулахад 0.2 пунктээр өссөн байна.

ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭНИЙ ТОО

Нийт 490,266 даатгалын гэрээний 398,454 буюу 81.3 хувийг хувь хүнтэй, 91,812 буюу 18.7 хувийг хуулийн этгээдтэй байгуулсан болно.

ХУВЬ ХҮН **398,454**

ХУУЛИЙН
ЭТГЭЭД **91,812**

- Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал
- Хөрөнгийн даатгал
- Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал
- Жолоочийн хариуцлагын даатгал
- Бусад

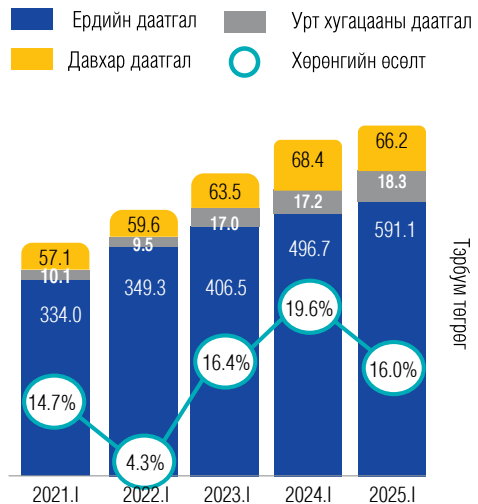
Хувь хүнтэй байгуулсан гэрээний хүйсийн харьцаа /хувиар/

Хувь хүнтэй байгуулсан даатгалын гэрээг хүйсээр ангилж харвал 67.1 хувь нь эрэгтэй, 32.9хувь эмэгтэй байна.

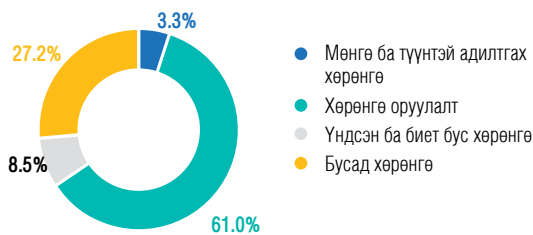
ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН НИЙТ ХӨРӨНГӨ

- Нийт хөрөнгийн хэмжээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.0 хувиар өсөж 675.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 68.4 хувиар өсжээ.
- Erdийн даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 19.0 хувиар өсөж 591.1 тэрбум төгрөгт хүрч, салбарын нийт хөрөнгийн 87.5 хувийг эзэлж байна.
- Урт хугацааны даатгалын компанийн нийт хөрөнгийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6.4 хувиар өсөж 18.3 тэрбум төгрөгт хүрч, салбарын 2.7 хувийг эзэлж байна.
- Давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгө өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3.2 хувиар буурч 66.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь салбарын нийт хөрөнгийн 9.8. хувийг эзэлж байна.

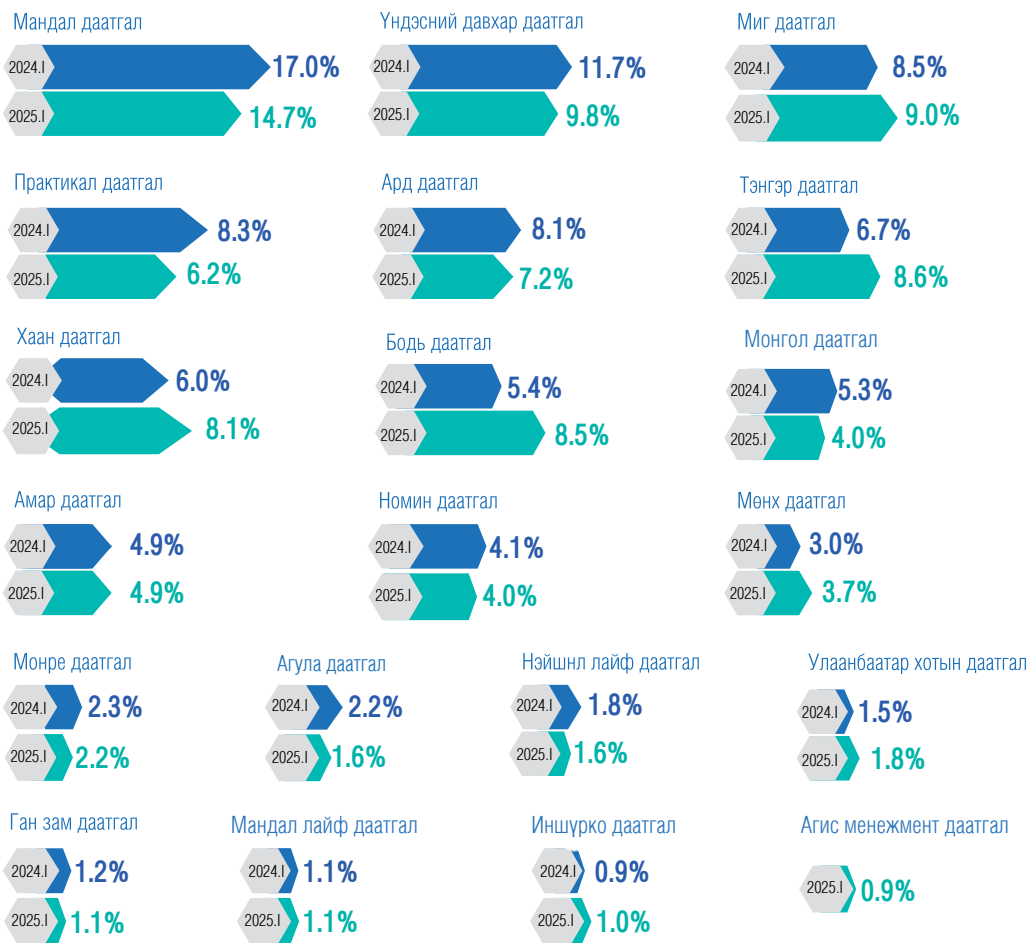
ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ БҮТЭЦ /НИЙТ ХӨРӨНГӨӨР/

Даатгалын компаниудын нийт хөрөнгийн бүтцийг авч үзвэл 412.4 тэрбум төгрөг буюу 61.0 хувийг хөрөнгө оруулалт, 183.5 тэрбум төгрөг буюу 27.2 хувийг бусад хөрөнгө, 57.4 тэрбум төгрөг буюу 8.5 хувийг үндсэн ба биет бус хөрөнгө /цэвэр дүн/, 22.3 тэрбум төгрөг буюу 3.3 хувийг мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө тус тус бүрдүүлж байна.

Даатгалын компаниудыг нийт хөрөнгөд эзэлж буй хувиар нь авч үзвэл 9 хувиас дээш хувийг 3 даатгалын, 6–9 хувийг 5 даатгалын, 3–6 хувийг 4 даатгалын, 3 хувиас доош хувийг 8 даатгалын компани бүрдүүлж байна.

Даатгалын болон давхар даатгалын компаниудын нийт хөрөнгөд эзлэх хувь

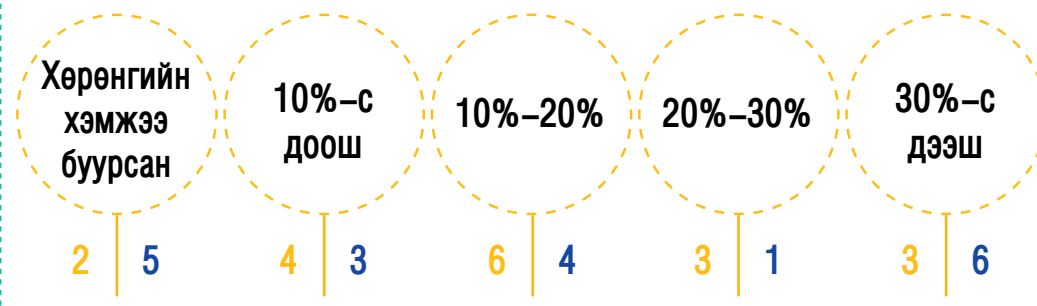

ДААТГАЛЫН КОМПАНИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨСӨЛТИЙН ТАРХАЛТ

Хөрөнгийн өсөлтөөр нь бүлэглэвэл 30 хувиас дээш өсөлттэй 6, 20–30 хувийн өсөлттэй 1, 10–20 хувийн өсөлттэй 4, 10 хувиас доош өсөлттэй 3, хөрөнгийн хэмжээ буурсан 5 даатгалын компани байна.

Агис менежмент даатгалын компани нь 2024 оны 4 дүгээр улиралд үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн тул хөрөнгийн өсөлтийг тооцоогүй болно.

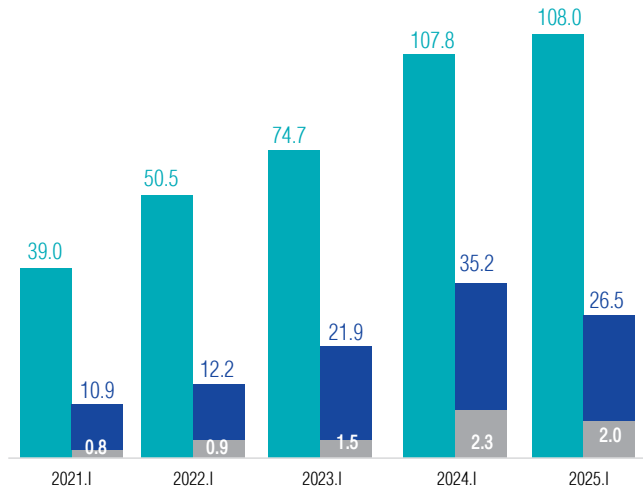
2023.I–2024.I / 2024.I–2025.I

НИЙТ ХУРААМЖ

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 108.0 тэрбум төгрөгийн даатгалын хураамж бүрдүүлснээс ердийн даатгалын компаниуд 106.2 тэрбум төгрөг буюу 98.3 хувь, урт хугацааны даатгалын компани 1.9 тэрбум төгрөг буюу 1.7 хувь эзэлж байна.
- Давхар даатгалын хураамжид 26.5 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлснээс 2.0 тэрбум төгрөг буюу 7.6 хувийг дотоодын давхар даатгагч бүрдүүлсэн.
- Нийт хураамжийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.2 хувиар 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 1.8 дахин өсжээ.

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын нийт хураамж
- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын давхар даатгалын хураамж
- Дотоодын давхар даатгалын компанийн нийт хураамж

Ердийн даатгалын нийт хураамж

2024.I

2025.I

Хөрөнгийн даатгал

18.7% 12.5%

Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал

15.2% 17.5%

Агаарын хөлгийн даатгал

5.4% 4.1%

Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал

24.6% 31.4%

Бусад ердийн даатгал

13.5% 12.5%

Барилга угсралтын даатгал

3.1% 2.6%

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал

10.7% 11.7%

Хариуцлагын даатгал

8.0% 6.0%

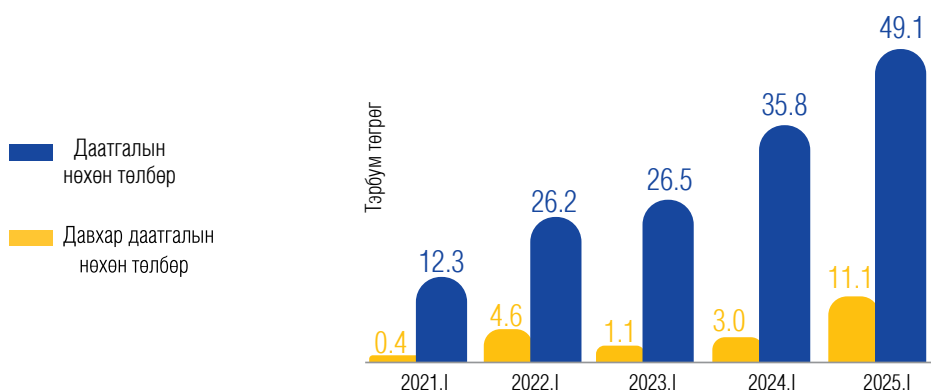
Урт хугацааны даатгал

0.8% 1.7%

НИЙТ НӨХӨН ТӨЛБӨР

- Даатгалын компаниудын нийт нөхөн төлбөрийн зардал 49.1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 37.3 хувиар 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 3.0 дахин өсжээ.
- Нийт нөхөн төлбөрийн зардалын 48.0 тэрбум төгрөг буюу 97.6 хувийг ердийн даатгалын компани эзэлж байна.
- Давхар даатгагчийн нөхөн төлбөрийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3.7 дахин өсөж 11.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

2024.I

2025.I

Ердийн даатгалын нөхөн төлбөр

Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал

37.0%

27.1%

Авто тээврийн хэрэгслийн даатгал

29.5%

23.5%

Гэнэтийн осол, эмчилгээний даатгал

15.5%

18.2%

Хөрөнгийн даатгал

10.2%

4.5%

Бусад ердийн даатгал

5.5%

22.6%

Санхүүгийн даатгал

0.0%

0.0%

Урт хугацааны даатгал

1.4%

2.4%

Хариуцлагын даатгал

0.6%

1.5%

Барилга угсралтын даатгал

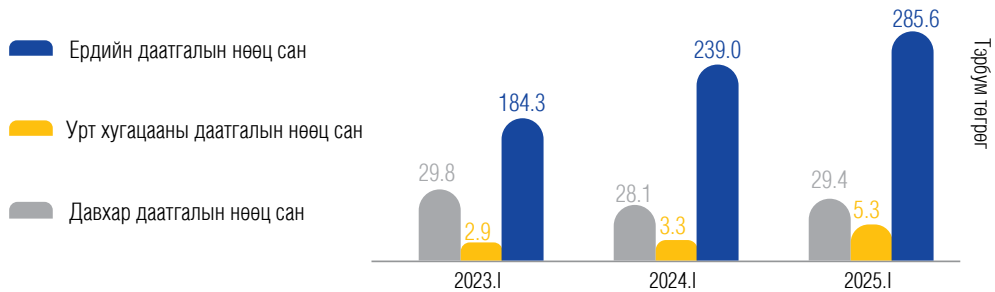
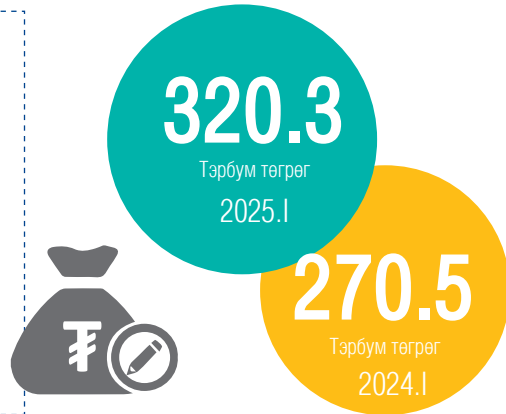

0.0%

0.2%

НӨӨЦ САН

- Даатгалын салбарын нийт нөөц сангийн хэмжээ 320.3 тэрбум төгрөгт хүрлээ.
- Ердийн даатгалын компаниудын нийт нөөц сангийн хэмжээ өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 19.5 хувиар өсөж 285.6 тэрбум төгрөг, урт хугацааны даатгалын компаниудын нөөц сан 57.7 хувиар өсөж 5.3 тэрбум төгрөг, давхар даатгалын компанийн нөөц сан 29.4 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

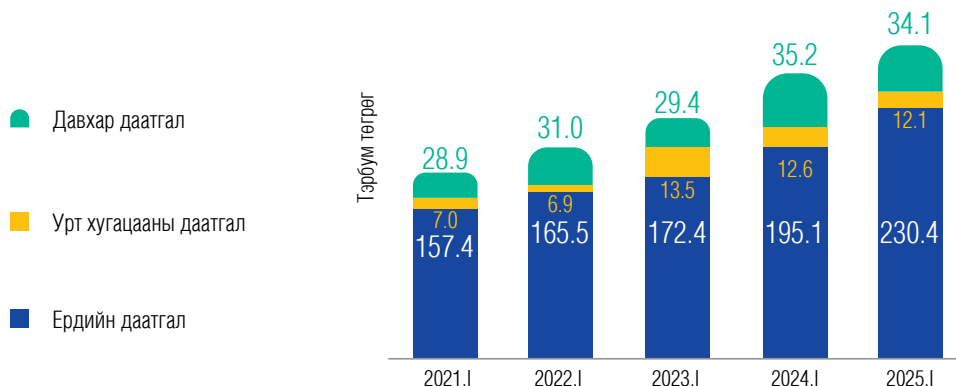

* 2025.1 Давхар даатгалын орлогод тооцсон хураамжийн нөөцийг нэмэгдүүлж тооцоолсон.

ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨ

Даатгалын салбарын өөрийн хөрөнгийн хэмжээ 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 43.1 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 13.9 хувиар өсөж 276.6 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

Үүнээс 83.3 хувийг ердийн даатгалын компаниуд, 4.4 хувийг урт хугацааны даатгалын компаниуд, 12.3 хувийг давхар даатгалын компаниудын өөрийн хөрөнгийн хэмжээ эзэлж байна.

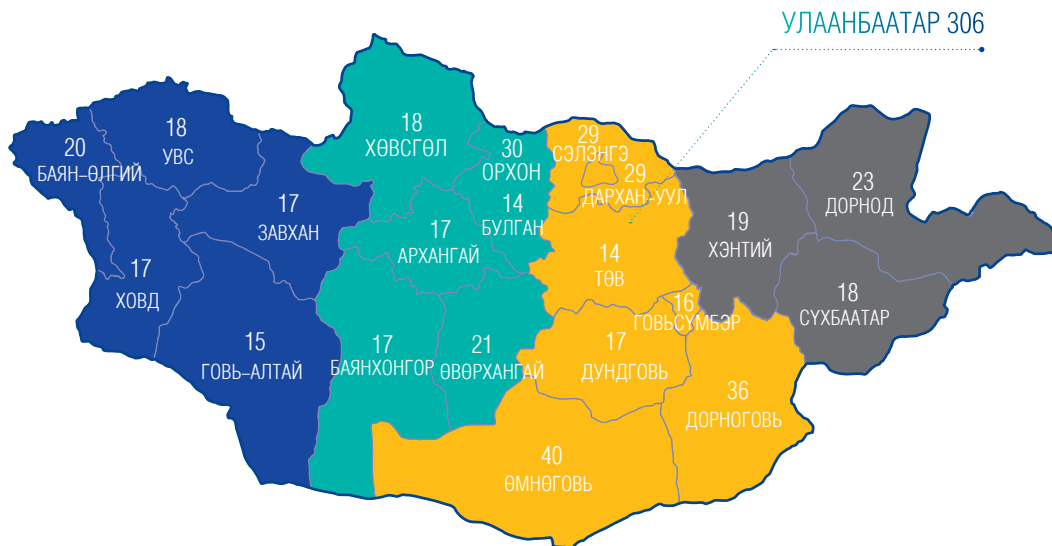
ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

САЛБАР ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Орон нутаг

Даатгалын үйлчилгээний хүртээмжийг илэрхийлэгч бол даатгалын компанийн салбар, зуучлагчдын тоо юм. Орон нутагт даатгалын компани, зуучлагч, хохирол үнэлгээний нийт 1,865 төлөөлөгч, 445 салбар, төлөөлөгчийн газар үйл ажиллагаа явуулж байна.

ДААТГАЛЫН КОМПАНИ, ЗУУЧЛАГЧ, ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧДИЙН САЛБАР /БАЙРШЛААР/

БАРУУН БҮС

ДААТГАГЧ

46

ЗУУЧЛАГЧ

36

ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

5

ХАНГАЙН БҮС

ДААТГАГЧ

56

ЗУУЧЛАГЧ

47

ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

14

ТӨВИЙН БҮС

ДААТГАГЧ

76

ЗУУЧЛАГЧ

83

ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

22

ЗҮҮН БҮС

ДААТГАГЧ

28

ЗУУЧЛАГЧ

25

ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ

7

ТӨЛӨӨЛӨГЧИД

511

607

508

239

САЛБАР ТӨЛӨӨЛӨГЧ

Улаанбаатар хот

- Улаанбаатар хотод 306 салбар, төлөөлөгчийн газар үйл ажиллагаа явуулсан ба үүнээс даатгалын компанийн 44, даатгалын зуучлагчийн 218, хохирол үнэлэгчийн 44 салбар байна. Эдгээрийг дүүргээр ангилан үзвэл салбар нэгжийн 92.8 хувь нь төвийн 6 дүүрэгт төвлөрчээ.

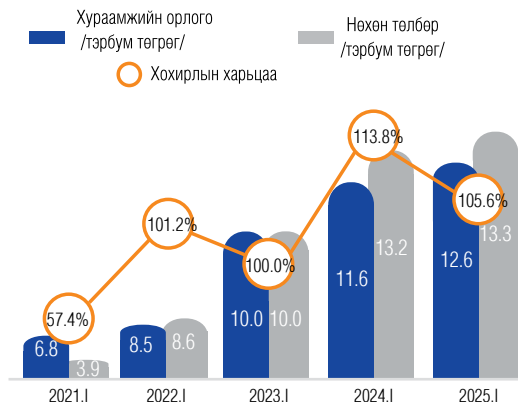

- Улаанбаатар хотод нийт 757 төлөөлөгч үйл ажиллагаа явуулав.
- Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгэлтэй 15 даатгалын компанийн төлөөлөгчийн газар байна. Үүнээс БНХАУ, БНСУ-д тус тус нэг байна.

	СОНГИНО ХАЙРХАН	ЧИНГЭЛТЭЙ	СҮХБААТАР	БАЯНЗҮРХ
ДААТГАГЧ	4	5	11	5
ЗУУЧЛАГЧ	19	39	48	38
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	10	4	7	10
	ХАН-УУЛ	БАЯНГОЛ	НАЛАЙХ	БАГАНУУР
ДААТГАГЧ	3	5	3	7
ЗУУЧЛАГЧ	36	28	6	4
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	5	7	0	1
	БАГАХАНГАЙ			
ДААТГАГЧ	1			
ЗУУЧЛАГЧ	0			
ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧ	0			

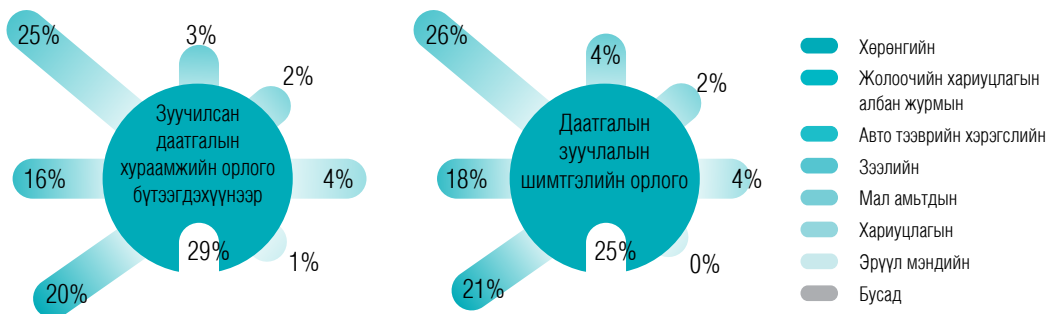
АЛБАН ЖУРМЫН ДААТГАЛ

- Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын нийт хураамж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.6 хувиар өсөж 12.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь нийт даатгалын хураамжийн орлогын 11.7 хувийг эзэлж байна.
- Олгосон нөхөн төлбөр өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.8 хувийн өсөлттэй бөгөөд 13.3 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь салбарын нийт нөхөн төлбөрийн зардлын 27.1 хувийг эзэлж байна.

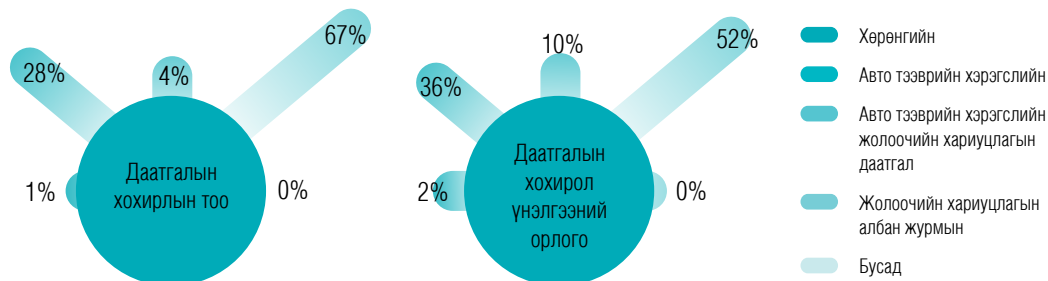
ДААТГАЛЫН ЗУУЧЛАГЧИД

Даатгалын зуучлагчдын төвлөрүүлсэн даатгалын болон давхар даатгалын хураамж 37.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна. Харин даатгалын зуучлагчдын зуучлалын шимтгэлийн орлого өмнөх оны мөн үед 5.9 тэрбум төгрөг байснаас 19.0 хувиар өсөж 7.0 тэрбум төгрөгт хүрэв.

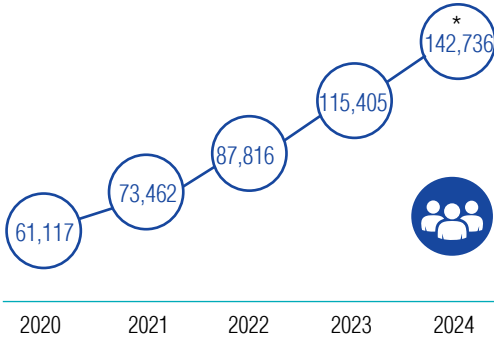
ДААТГАЛЫН ХОХИРОЛ ҮНЭЛЭГЧИД

- Даатгалын хохирол үнэлэгч компаниуд нийт 11,633 хохирлыг 21.3 тэрбум төгрөгөөр үнэлэв. Нийт даатгалын хохирол үнэлгээний орлого өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.2 хувиар буурч 1.3 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

ДААТГАЛЫН НЯГТРАЛ

Даатгалын нягтралын үзүүлэлт буюу нэг хүнд ногдох хураамжийн орлогын харьцаа нь салбарын хүртээмж, эрэлтийг илэрхийлдэг. Хүн амын тоог жилд нэг удаа тооцдог тул даатгалын нягтралыг улирлаар тооцоолох боломжгүй. (2024 оны жилийн эцсийн урьдчилсан тооцооллыг оруулсан болно)

- Даатгалын нягтрал 2024 онд 142,736 төгрөг болж 2023 онтой харьцуулахад 23.7 хувиар, 2020 онтой харьцуулахад 133.5 хувиар тус тус өссөн байна.
- Даатгалын нягтралыг авч үзвэл, нэг хүнд ногдох ердийн даатгалын хураамж 23.6 хувиар өсөж 141,451 төгрөг бол урт хугацааны даатгалын хураамж 38.7 хувиар өсөж 1,285 төгрөгт хүрсэн байна.

*Жич: Монгол Улсын 2024 оны нийт хүн амын урьдчилсан тооцоог ҮСХ-ноос эрхлэн гаргасан Хүн амын 2015–2045 оны шинэчилсэн хэтийн тооцооны тайлангаас нягтлан үзэж "А" хувилбараар гаргасан хүн амыг сонгож нягтралыг гаргасан болно.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

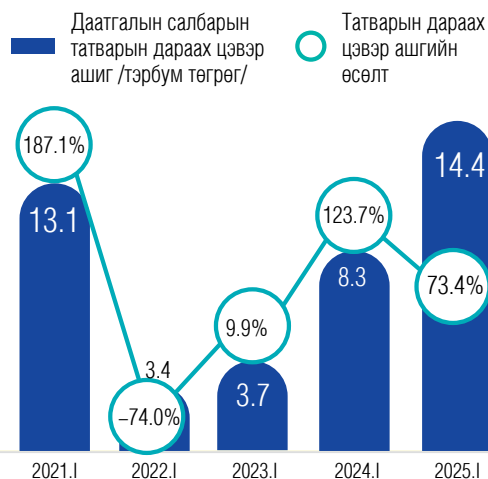

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын 23 хэлбэрээс “Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал”-аас бусад нь сайн дурын даатгалын хэлбэр юм.
- Давхардсан даатгалын бүтээгдэхүүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 48 бүтээгдэхүүнээр өсөж 771 болсон нь 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 135 бүтээгдэхүүн нэмэгдсэн байна.

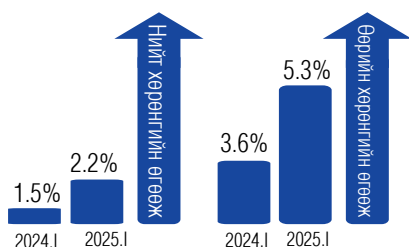
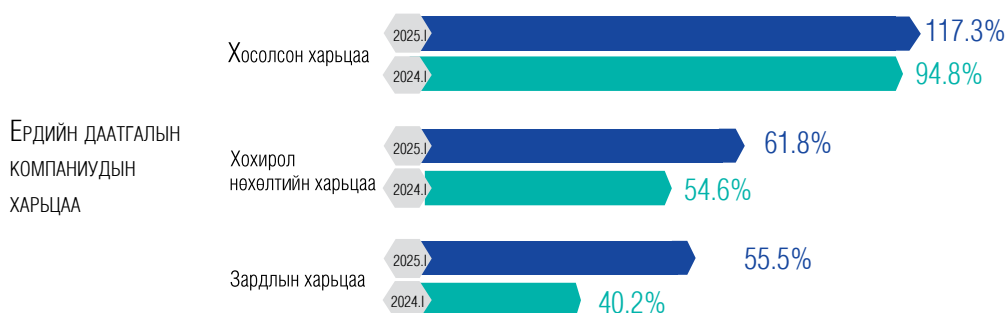
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН ЦЭВЭР АШГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

- Даатгалын компаниудын цэвэр ашиг өмнөх оны мөн үеэс 73.4 хувиар өсөж 14.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн. Харин 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 10.5 хувиар өссөн байна.
- Татварын дараах цэвэр ашгийн өсөлтийг компаниар бүлэглэн авч үзвэл цэвэр ашгийн хэмжээ буурсан 11, 50 хувь хүртэлх өсөлттэй 2, 50–100 хувь хүртэлх өсөлттэй 1, 100 хувиас дээш өсөлттэй 5 компани байна.

ГОЛЛОХ ХАРЬЦААНУУД

АШИГТ АЖИЛЛАГААНЫ КОЭФФИЦИЕНТ

- Нийт хөрөнгийн өгөөж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 0.7 пунктээр өсөж 2.2 хувьд хүрсэн бол өөрийн хөрөнгийн өгөөж 1.7 пунктээр өсөж 5.3 хувьд хүрэв.

3.4

тэрбум төгрөг

НДШ

1.4

тэрбум төгрөг

ААНОАТ

0.9

тэрбум төгрөг

ХХОАТ

- Даатгалын компаниуд 3.4 тэрбум төгрөгийг НДШ-д, 1.4 тэрбум төгрөгийг ААНОАТ-т, 0.9 тэрбум төгрөгийг ХХОАТ-т төлж нийт 5.7 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

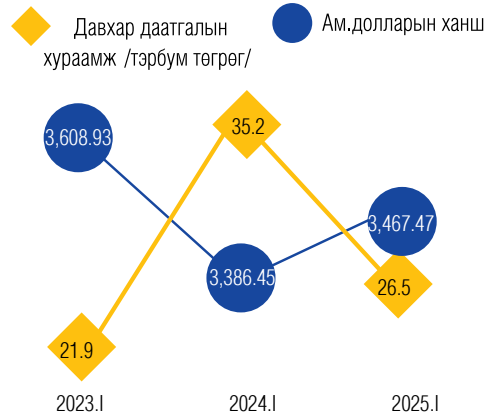
ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛ

- Ердийн болон урт хугацааны даатгалын компаниуд нийт 26.5 тэрбум төгрөгийн давхар даатгалын хураамжийн 2.0 тэрбум төгрөгийг дотоодын давхар даатгагчдад, үлдсэн 24.5 тэрбум төгрөгийг олон улсын давхар даатгалын компаниудад шилжүүлсэн.
- Даатгалын компаниудын гадаад улсад төвлөрүүлсэн давхар даатгалын хураамжийн зардал даатгалын нийт хураамжийн 24.5 хувьтай тэнцэж байна.
- Монгол Улсын даатгалын зах зээлийн тулгамдаж буй асуудлын нэг нь валютын ханшийн эрсдэл юм.

24.5%

Давхар даатгалын хураамжийн нийт хураамжид эзлэх хувь

Давхар даатгалын хураамж

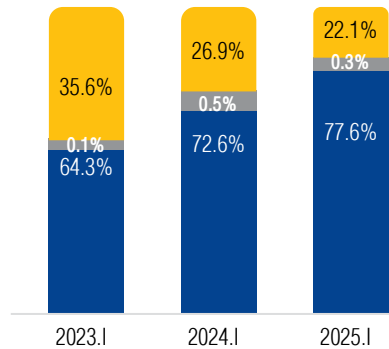

Жич: 1. Давхар даатгалын хураамжийг өссөн дүнгээр тооцсон.
2. Монголбанкны ам.долларын хаалтын ханшийн дунджаар тооцов.

ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН АНГИЛАЛ /ЭЗЛЭХ ХУВЬ/

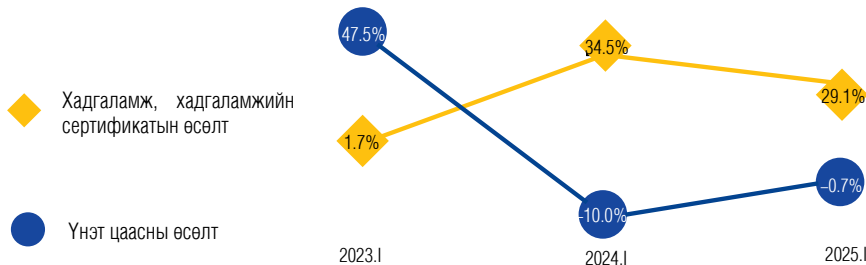
- Хөрөнгийн зах зээл буюу үнэт цаас болон деривативт оруулсан хөрөнгө оруулалтын дүн 91.0 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь нийт хөрөнгө оруулалтын 22.1 хувийг эзэлж байна. Харин банкны салбарт байршуулсан хөрөнгө оруулалт 320.0 тэрбум төгрөг буюу 77.6 хувьд хүрлээ.

- Хадгаламж, хадгаламжийн сертификат
- Хараат ба хамтын хяналттай, охин компаниудад оруулсан хөрөнгө оруулалт
- Үнэт цаас
- Үнэт металл, дериватив

ДААТГАЛЫН КОМПАНИУДЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ӨСӨЛТИЙН ХУВЬ

Даатгалын компаниудын үнэт цаасны зах зээлд оруулсан хөрөнгө оруулалтын өсөлтийн хувь 2023 оны 1 дүгээр улиралд хамгийн өндөр буюу 47.5 хувийн өсөлттэй байна. Харин хадгаламж, хадгаламжийн сертификат буюу банкны салбарт оруулсан хөрөнгө оруулалт өмнөх оны мөн үеэс 5.4 пунктээр буурч 29.1 хувьд хүрсэн байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Даатгалын багц хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах, УИХ-д өргөн мэдүүлэх чиглэлээр Сангийн яамтай хамтран ажиллаж байна.
- Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2024 оны А/48 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт хувийн нэмэлт тэтгэврийн үйл ажиллагаа нь сайн дурын шимтгэлд суурилсан, бүрэн хуримтлалын, засаглал нь ил тод, санхүүгийн хувьд тогтвортой, найдвартай, бие даасан, өвлөгддөг байх зарчмыг хуулийн төсөлд тусгаад байна.
- Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хуулийн төслийг боловсруулахаар Сангийн яам, “Үндэсний давхар даатгал” ХК-тай хамтран ажиллаж байна. Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг УИХ-д өргөн барьсан ба УИХ-аас уг хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэхийг дэмжсэний дагуу Байгаль орчин, хүнс хөдөө аж ахуйн байнгын хорооноос “Малын индексжүүлсэн даатгалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах” ажлын хэсгийг байгуулаад байна.
- УИХ-ын даргын 2025 оны 66 дугаар захирамжаар Хөдөө аж ахуйн даатгалын анхдагч хуулийн төсөл боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдсан. Хөдөө аж ахуйн салбар дахь даатгалын эрх зүйн орчныг сайжруулах, боловсронгуй болгох хүрээнд Аялал жуулчлалын тухай хуулийн 14.5-д заасны дагуу заавал даатгалын эрсдэл, нөхцөл, үнэлгээ, хяналт тавихтай холбоотой журмыг боловсруулж, батлуулахаар Соёл, спорт, аялал жуулчлал, залуучуудын яамтай хамтран ажиллаж байгаа бөгөөд 2025 оны 03 дугаар сарын 31 –ний өдөр тус яамны төлөөлөлтэй уулзалт зохион байгуулсан.
- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2024 оны А/146/499 тоот хамтарсан тушаалаа “Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх болон түр хугацаагаар орж ирж байгаа авто тээврийн хэрэгсэл зээмшигч, өмчлөгчийг жолоочийн даатгалд хамруулах журам”-ын дагуу Санхүүгийн зохицуулах хороон дарга, Хил хамгаалах ерөнхий газрын даргын 2025 оны А/04/77 тоот хамтарсан тушаалаар “Хилийн боомтод даатгалын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулах компанийг сонгон шалгаруулах журам”-ыг хүчингүй болгосон.
- Зөвшөөрлийн тухай хуультай холбоотойгоор “Даатгалын багц дүрэм”-ийн хавсралт журмуудад өөрчлөлт оруулж, Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2024 оны 632 дугаар тогтоолоор баталсан “Даатгалын багц дүрэм”-ийг хүчингүй болгож, 2025 оны 66 дугаар тогтоолоор шинэчлэн баталсан. Мөн уг тогтоолд ипотекийн даатгалын үйл ажиллагааны шинэчилсэн зохицуулалтыг 2025 оны 08 дугаар сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжүүлж эхлэхээр заасан тул.

ГАДААД ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

- Монгол Улс, БНСУ хоорондын эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээртэй холбоотой ажлын хэсэгт оролцож, БНСУ-ын хөрөнгө оруулагчдад хамаарах хязгаарлалт, шаардлагын талаар санал боловсруулан хүргүүлсэн. Тус хэлэлцээр байгуулагдсанаар БНСУ-аас оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нэмэгдэхээс гадна, МУ-ын даатгалын салбарын мэргэжлийн оролцогчид БНСУ-д ажиллах боломж нэмэгдэх ач холбогдолтой.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- Монголын даатгалын зуучлагчдын холбоотой хамтран “Даатгалын зуучлагчид эрх олгох сургалт”, Монголын банкны холбоотой хамтран “Банкны даатгалын зуучлагчийн эрх олгох сургалт” болон Монголын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын институттэй хамтран “Даатгалын байгууллагад аудит хийх аудиторын эрх олгох сургалт зохион байгууллаа. “Монгол Улсын даатгалын салбарын өнөөгийн нөхцөл байдал, олон улсын цаашдын чиг хандлага” болон “Даатгалын салбарт мөрдөгдөж буй хууль эрх зүйн зохицуулалт” талаар мэдээлэл хийв.
- Санхүүгийн зохицуулах хороо болон даатгалын салбарын мэргэжлийн холбоод хамтран олон нийтэд зориулан “Даатгалын ач холбогдол” сургалтыг зохион байгуулсан. Сургалтад танхимаар 50 гаруй, цахимаар 80 орчим оролцогч хамрагдсан.
- 2025 оны 03 дугаар сарын 27-нд зохион байгуулсан уулзалтаар шинэчлэгдсэн даатгалын багц дүрэм болон жолоочийн даатгалын зохицуулалтын талаарх мэдээллийг даатгалын оролцогчдод танилцуулж, тэдний сонирхсон асуултад хариулт өгч, ойлголтыг нэмэгдүүлсэн.

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГА

Нийт хөрөнгө

7.6 их наяд
төгрөг

Хөрөнгийн өсөлт

49.5%

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Харилцагч

3.7 сая

Дундаж зээлийн хэмжээ

2.5 сая төгрөг

Хүртээмжтэй байдал

Зээлийн ББСБ

88.9%

Зөвхөн гадаад валютын
арилжааны ББСБ

10.6%

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Нийт орлого

603.4

тэрбум төгрөг

Улсын төсөвт
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ

47.0

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Z индекс

15.7

Чанаргүй зээлийн нийт
зээлд эзлэх хувь

6.7%

Бодлого зохицуулалт

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

2025 оны 1-р улирлын байдлаар 575 банк бус санхүүгийн байгууллага (ББСБ) үйл ажиллагаа явуулсан бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.3 хувиар өсжээ.

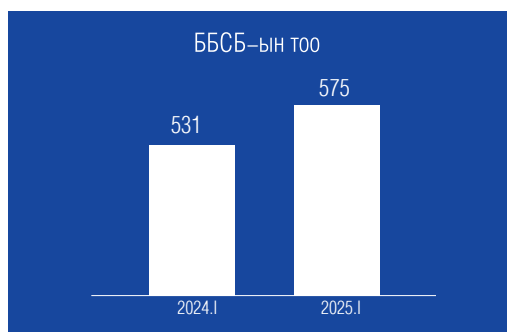
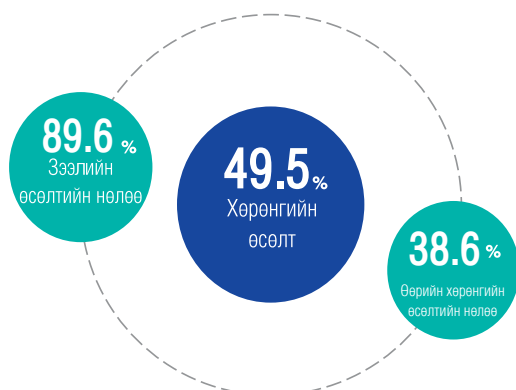

ББСБ-уудын 4.9 хувь нь гадаадын, 95.1 хувь нь үндэсний хөрөнгө оруулалттай байна.

ББСБ-УУДЫН НИЙТ ХӨРӨНГӨ

ББСБ-уудын нийт хөрөнгийн хэмжээ 7,568.4 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 2,506.3 тэрбум төгрөгөөр буюу 49.5 хувиар, 2021 оноос 3.6 дахин өсжээ.

ББСБ-уудын активын бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

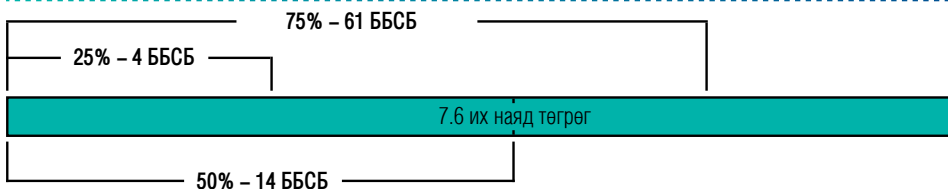
САНХҮҮГИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,223.5	95.4%	
Мөнгө ба түүнтэй адилгах хөрөнгө	662.1	8.7%	
Хөрөнгө оруулалт	89.5	1.2%	
Зээл /цэврээр/	6,263.3	82.7%	
Факторингийн тооцооны авлага (цэврээр)	51.9	0.7%	
Үүсмэл санхүүгийн хөрөнгө	4.7	0.1%	
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	152.0	2.0%	
САНХҮҮГИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	344.9	4.6%	
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,568.4	100.0%	

- ББСБ-ын салбарын нийт хөрөнгө 7,568.4 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 49.5 хувиар буюу 2,506.3 тэрбум төгрөгөөр өсжээ. Үүнд зээлийн 89.6 хувийн өсөлт нөлөөлөв.

ББСБ-уудын пассивын бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	3,683.7	48.7%	
САНХҮҮГИЙН ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	3,472.0	45.9%	
Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр	1,196.1	15.8%	
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	1,423.8	18.8%	
Бусад эх үүсвэр	702.9	9.3%	
Үүсмэл санхүүгийн өр төлбөр	4.2	0.1%	
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	142.8	1.9%	
Хоёрдогч өглөг	2.2	0.0%	
Давуу эрхийн хувьцаа (өр төлбөр)	-	0.0%	
САНХҮҮГИЙН БУС ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	211.7	2.8%	
ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,884.7	51.3%	
Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө	1,820.6	24.0%	
Нэмж төлөгдсөн капитал	87.5	1.2%	
Халаасны хувьцаа	2.6	0.0%	
Үндсэн хөрөнгө, биет бус хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	17.1	0.2%	
Хуримтлагдсан ашиг, алдагдал	1,859.1	24.6%	
Бусад өмч	103.0	1.3%	
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,568.4	100.0%	

- Салбарын эх үүсвэрийн бүтцийн 48.7 хувь нь өр төлбөр, 51.3 хувь нь өөрийн хөрөнгө болно.
- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр 57.6 хувиар, банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр 2.0 дахин, ББСБ-аас гаргасан өрийн бичиг 79.4 хувиар тус тус өссөн байна.

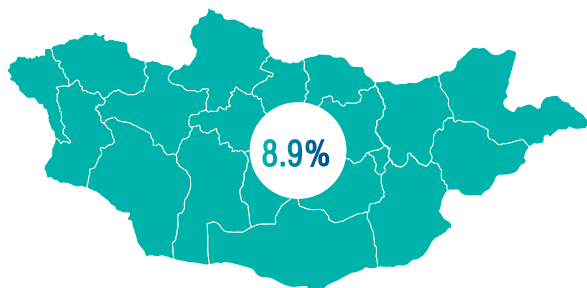
	ББСБ–ын тоо		Нийт хөрөнгө		Нийт зээл		Зээлийн багцад эзлэх чанаргүй зээлийн эзлэх хувь	Харилцагчдын тоо	
	Тоо	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%		Тоо	%
Топ 25 %	4	0.7%	1,821.8	24.1%	1,583.1	25.0%	1.7%	451,849	12.1%
Топ 50 %	14	2.4%	3,728.8	49.3%	3,239.4	51.2%	2.7%	1,379,898	36.9%
Топ 75 %	61	10.6%	5,684.4	75.1%	4,920.2	77.8%	4.5%	3,337,313	89.2%
САЛБАРЫН НИЙТ	575	100.0%	7,568.4	100.0%	6,325.3	100.0%	6.7%	3,739,313	100.0%

Банк бус санхүүгийн зах зээлийн нийт хөрөнгийн 25, 50 болон 75 хувийг бүрдүүлж буй ББСБ–уудын салбарын нийт зээлийн үлдэгдлийн 25.0, 51.2, болон 77.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

Нийт хөрөнгө болон нийт зээлийн үлдэгдлийн эзлэх хувь ойролцоо хэдий ч нийт зээлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь харгалзан 1.7, 2.7 болон 4.5 хувьтай байна. Өөрөөр хэлбэл салбарт эзлэх хувь өндөртэй ББСБ–уудын зээлийн чанар салбарын дундажтай харьцуулахад доогуур байна.

	ББСБ–ын тоо	Нийт хөрөнгө		Нийт зээл		Харилцагчдын тоо	
		Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Хэмжээ /тэрбум төг/	%	Тоо	%
Дотоодын хөрөнгө оруулалт бүхий	547	6,612.8	87.4%	5,547.7	87.7%	3,522,573	94.2%
Гадаадын хөрөнгө оруулалт бүхий	28	955.6	12.6%	777.6	12.3%	216,740	5.8%

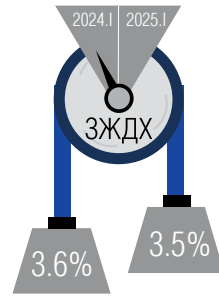
Гадаадын хөрөнгө оруулалттай ББСБ–уудын 42.9 хувь буюу 12 нь Япон, 25.0 хувь буюу 7 нь БНСУ, 7.1 хувь буюу 2 нь АНУ, 10.7 хувь буюу 3 нь БНХАУ үлдсэн нь Их Британи, Канад, Малайз, Сичелл зэрэг бусад улсын хөрөнгө оруулалттай байна. Гадаадын хөрөнгө оруулалттай ББСБ–уудын хувьд салбарын нийт хөрөнгийн 12.6 хувийг эзэмшдэг бөгөөд нийт харилцагчдын 5.8 хувьд үйлчилгээ үзүүлдэг болно.

ББСБ–уудын нийт хөрөнгө Монгол Улсын ДНБ–ий 8.9 хувьтай тэнцэхүйц хэмжээнд байна.

Зээлийн хүү: ББСБ-уудын олгосон зээлийн жигнэсэн дундаж хүү сарын 3.5 хувь болж өмнөх оны мөн үеэс 0.1 пунктээр буурсан.

НИЙТ ЗЭЭЛ

Салбарын нийт зээлийн хэмжээ 6,325.3 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 55.1 хувиар буюу 2.2 их наяд төгрөгөөр, 2021 оноос 4.4 дахин буюу 4.9 их наяд төгрөгөөр өссөн дүнтэй байна.

ХЭВИЙН

88.7%

-0.7%

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН

4.6%

+0.9%

ЧАНАРГҮЙ

6.7%

-0.2%

3.6 их наяд төгрөг | Олгосон зээл

Төлөгдсөн зээл | 3.0 их наяд төгрөг

Бөөний болон жижиглэн худалдаа

6.7%

6.3%

Барилга

2.0%

2.3%

Машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ

1.9%

1.5%

Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа

1.4%

1.5%

Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйлчилгээ

0.5%

0.9%

Уул, уурхайн олборлолт

0.7%

0.6%

Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур

0.6%

0.5%

Бусад

86.2%

86.4%

ИРГЭН

90.5%

94.1%

94.7%

ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

9.5%

5.9%

5.3%

ЗЭЭЛИЙН ҮЛДЭГДЭЛ

ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

ТӨЛӨГДСӨН ЗЭЭЛ

Нийт зээлийн үлдэгдлийн 90.5 хувь нь иргэнд, 9.5 хувь нь хуулийн этгээдэд олгосон зээл эзэлж байна.

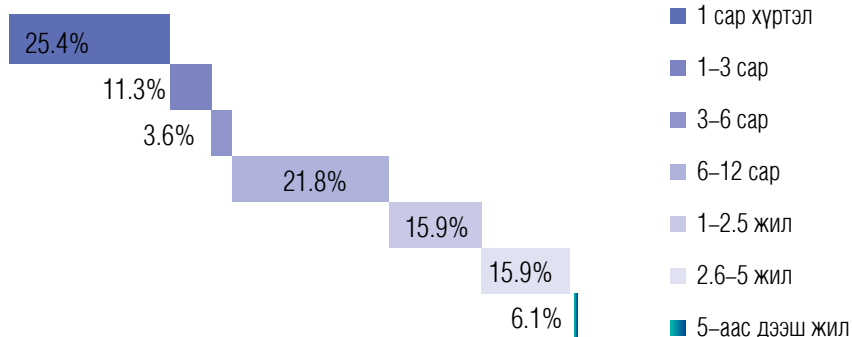
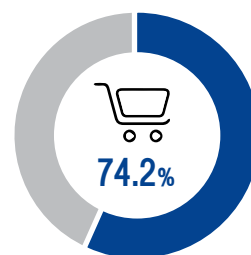

Олгосон зээл

Төлөгдсөн зээл

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗЭЭЛ

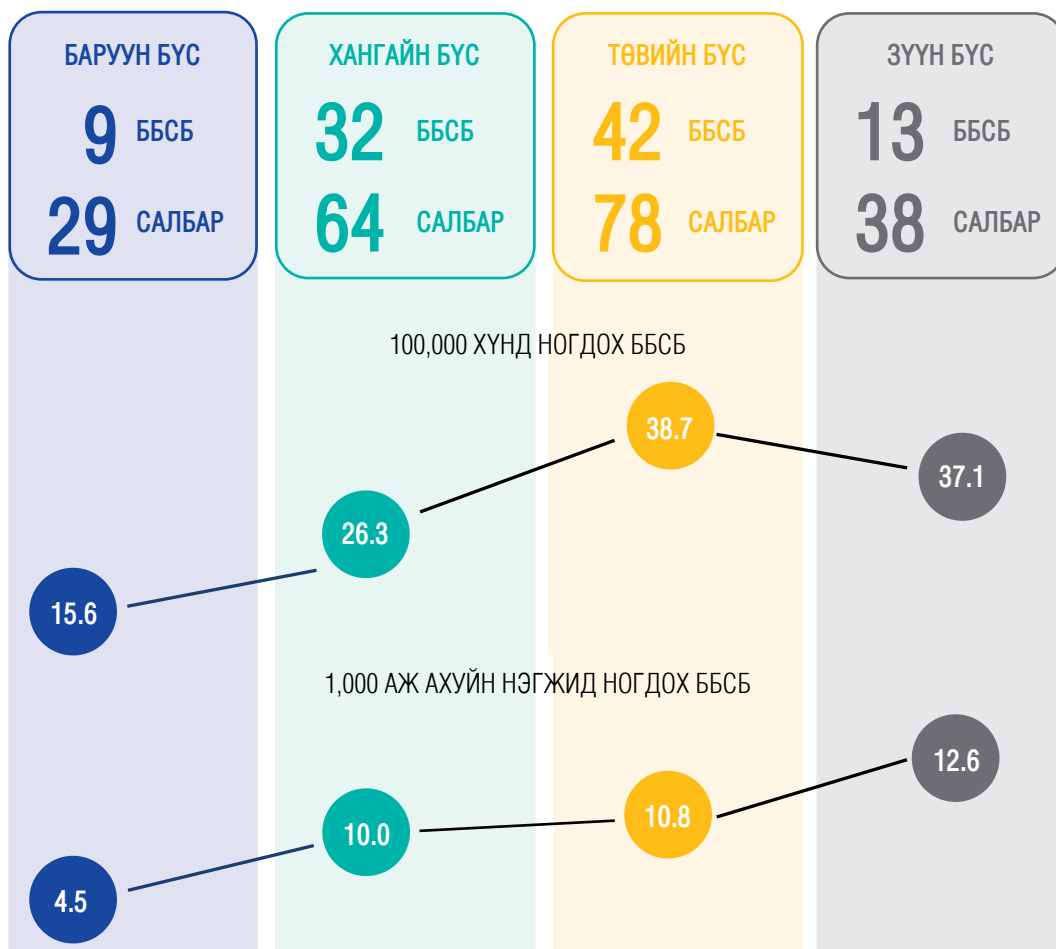
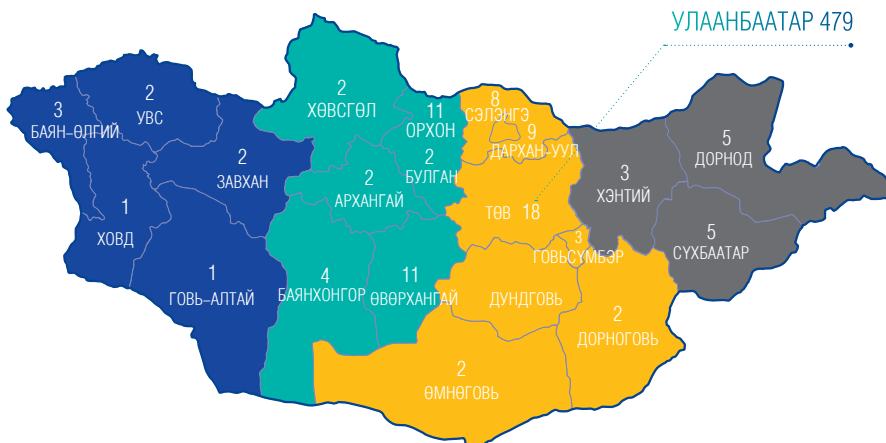
Нийт олгосон зээлийн 72.2 хувь, төлөгдсөн зээлийн 74.2 хувийг хэрэглээний зориулалттай зээл бүрдүүлж байна.

ББСБ-ын салбарын олгосон зээлийн 25.4 хувийг 1 сар хүртэлх, 21.8 хувийг 6-12 сарын, 15.9 хувийг 2.6-5 жилийн, 15.9 хувийг 1-2.5 жилийн хугацаатай зээл бүрдүүлж байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

Улсын хэмжээнд 575 ББСБ болон тэдгээрийн 539 (Австрали улсад 1 салбар) салбар банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа эрхэлж байна. ББСБ-уудын байршлыг зураглалаар харуулбал дийлэнх буюу 83.3 хувь нь Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

*Монгол Улсын 2024 оны нийт хүн амын урьдчилсан тооцоог ҮСХ-ноос эрхлэн гаргасан Хүн амын 2015-2045 оны шинэчилсэн хэтийн тооцооны тайлангаас нягтлан үзэж "А" хувилбараар гаргасан хүн амыг сонгож нягтралыг гаргасан болно.

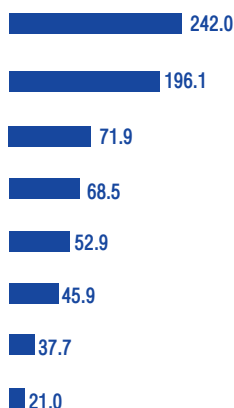
Олон улсын санхүүгийн хүртээмжийн нийгэмлэг (АFI)-ийн улс орнуудад санхүүгийн хүртээмжийг үнэлэх үндсэн индикаторуудыг ашиглан салбарын хүртээмжтэй байдлыг тооцвол:

11 аймагт 3 буюу түүнээс дээш тооны ББСБ ажиллаж байгаа нь нийт ББСБ-ын 52.4 хувийг эзэлж байна.

1,000 хүн аж ахуй нэгжид ногдох

100,000 хүн амд ногдох

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлж буй 479 ББСБ-ын 33.8 хувь нь Сүхбаатар, 27.1 хувь нь Чингэлтэй, 13.8 хувь нь Баянгол, 11.5 хувь нь Баянзүрх, 11.7 хувь нь Хан-Уул, 1.9 хувь нь Сонгинохайрхан, 0.2 хувь нь Багануур дүүрэгт байршилтай байна.

ББСБ-УУДЫН ХҮРТЭЭМЖ, ГАЗАРЗҮЙН БАЙРШЛААР

- Монгол Улсын хэмжээнд 18–64 насны 100,000 иргэнд 54.7 ББСБ, 1,000 аж ахуйн нэгжид 10.3 ББСБ ногдож байна.
- Орон нутгийн хэмжээнд уг харьцаанууд нь 28.9, 9.2 байгаа бөгөөд бүс нутгийн хувьд Төвийн бүс 100,000 иргэнд 38.7 ББСБ, зүүн бүс 1,000 аж ахуй нэгжид 12.6 ББСБ ногдох хүртээмжээр тэргүүлж байна.
- Улаанбаатар хотын хувьд 100,000 иргэнд 82.6 ББСБ, 1,000 аж ахуйн нэгжид 10.8 ББСБ ногдож байгаа нь орон нутгаас хүртээмж сайтай байна.

Улсын хэмжээнд
100,000 хүнд

55
ББСБ

1,000 аж
ахуйн нэгжид

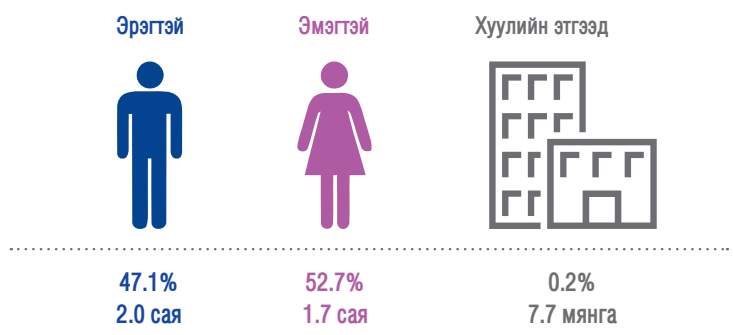
10
ББСБ

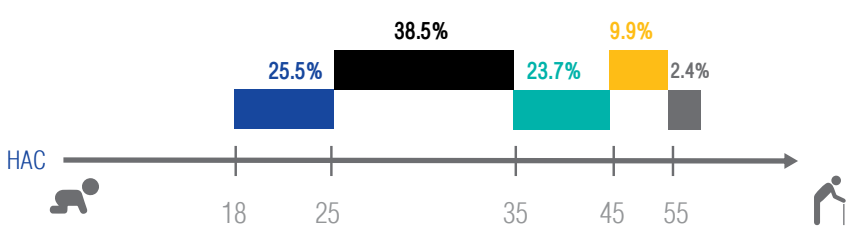
ДУНДАЖ ЗЭЭЛ

- Монгол Улсын хэмжээнд ББСБ-аас нэг зээлдэгч дунджаар 2.5 сая төгрөгийн зээл авсан бол орон нутагт энэхүү үзүүлэлт 1.5 сая төгрөг, Улаанбаатар хотын хувьд 2.5 сая төгрөг байна.
- Уг үзүүлэлт өмнөх оны мөн үед улсын хэмжээнд 2.3 сая төгрөг байсан нь тайлант улирлаас 8.2 хувиар өсжээ.

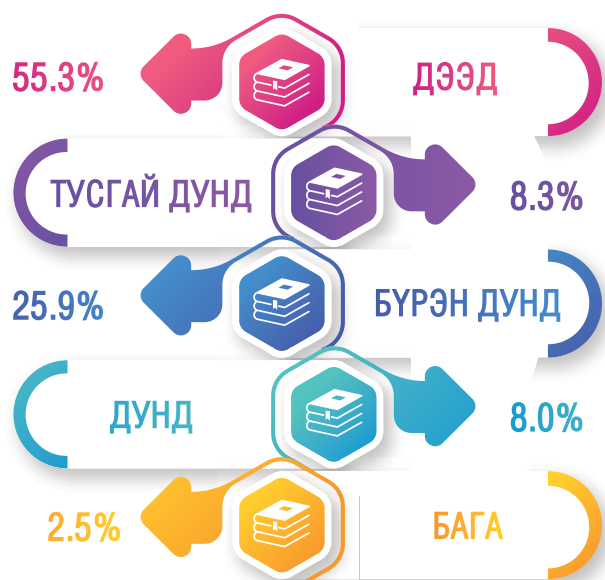
ББСБ-ын харилцагчид

ББСБ-ын зээлдэгчид /насны бүлгээр/

ББСБ-ын зээлдэгчид /боловсролын түвшингээр/

ББСБ-ын ажилчид

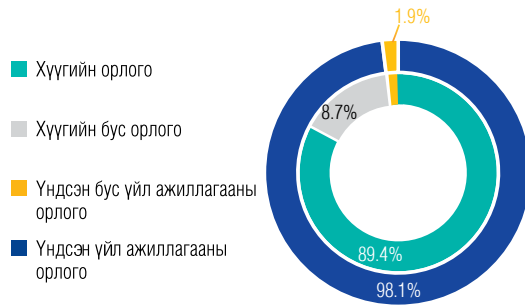
БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ББСБ-ЫН ТОО, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛӨӨР /ДАВХАРДСАН ТООГООР/

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО

ББСБ–уудын нийт орлого 603.4 тэрбум төгрөгт хүрэв. Үүнээс 98.1 хувийг үндсэн үйл ажиллагааны орлого болох 89.4 хувь буюу 539.7 тэрбум төгрөгийн хүүгийн орлого, 8.7 хувь нь буюу 52.4 тэрбум төгрөгийн хүүгийн бус орлого бүрдүүлж байна.

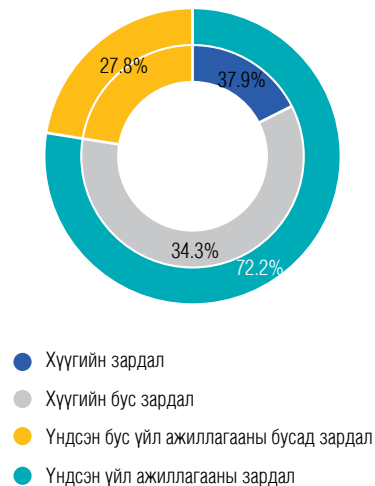

ХҮҮГИЙН БУС ОРЛОГЫН ЗАДАРГАА

- Хүүгийн бус орлогын 74.0 хувийг үйлчилгээний хураамж, шимтгэлийн орлого, 12.3 хувийг арилжааны орлого, 8.0 хувийг ханш, үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого, 5.7 хувийг бусад хүүгийн бус орлого бүрдүүлж байна.

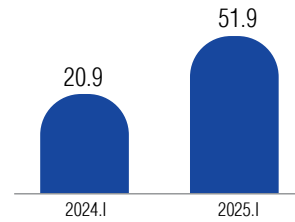
БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ

- Зардал 371.3 тэрбум төгрөг байгаагийн 72.2 хувийг үндсэн үйл ажиллагааны зардал болох хүүгийн болон хүүгийн бус зардал эзэлж байна. Үндсэн үйл ажиллагааны зардлын 34.3 хувь буюу 127.2 тэрбум төгрөгийг хүүгийн бус зардал, 37.9 хувь буюу 140.7 тэрбум төгрөгийг хүүгийн зардал бүрдүүлж байна.

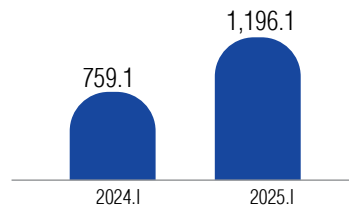
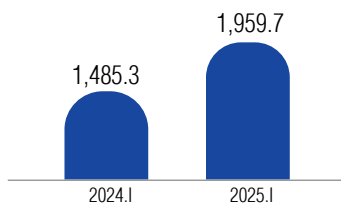

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний эрсдэлтэй холбоотой гарах зардал буюу болзошгүй эрсдэлийн зардал 62.6 тэрбум төгрөг ба үүний 96.7 хувийг зээлийн эрсдэлийн зардал, 0.2 хувийг авлагын эрсдэлийн сангийн зардал, 0.6 хувийг өмчлөх бусад хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал, 0.5 хувийг өмчлөх бусад санхүүгийн бус хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал, 0.2 хувийг факторингийн тооцооны авлагын эрсдэлийн сангийн зардал, 1.8 хувийг бусад хөрөнгийн эрсдэлийн сангийн зардал тус тус эзэлж байна.

- Факторингийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 4 банк, 55 ББСБ-ууд байна. Эдгээр банк болон ББСБ-уудын нийт 51.9 тэрбум төгрөгийн факторингийн тооцооны авлага нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.5 дахин өсжээ.

Факторингийн үйлчилгээний цэвэр авлага
/тэрбум төгрөг/

- Салбарын хэмжээнд 90 ББСБ итгэлцлийн үйлчилгээ эрхэлж байгаа ба тэдгээрийн татан төвлөрүүлсэн эх үүсвэрийн 1,196.1 тэрбум төгрөг байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 57.6 хувиар өсжээ.

Итгэлцлийн үйлчилгээний эх үүсвэр
/тэрбум төгрөг/Мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээний орлого
/сая төгрөг/

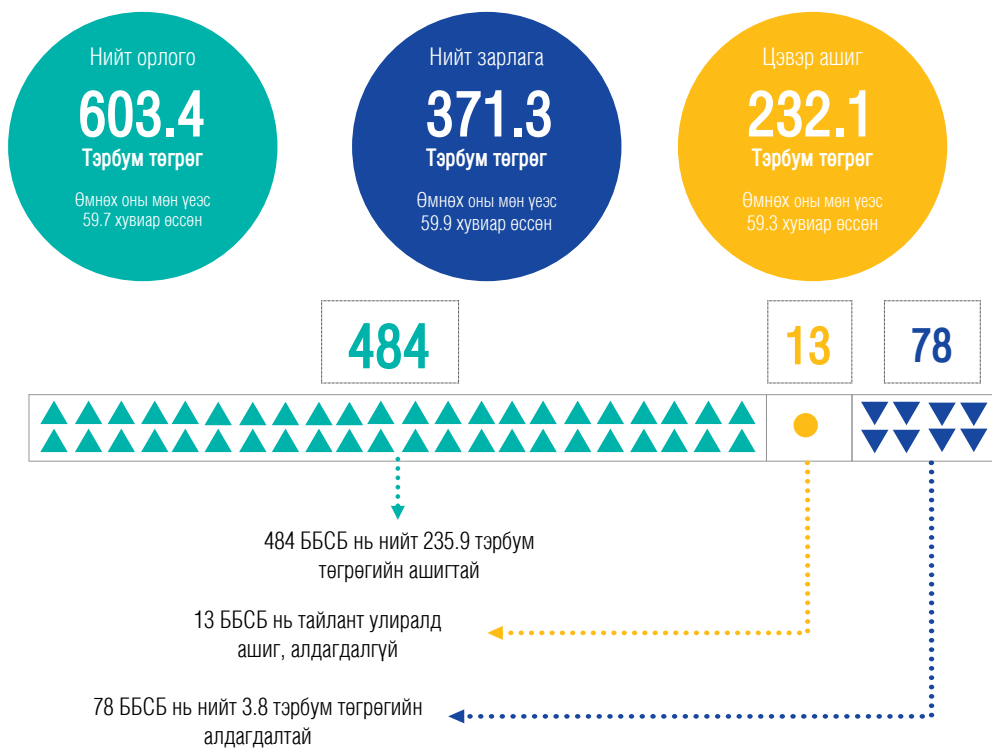
- Мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 54 ББСБ байна.
- Үүний 13 ББСБ нь мөнгөн гуйвуулгын үйлчилгээнээс 1,959.7 сая төгрөгийн орлого олсон нь өмнөх оны мөн үеэс 474.4 сая төгрөгөөр өссөн үзүүлэлт юм.

ХУДАЛДСАН, ХУДАЛДАН АВСАН ВАЛЮТЫН МЭДЭЭ

ББСБ-ууд 1,578.1 тэрбум төгрөгийн валют худалдан авч, 1,766.7 тэрбум төгрөгийн валютыг худалдсан байна. Худалдаж авсан валютын 51.8 хувийг, худалдсан валютын 60.2 хувийг АНУ-ын доллар бүрдүүлж байна.

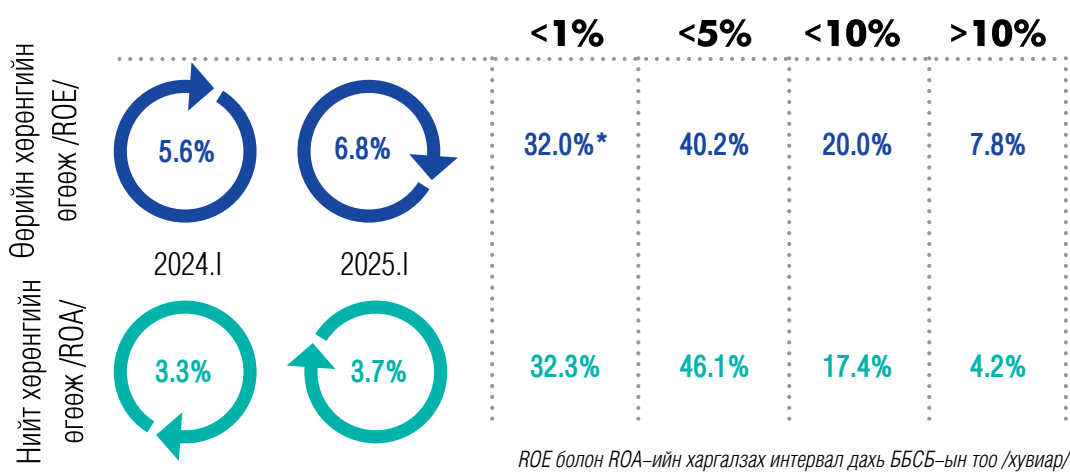
ВАЛЮТЫН НЭР	Худалдаж авсан	Худалдсан
	Дүн /тэрбум төгрөг/	Дүн /тэрбум төгрөг/
АНУ-ЫН ДОЛЛАР	818.0	1,063.0
БНХАУ-ЫН ЮАНЬ	413.6	418.5
ОХУ-ЫН РУБЛЬ	233.6	170.5
ЕВРО	51.9	52.4
БНСУ-ЫН ВОН	27.5	27.6
ЯПОНЫ ИЕН	24.9	23.4
БУСАД	8.6	11.3

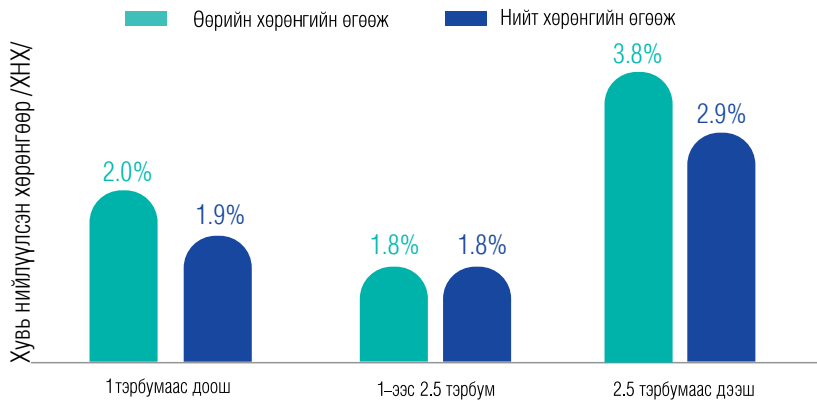
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

НИЙТ БОЛОН ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖИЙН ТАРХАЛТ

ББСБ–уудын нийт хөрөнгийн өгөөж 3.7 хувьд хүрч өмнөх оны мөн үеэс 0.4 пунктээр, өөрийн хөрөнгийн өгөөж өмнөх оны мөн үеэс 1.2 пунктээр тус тус өссөн байна. Нийт ББСБ–ын 32.0 хувь нь 1 хувиас доош өөрийн хөрөнгийн өгөөжтэй, 40.2 хувь нь 1–5 хувийн өөрийн хөрөнгийн өгөөжтэй, 20.0 хувь нь 5–10 хувийн өөрийн хөрөнгийн өгөөжтэй, 7.8 хувь нь 10 хувиас дээш өөрийн хөрөнгийн өгөөжтэй ажиллалаа. Нийт хөрөнгийн өгөөжийн хувьд холбогдох утгууд нь харгалзан 32.3, 46.1, 17.4, 4.2 хувь байна.

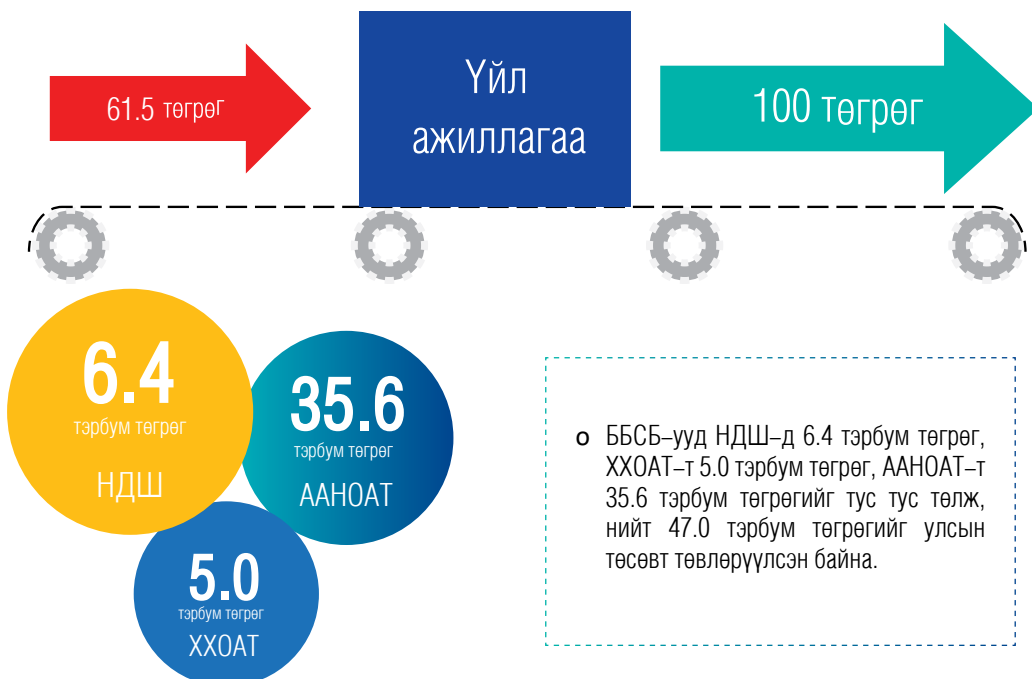

НИЙТ БОЛОН ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖИЙН ХАРЬЦАА /ХНХ-ИЙН АНГИЛЛААР/

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө нь 1.0 тэрбум төгрөгөөс доош ББСБ-уудын тал хувь нь 1.9 хувиас бага, 1–2.5 тэрбум төгрөг ББСБ-уудын тал хувь нь 1.8 хувиас бага, 2.5 тэрбум төгрөгөөс дээш ББСБ-уудын тал хувь нь 2.9 хувиас бага нийт хөрөнгийн өгөөжтэй байна. Өөрийн хөрөнгийн өгөөжийн хувьд холбогдох утгууд нь харгалзан 2.0, 1.8 болон 3.8 хувьтай байна.

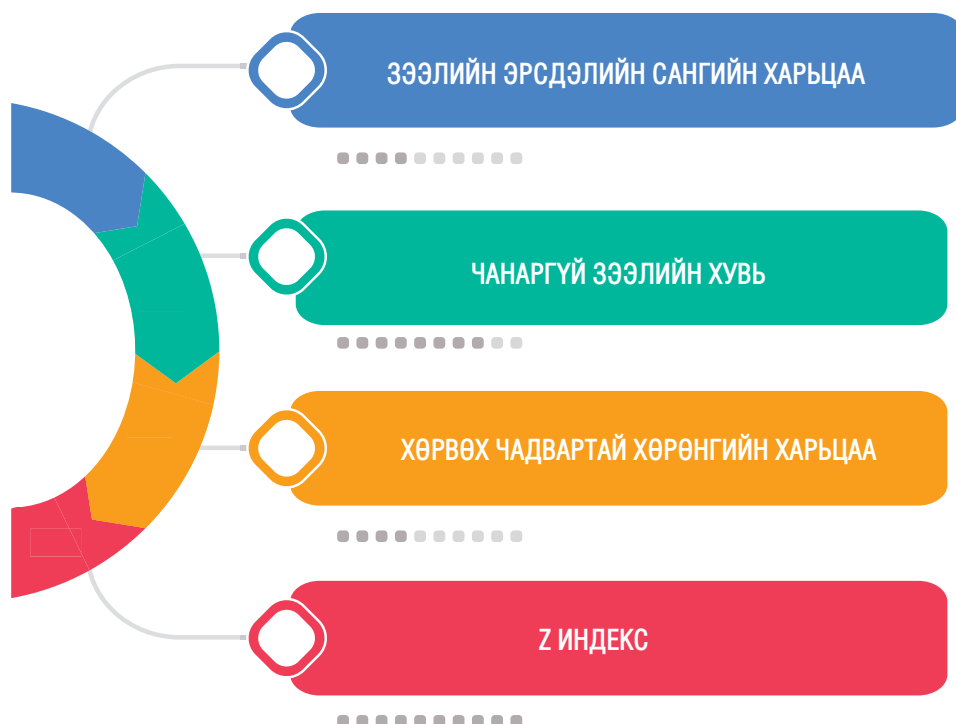
ЗАРДАЛ, ОРЛОГЫН ХАРЬЦАА

ББСБ-ууд нэг төгрөгийн орлого олохын тулд дунджаар хэдэн төгрөгийн зардал гаргаж буйг тооцоход зардал, орлогын харьцаа 61.5 хувь гарсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 0.1 пунктээр өсчээ. Өөрөөр хэлбэл ББСБ-ууд 100 төгрөгийн орлого олохын тулд дунджаар 61.5 төгрөг зарлагджээ.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

- o AFI-с санхүүгийн хүртээмж болон санхүүгийн тогтвортой байдлыг тодорхойлох зөвлөмж зааврын дагуу ББСБ-уудын дараах 4 үзүүлэлтийг тооцож байна. Үүнд:

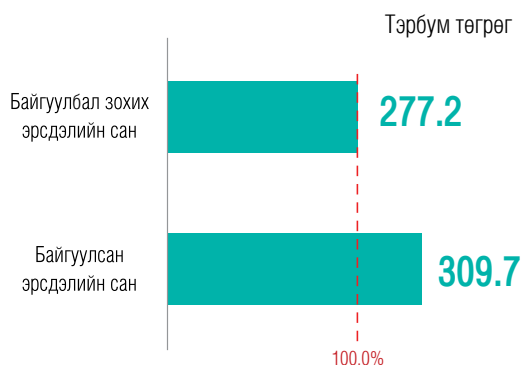

ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛИЙН САНГИЙН ХАРЬЦАА

Уг харьцаа 111.7 хувь гарч байгуулбал зохих эрсдэлийн санг бүрдүүлж чадсан нь эрсдэлийг мөн хувиар нөхөх чадамжтай болохыг харуулж байна.

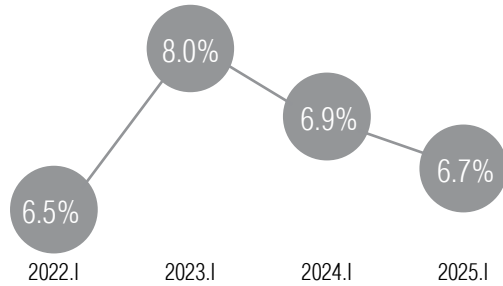
Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 5.4 нэгжээр өссөн үзүүлэлт юм.

111.7%

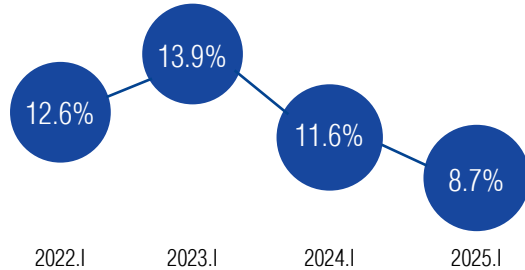
ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛ

Чанаргүй зээлийн хэмжээ 424.8 тэрбум төгрөгт хүрч чанаргүй зээлийн нийт зээлд эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.2 пунктээр буурсан байна.

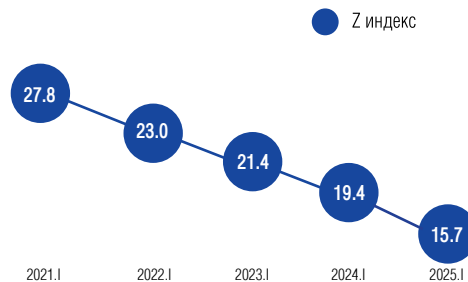
ХӨРВӨХ ЧАДВАРТАЙ ХӨРӨНГИЙН ХАРЬЦАА

Хөрвөх чадвартай хөрөнгийн харьцаа өмнөх оны мөн үеэс 2.9 пунктээр буурсан байна.

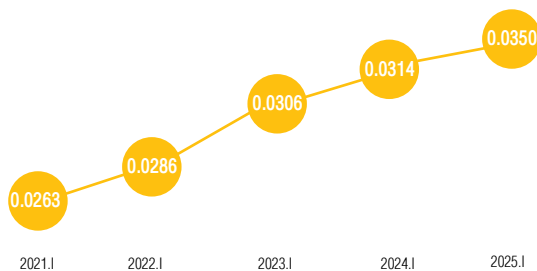

Z ИНДЕКС

Z индекс нь ББСБ-ын дампуурах магадлалыг харуулдаг ба нийт хөрөнгийн өгөөж болон өөрийн хөрөнгийн харьцааны нийлбэрийг нийт хөрөнгийн өгөөжийн хэлбэлзэлд харьцуулж тооцдог. Z индексийн утга ашигт ажиллагаа болон өөрийн хөрөнгийн хөшүүрэг өндөр байх үед их гарах ба өгөөжийн хэлбэлзэл ихтэй үед буюу орлогын тодорхойгүй байдал их үед бага гарна. Өөрөөр хэлбэл индексийн их утга нь эрсдэл багатай, тогтвортой байдлыг илэрхийлдэг. Банк бус санхүүгийн салбарын Z индекс өмнөх оны мөн үеэс 3.7 нэгжээр буурч 15.7 боллоо.

Нийт хөрөнгийн өгөөжийн стандарт хазайлт

СТАНДАРТ ХАЗАЙЛТ

Стандарт хазайлт гэдэг нь өгөгдлүүд дундаж хэмжээнээс хэр зэрэг өөрчлөлттэй байгааг тодохойлдог статистик үзүүлэлт юм. Нийт хөрөнгийн өгөөжийн стандарт хазайлтыг сүүлийн 4 улирлын өгөөж дээр суурилан тооцдог. Энэхүү стандарт хазайлтын утга их байвал өгөөж хэлбэлзэл ихтэйг харин бага бол өгөөж хэлбэлзэл бага буюу тогтвортой байгааг илэрхийлнэ. Уг утга н өмнөх оны мөн үеэс 0.0036-аар өссөн байна.

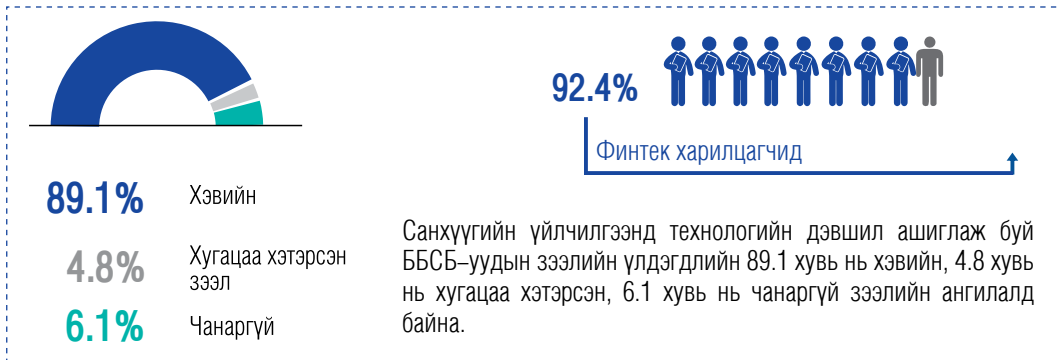
ФИНТЕК

	Нийт зээл		Зээлдэгчийн тоо		1 зээлдэгчид ногдох дундаж зээлийн хэмжээ /мян. төгрөг/
	Хэмжээ /гэрбум төгрөг/	Эзлэх хувь	Тоо	Эзлэх хувь	
Финтек	1,835.7	29.0%	2,289,090	88.7%	801.9
Уламжлалт	4,489.7	71.0%	292,245	11.3%	15,362.7
НИЙТ	6,325.3	100.0%	2,581,335	100.0%	2,450.4

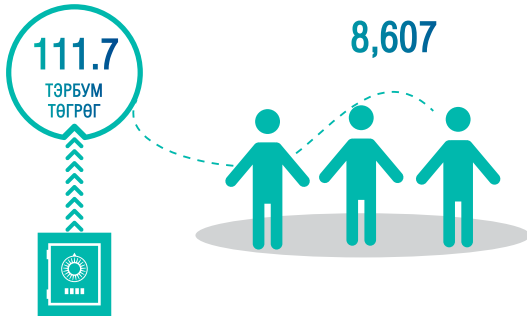
- ББСБ–ын салбарын нийт харилцагчдын 92.4 хувь нь, нийт зээлдэгчдийн 88.7 хувь нь финтек үйлчилгээнд хамрагджээ.
- Финтек зээлдэгчдийн 20.0 хувь нь гар утсаараа дамжуулан зээл авсан байна.

Жич: Технологид суурилсан болон технологи, уламжлалт хосолсон цаашид "Финтек" гэнэ.

НОГООН ЗЭЭЛ

Ногоон зээлийн үлдэгдэл: 8,607 зээлдэгчид олгосон ногоон зээлийн үлдэгдэл 111.7 тэрбум төгрөг байгаа нь тус салбарын нийт зээлийн үлдэгдлийн 1.8 хувийг эзэлж байна.

	Ногоон зээл (хувиар)	Зээлдэгчдийн Тоо	Нийт зээлийн үлдэгдэл /сая төгрөг/
Эрчим хүчний хангамж, дэд бүтэц	8.5%	4,045	9,474.1
Эрчим хүчний үр ашиг	5.0%	841	5,615.0
Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилга	17.3%	933	19,310.7
Бохирдлыг бууруулах ба сэргийлэх	0.1%	1	71.5
Тогтвортой ус, хог хаягдал	0.4%	5	415.7
Тогтвортой хөдөө аж, ахуй	6.0%	362	6,756.5
Тогтвортой газар ашиглалт ба биологийн олон янз байдал	0.5%	10	592.5
Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал багатай тээвэр	50.2%	2,397	56,122.7
Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологи	0.0%	2	32.9
Эрүүл мэнд	0.8%	8	846.2
Боловсрол, Соёл	3.5%	2	3,925.5
Хүртээмжтэй дэд бүтэц	7.7%	1	8,561.7

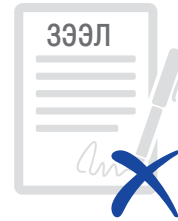
ХЭВИЙН

94.4%

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН

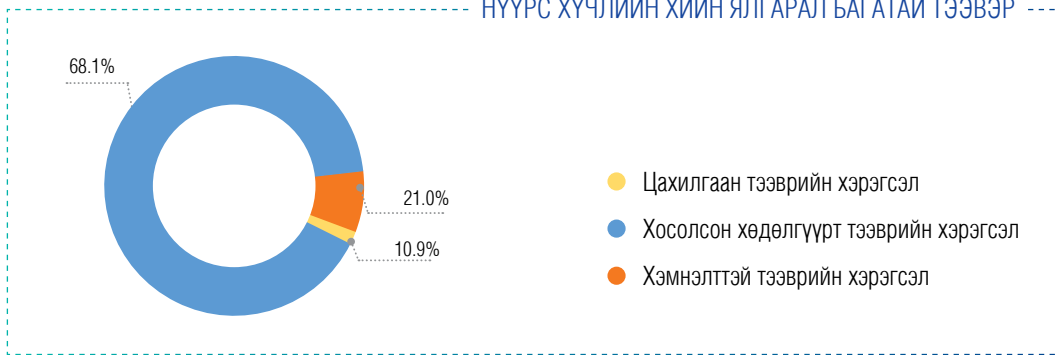
3.0%

ЧАНАРГҮЙ

2.6%

НҮҮРС ХҮЧЛИЙН ХИЙН ЯЛГАРАЛ БАГАТАЙ ТЭЭВЭР

ТАЙЛАНТ ОНД ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

Төрөл	Олгосон зээлийн дүн (сая төгрөг)	Зээл олгосон зээлдэгчдийн тоо
1. Эрчим хүчний хангамж, дэд бүтэц	3,339.6	1,230
2. Эрчим хүчний үр ашиг	1,148.9	140
3. Тогтвортой хот төлөвлөлт ба барилга	1,248.0	48
4. Бохирдлыг бууруулах ба сэргийлэх	3.0	1
5. Тогтвортой ус, хог хаягдал	87.1	3
6. Тогтвортой хөдөө аж, ахуй	1,787.3	9
7. Тогтвортой газар ашиглалт ба биологийн олон янз байдал	154.0	2
8. Нүүрс хүчлийн хийн ялгарал багатай тээвэр	20,721.4	863
9. Мэдээлэл, харилцаа холбоо, технологи	50.0	1
10. Эрүүл мэнд	146.8	3
11. Боловсрол, Соёл	171.0	2
12. Хүртээмжтэй дэд бүтэц	20.0	1
Нийт	28,877.1	2,303.0

Олгосон зээл: Нэр бүхий 28 ББСБ 12 нэр төрлийн ногоон бүтээгдэхүүнд 28.9 тэрбум төгрөгийн зээл олгожээ.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 68 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны болон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам”-ыг, хоёрдугаар хавсралтаар “Банк бус санхүүгийн байгууллагын хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, хорогдуулах, шинээр хувьцаа гаргах, худалдах, шилжүүлэхэд мөрдөх журам”-ыг тус тус баталсан.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 77 дугаар тогтоолоор “Банк бус санхүүгийн зээлийн үйл ажиллагааны журам”-д, 78 дугаар тогтоолоор “Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны болон зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тооцож, хяналт тавих журам”-д тус тус нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан. Журмын өөрчлөлтийн хүрээнд ББСБ-аас олгох хэрэглээний зээлд өр, орлогын харьцаа 60 хувиас хэтрэхгүй ба суудлын автомашин барьцаалсан зээл, зээл үнэлгээний харьцаа 60 хувиас бага байхаар тус тус өөрчлөлт оруулсан.
- 2025 оны 04 дүгээр сарын 08-ны өдөр нэр бүхий 300 ББСБ-уудад сургалт зохион байгуулц шинэчлэгдсэн журам, Санхүүгийн зохицуулах хорооноос авч хэрэгжүүлсэн бодлогын арга хэмжээний талаар мэдээллийг танилцуулсан болно.

“Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагааны тухай” хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.4 дэх заалт

- 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитаар баталгаажуулах үүргийг 71.0 хувь буюу 407 ББСБ, нийтэд мэдээлэх үүргийг 64.6 хувь буюу 370 ББСБ хэрэгжүүлсэн байна.

“Зээлийн мэдээллийн тухай” хууль

- Хуульд заасны дагуу зээлийн үйл ажиллагаа эрхэлж буй 511 ББСБ-ын 97.1 хувь буюу 496 ББСБ Монголбанк, “Бүрэн скор ЗМС” ХХК болон “Титан Си Ар Эй ЗМС” ХХК-ийн аль нэгтэй гэрээ байгуулж хамтран ажиллаж байна.

“Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай” хууль

- Тус хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1-д заасны дагуу нэр бүхий 84 ББСБ нийт 5,687 удаагийн тохиолдлоор 685.6 тэрбум төгрөгийг, 7.2-т заасны дагуу нэр бүхий 5 ББСБ нийт 43 удаагийн тохиолдлоор 3.7 тэрбум төгрөгийг Монголбанкны СМА-нд тус тус мэдээлж, хууль тогтоомжоор хүлээсэн үүргээ биелүүлжээ.

Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам

- Журмын хүрээнд 573 ББСБ-аас нийт 1,464.29 сая төгрөгийн зохицуулалт үйлчилгээний хөлс төвлөрүүлэх бөгөөд үүнээс 83.3 хувь буюу 462 ББСБ-аас 1,220.06 сая төгрөг Санхүүгийн зохицуулах хорооны холбогдох дансанд төвлөрүүлээд байна.

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШОО

Нийт хөрөнгө

368.3 тэрбум төгрөг

Хөрөнгийн өсөлт **16.5%**

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

18–64 насны иргэдийн **26**

хүн тутмын 1 нь
ХЗХ–нд гишүүнчлэлтэй

44.4%
дээд боловсролтой

Хүртээмжтэй байдал

Нийт хадгаламжийн

97.4%

Хугацаатай хадгаламж

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Цэвэр ашиг

3.5

тэрбум төгрөг

Улсын төсөвт
төвлөрүүлсэн
татвар, НДШ

1.3

тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Нийт эзэлд эзлэх чанаргүй
зээлийн хувь

2.4%

Мөнгөн хөрөнгийн нийт
хөрөнгөд эзлэх хувь

20.8%

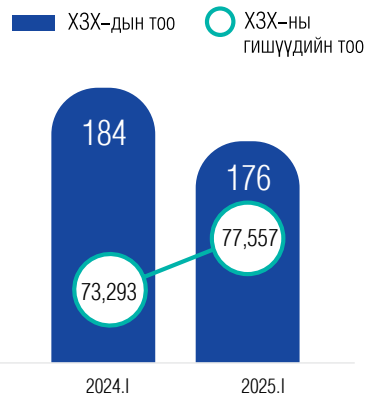
Бодлого зохицуулалт

ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТӨЛӨВ

ХЗХ-ДЫН ТОО БА ГИШҮҮД

- Тайлант улиралд Хадгаламж, зээлийн хоршоо (ХЗХ)-дын тоог өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8-аар буюу 4.3 хувиар буурч 176 боллоо.
- ХЗХ-дын гишүүдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 5.8 хувиар өсөж 77,557 болжээ.
- ХЗХ-дын тоог 2021 оны мөн үетэй харьцуулбал 29.3 хувиар буурсан бол гишүүдийн тоо 3.4 хувиар өссөн байна.

АЖИЛЛАГСАД

626

Өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.8 хувиар буурсан ба 70.8 хувь нь эмэгтэй ажиллагсад болно.

НИЙТ ГИШҮҮДИЙН

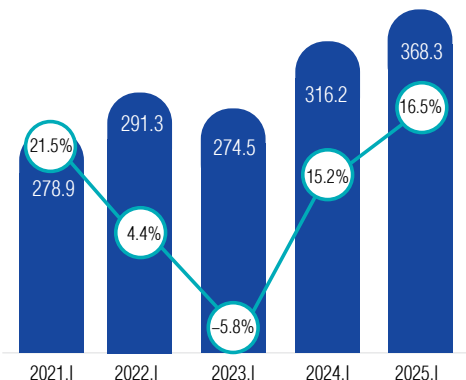
30,059

ЗЭЭЛДЭГЧ

47,482

ХАДГАЛАМЖ
ЭЗЭМШИГЧ

■ Нийт хөрөнгө /тэрбум төгрөг/ ○ Нийт хөрөнгийн өсөлт /хувь/

НИЙТ ХӨРӨНГӨ, ТҮҮНИЙ ӨСӨЛТ

- Нийт хөрөнгө 368.3 тэрбум төгрөгт хүрч, өсөлт нь өмнөх оны мөн үеэс 1.3 пунктээр нэмэгдэж, 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 5.0 пунктээр буурлаа.

НИЙТ ЗЭЭЛ

281.2

ТЭРБУМ ТӨГРӨГ

НИЙТ ХАДГАЛАМЖ

257.8

ТЭРБУМ ТӨГРӨГ

НИЙТ ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Салбарын нийт хөрөнгийн

- 90.5 хувийг 1 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгөтэй 41 ХЗХ;
- 4.4 хувийг 500 саяас 1 тэрбум төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 23 ХЗХ;
- 5.1 хувийг 500 сая төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 112 ХЗХ эзэлж байна.

1.0 тэрбум төгрөгөөс дээш

90.5%

41 ХЗХ

4.4%

23 ХЗХ

500.0 саяас 1.0 тэрбум

500.0 сая төгрөгөөс доош

112 ХЗХ

5.1%

Тайлангийн бүтэц /тэрбум төгрөгөөр/

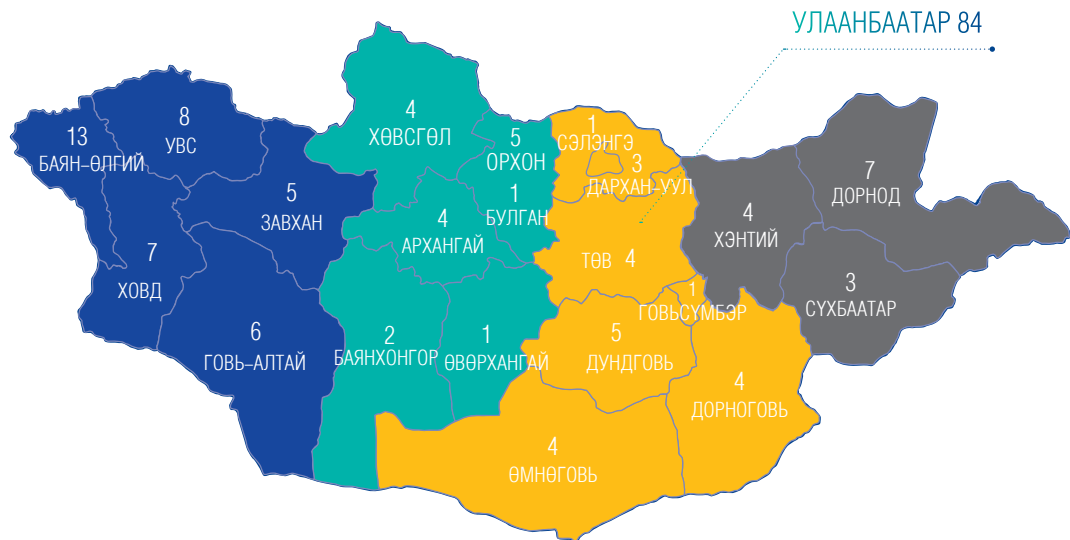
Нийт хөрөнгийн дүн	368.3	100.0%
Санхүүгийн хөрөнгө	356.1	96.7%
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	61.2	16.6%
Зээл /цэврээр/	289.2	78.5%
Бусад санхүүгийн хөрөнгө	5.7	1.6%
Санхүүгийн бус хөрөнгө	12.3	3.3%
Татварын авлага	0.4	0.1%
Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн авлага	0.0	0.0%
Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо	3.0	0.8%
Бараа материал	0.4	0.1%
Өмчлөх бусад хөрөнгө /цэврээр/	1.1	0.3%
Бусад санхүүгийн бус хөрөнгө	0.2	0.0%
Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө /цэврээр/	0.0	0.0%
Үндсэн хөрөнгө /цэврээр/	4.7	1.3%
Биет бус хөрөнгө /цэврээр/	2.5	0.7%
Нийт өр төлбөр ба өөрийн хөрөнгийн дүн	368.3	100.0%
Санхүүгийн өр төлбөр	286.6	77.8%
Хадгаламж	275.1	74.7%
Банк, санхүүгийн байгууллагаас татсан эх үүсвэр	4.3	1.1%
Бусад санхүүгийн өр төлбөр	7.2	2.0%
Санхүүгийн бус өр төлбөр	3.6	1.0%
Өөрийн хөрөнгө	78.1	21.2%
Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	29.7	8.1%
Өмчийн бусад хэсэг	0.5	0.1%
Хоршоологчдын өмч	47.9	13.0%

Тайлбар:

*Сангийн сайдын 2024 оны А/49 дүгээр тушаалаар шинэчлэн баталсан "Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу боловсруулсан болно.

- Нийт хөрөнгийн 96.7 хувь нь санхүүгийн хөрөнгө, үлдсэн 3.3 хувь нь санхүүгийн бус хөрөнгө байна.
- Санхүүгийн хөрөнгийн бүрдлийг нийт хөрөнгөд эзлэх хувиар задалбал 16.6 хувийг мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө, 78.5 хувийг цэвр зээл, 1.5 бусад санхүүгийн бус хөрөнгө бүрдүүлж байна.
- Эх үүсвэрийн хувьд нийт хөрөнгийн 77.8 хувийг санхүүгийн өр төлбөр, 21.2 хувийг өөрийн хөрөнгө, 1.0 хувийг санхүүгийн бус өр төлбөр бүрдүүлж байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

БАРУУН БҮС

39 ХЗХ

8 САЛБАР

ХАНГАЙН БҮС

17 ХЗХ

18 САЛБАР

ТӨВИЙН БҮС

22 ХЗХ

20 САЛБАР

ЗҮҮН БҮС

14 ХЗХ

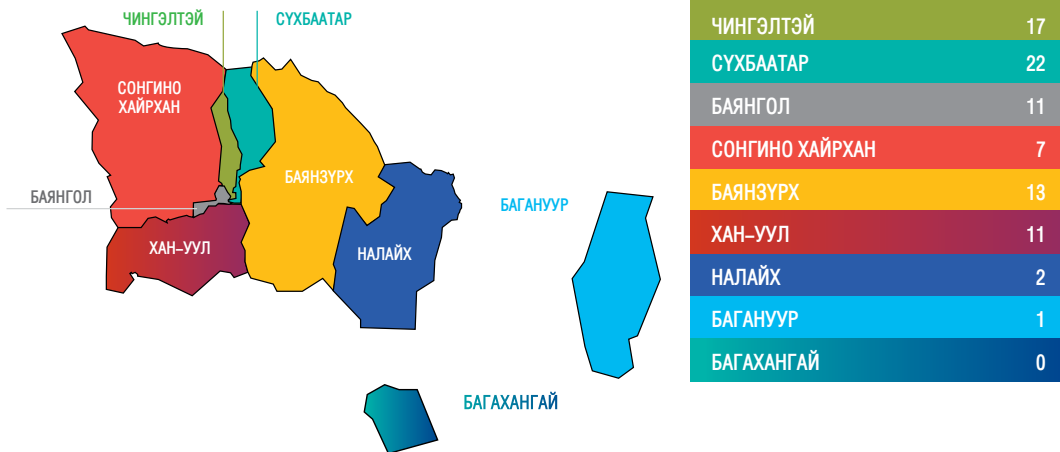
11 САЛБАР

УЛААНБААТАР

84 ХЗХ

4 САЛБАР

- 84 ХЗХ Улаанбаатар хотод, 92 ХЗХ орон нутагт бүртгэлтэй байна.
- Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй ХЗХ-дын 42.4 хувь нь баруун бүсэд, 23.9 хувь нь төвийн бүсэд, 18.5 хувь нь хангайн бүсэд, 15.2 хувь нь зүүн бүсэд байршжээ.
- Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа эрхэлж буй ХЗХ-дын 96.4 хувь нь төвийн зургаан дүүрэгт, 3.6 хувь нь алслагдмал гурван дүүрэгт байрлаж байна.

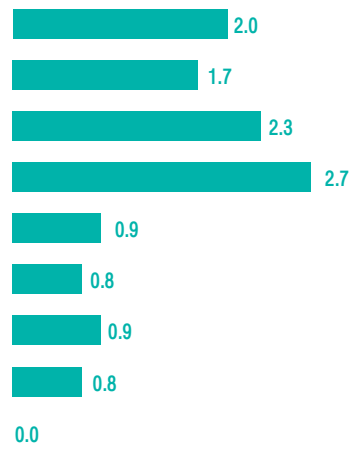
АFI-ийн улс орнуудын санхүүгийн хүртээмжийг үнэлэх үндсэн индикаторуудыг¹ ашиглан салбарын хүртээмжтэй байдлыг хөдөлмөрийн насны буюу 18–64 насны 10,000 хүнд ногдох, 1,000 ААН-д ногдох ХЗХ-дын тоогоор тооцоолоход дараах байдалтай байна.

Монгол Улсын 2024 оны нийт хүн амын урьдчилсан тооцоог ҮСХ-ноос эрхлэн гаргасан *Хүн амын 2015–2045 оны шинэчилсэн хэтийн тооцооны тайлангаас нягтлан үзэж "А" хувилбараар гаргасан хүн амыг сонгож нягтралыг гаргасан болно.

10 000 хүнд ногдох ХЗХ-ны тоо

1 000 ААН-д ногдох ХЗХ-ны тоо

- 1,000 ААН-д ногдох ХЗХ-ны тоогоор Налайх дүүрэг болон Чингэлтэй дүүрэг тэргүүлж байгаа бол Баянгол дүүрэг тус үзүүлэлттэйгээр хамгийн доогуур жагсаж байна.
- 10,000 хүнд ногдох ХЗХ-ны тоогоор Сүхбаатар болон Чингэлтэй дүүрэг тэргүүлж байна.

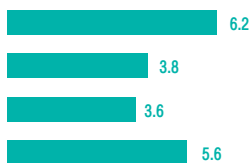
¹ <https://www.afi-global.org/sites/default/files/publications/fidwg-core-set-measuring-fi.pdf>

* <https://www.1212.mn/mn/statistic/file-library/view/3315830>

10 000 хүнд ногдох ХЗХ–ны тоо

1 000 ААН–д ногдох ХЗХ–ны тоо

Хүртээмжийн үзүүлэлтийг 4 бүсээр ангилахад 10,000 хүнд ногдох ХЗХ–ны тоогоор баруун бүс, 1,000 ААН–д ногдох ХЗХ–ны тоогоор зүүн бүс тэргүүлж байна.

Нэг гишүүнд ногдож буй дундаж зээл

ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРТЭЭМЖ

- Улсын хэмжээнд 18–64 насны 68 хүн тутмын нэг нь ХЗХ–нд гишүүнчлэлтэй, зээлийн үйлчилгээ хүртжээ.
- Дээрх үзүүлэлт орон нутагт 63 хүн тутмын нэг бол Улаанбаатар хотын хэмжээнд 74 хүнд тохиож байна.
- Улсын хэмжээнд ХЗХ–ноос зээл авсан нэг гишүүн дунджаар 9.4 сая төгрөгийн зээлтэй.
- Улаанбаатар хотын хэмжээнд уг дүн 15.6 сая төгрөг, орон нутагт 4.4 сая төгрөг байна.

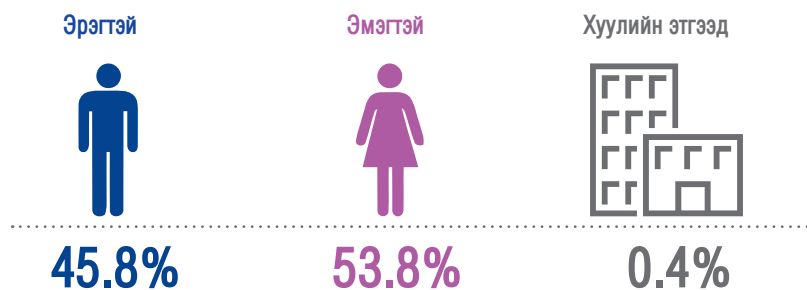
ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХҮРТЭЭМЖ

- Улсын хэмжээнд 18–64 насны 43 хүн тутмын нэг нь ХЗХ–нд хадгаламжаа байршуулсан.
- Дээрх үзүүлэлт орон нутагт 48 хүнд нэг, Улаанбаатар хотын хэмжээнд 38 хүнд нэг тохиож байна.
- Улсын хэмжээнд ХЗХ–нд хадгаламж эзэмшигч нэг гишүүн дунджаар 5.4 сая төгрөгийн хадгаламжтай.
- Улаанбаатар хотын хэмжээнд энэ дүн 7.7 сая төгрөг, орон нутагт 2.8 сая төгрөг байна.

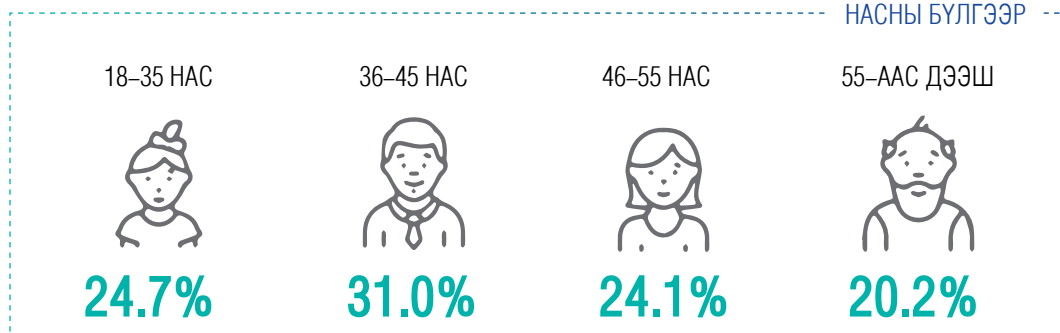
Нэг гишүүнд ногдож буй хадгаламжийн дундаж хэмжээ

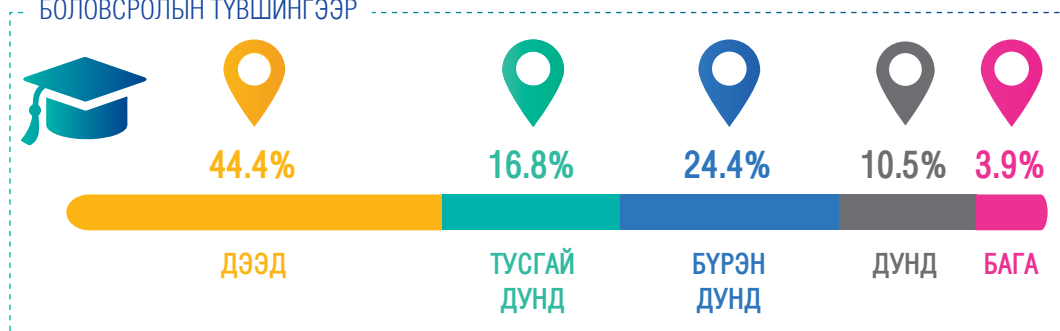
ХЗХ-НЫ ГИШҮҮДИЙН ХҮРТЭЭМЖ

НАСНЫ БҮЛГЭЭР

БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШИНГЭЭР

Нийт ажилчдын тоо 626

Эмэгтэй 443
Эрэгтэй 183

Нийт зээлдэгчдийн тоо 30,059

Эмэгтэй 17,201
Эрэгтэй 12,736
Хуулийн этгээд 122

Нийт хадгаламж эзэмшигчдийн тоо 47,482

Нийт гишүүдийн тоо 77,557

Эмэгтэй 27,075
Эрэгтэй 20,307
Хуулийн этгээд 100

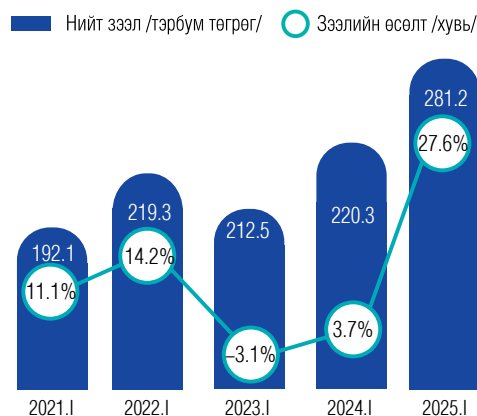
Эмэгтэй 41,713
Эрэгтэй 35,503

Хуулийн этгээд 341

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХЗХ-ДЫН ЗЭЭЛ

- Тайлант улиралд нийт зээл 281.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 60.9 тэрбум төгрөгөөр өссөн үзүүлэлт юм.
- 2021 оны мөн үетэй харьцуулбал нийт зээл 89.1 тэрбум төгрөгөөр буюу 46.4 хувиар нэмэгджээ.
- Цэвэр зээлийн хэмжээ 288.2 тэрбум төгрөгт хүрсэн бол, зээлийн эрсдэлийн сангийн хэмжээ 5.2 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

ХЭВИЙН

92.5%

ХУГАЦАА ХЭТЭРСЭН

5.1%

ЧАНАРГҮЙ

2.4%

ХЗХ-ДЫН ЗЭЭЛИЙН ЧАНАР

- Хэвийн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 26.8 хувиар өсөж 260.1 тэрбум төгрөгт хүрлээ. Энэ нь нийт зээлийн 92.5 хувийг эзэлж байна.
- Хугацаа хэтэрсэн зээлийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 72.1 хувиар өсөж 14.3 тэрбум төгрөг боллоо.
- Чанаргүй зээлийн хэмжээ 6.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь 2021 оны мөн үетэй харьцуулахад 1.6 хувиар буурчээ.

ХЗХ-ДЫН ЗЭЭЛИЙН ЗОРИУЛАЛТ

- Нийт зээлийн 32.3 хувь нь хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаанд, 9.6 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээнд, 9.1 хувь нь санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаанд зориулж тус тус олгосон байна.
- Нийт эргэн төлөгдсөн зээлийн 46.0 хувийг хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаанд, 6.3 хувийг бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээнд, 3.2 хувийг барилгын салбарт олгосон зээлээс тус тус төлөгджээ.
- Нийт хаагдсан зээлийн 23.4 хувь нь хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаанд, 16.2 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээнд, 4.2 хувь нь санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаанд зориулж олгосон зээлээс тус тус хаагджээ.

ТӨЛӨГДСӨН ЗЭЭЛ

ОЛГОСОН ЗЭЭЛ

ХААГДСАН ЗЭЭЛ

Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа

46.0% 32.3% 23.4%

Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ

6.3% 9.6% 16.2%

ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур

1.3% 1.6% 1.3%

Санхүүгийн, даатгалын үйл ажиллагаа

5.5% 9.1% 4.2%

Барилга

3.2% 2.3% 1.5%

Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа

2.0% 1.7% 0.7%

Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ

1.0% 0.6% 0.2%

Боловсруулах үйлдвэр

1.7% 2.1% 2.2%

Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн үйл ажиллагаа

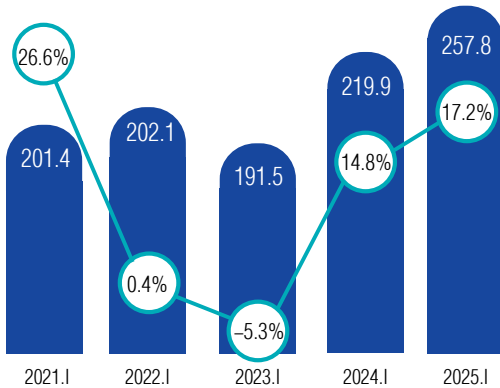
0.5% 0.6% 0.7%

Бусад

32.5% 40.1% 49.6%

■ Нийт хадгаламж /тэрбум төгрөг/ ○ Хадгаламжийн өсөлт /хувь/

ХЗХ-ДЫН ХАДГАЛАМЖ

- Тайлант улиралд хадгаламжийн хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 17.2 хувиар буюу 37.9 тэрбум төгрөгөөр өсөж 257.8 тэрбум төгрөгт хүрлээ.
- 2021 оны мөн үетэй харьцуулбал 56.4 тэрбум төгрөгөөр буюу 28.0 хувиар нэмэгджээ.

НИЙТ ХАДГАЛАМЖ

- Хадгаламж эзэмшигчид ХЗХ-нд 251.1 тэрбум төгрөгийг хугацаатай, 6.7 тэрбум төгрөгийг хугацаагүй байршуулсан байна.

97.4%

ХУГАЦААТАЙ

2.6%

ХУГАЦААГҮЙ

174 ХЗХ

2 ХЗХ

- ХЗХ-дын 98.9 хувь буюу 174 ХЗХ нь 257.8 тэрбум төгрөгийн хадгаламж төвлөрүүлсэн.
- Үлдсэн 1.1 хувь буюу 2 ХЗХ хадгаламж татан төвлөрүүлээгүй байна.

ОРЛОГО

ХЗХ–дын хүүгийн орлогыг өмнөх онтой харьцуулахад 23.7 хувиар өсөж 20.6 тэрбум төгрөгт хүрлээ. Үүнд;

- Зээлийн хүүгийн орлого 18.2 тэрбум төгрөг;
- Банк, санхүүгийн байгууллагаас авсан хүүгийн орлого 1.6 тэрбум төгрөг;
- Зээлийн нэмэгдүүлсэн хүүгийн орлого 0.8 тэрбум төгрөг.

ЗАРДАЛ

ХЗХ–дын хүүгийн зардлыг өмнөх онтой харьцуулахад 10.1 хувиар өсөж 10.8 тэрбум төгрөгт хүрлээ. Үүнд;

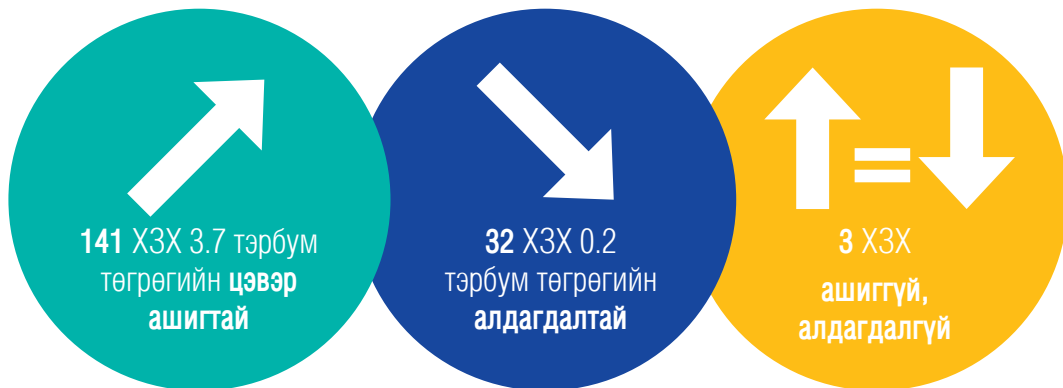
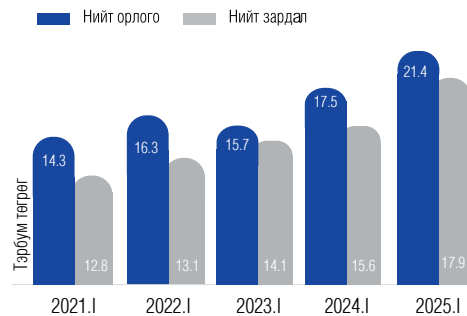
- Хадгаламжийн хүүгийн зардал 10.6 тэрбум төгрөг;
- Банк, санхүүгийн байгууллагад төлсөн болон бусад хүүгийн зардал 0.1 тэрбум төгрөг;
- Санхүүгийн байгууллагад төлсөн болон бусад хүүгийн зардал 0.05 тэрбум төгрөг;
- Хүүгийн зардлын буцаалт 0.04 тэрбум төгрөг байна.

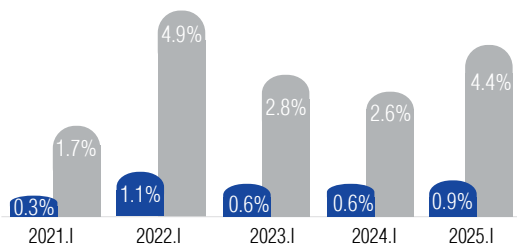
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

ХЗХ-ДЫН ОРЛОГО, ЗАРДАЛ

- Тайлант улиралд ХЗХ-ны салбар 21.4 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 17.9 тэрбум төгрөгийн зарлага гаргаж, 3.5 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашигтай ажилласан.

■ Нийт хөрөнгийн өгөөж ■ Өөрийн хөрөнгийн өгөөж

НИЙТ БОЛОН ӨӨРИЙН ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖ

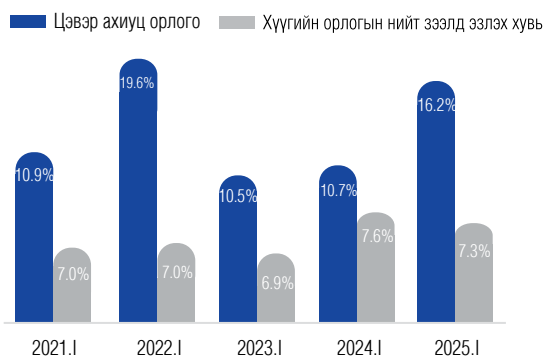
- Татварын дараах цэвэр ашгаар тооцоолоход ХЗХ-дын өөрийн хөрөнгийн өгөөж нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.8 пунктээр өсжээ.
- Нийт хөрөнгийн өгөөж өмнөх оны мөн үеэс 0.3 пунктээр өссөн.

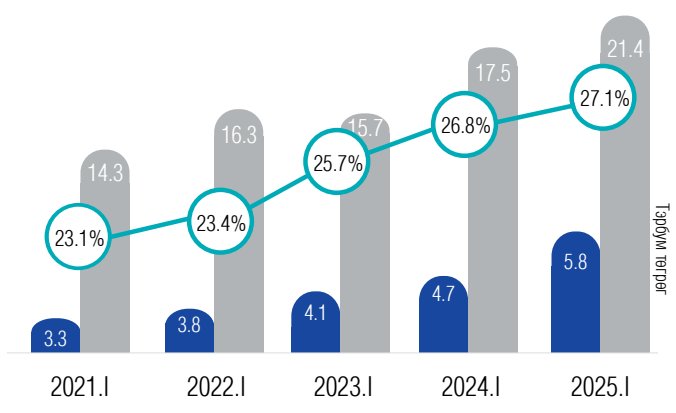
- ХЗХ-д 0.7 тэрбум төгрөгийг нийгмийн даатгалын шимтгэлд, 0.3 тэрбум төгрөгийг ХХОАТ-т, 0.3 тэрбум төгрөгийг ААНОАТ-т төлж, нийт 1.3 тэрбум төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

ГОЛЛОХ ХАРЬЦААНУУД

- Хүүгийн орлогын нийт зээлд эзлэх хувь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 0.3 пунктээр буурлаа.
- Цэвэр орлогыг нийт орлогод харьцуулан тооцдог цэвэр ахиуц ашгийн харьцаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.5 пунктээр өсжээ.

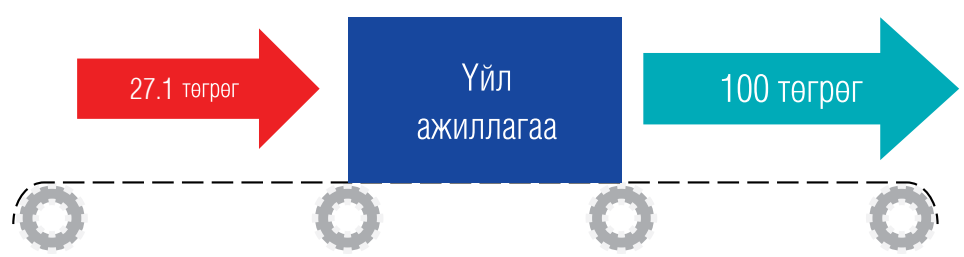

■ Үйл ажиллагааны зардал ■ Нийт орлого ○ Үйл ажиллагааны зардал / Нийт орлого

ЗАРДАЛ ОРЛОГЫН ХАРЬЦАА

- ХЗХ-д 100.0 төгрөгийн орлого олохын тулд дунджаар 27.1 төгрөгийн үйл ажиллагааны зардал гаргаж байна.

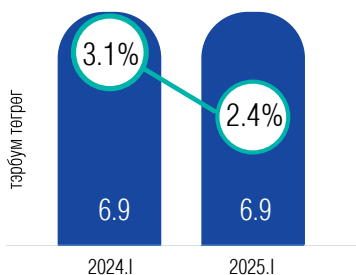

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

ХЗХ нь өөрийн үйл ажиллагаанд учирч болзошгүй эрсдэлийг дараах үндсэн 4 үзүүлэлт /PEARLS аргачлал/-ийн дагуу тооцож, мөрдлөг болгон ажилладаг. Үүнд:

1. Хөрөнгийн чанарын болон хамгаалалтын үзүүлэлт;
2. Үр ашигтай санхүүгийн бүтцийн үзүүлэлт;
3. Өгөөж, зардлын хувь хэмжээний үзүүлэлт;
4. Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын үзүүлэлт.

■ Чанаргүй зээл /тэрбум төгрөг/ ○ Нийт зээлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь

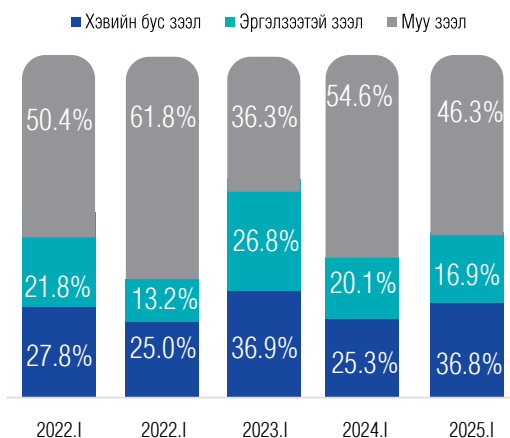

ХЗХ-ДЫН ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛ

- Тайлант улиралд чанаргүй зээлийн дүн 6.9 тэрбум төгрөг боллоо.
- Нийт зээлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.7 пунктээр буурсан. ХЗХ-дын мөрдөж буй зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтээр энэхүү үзүүлэлт 5 хувиас бага байх шаардлагыг хангаж байна.

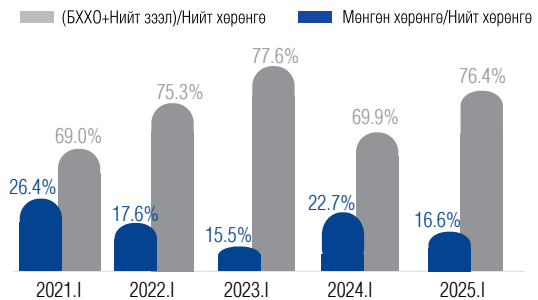
ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН АНГИЛАЛ

- Чанаргүй зээлийн ангилал дахь хэвийн бус зээлийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 11.5 пунктээр өсжээ.
- Эргэлзээтэй зээлийн хувьд өмнөх оны мөн үеэс 3.2 пунктээр, муу зээл 8.3 пунктээр буурч тус тус буурчээ.

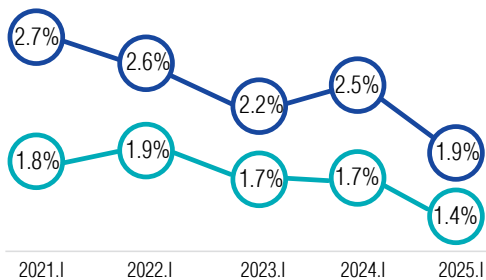

ХЗХ–ДЫН ХӨРВӨХ ЧАДВАР

- ХЗХ–дын нийт мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө болон нийт хөрөнгийн харьцаа өмнөх оны мөн үеэс 6.1 хувиар буурлаа.
- Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт болон нийт зээлийн нийлбэрийг нийт хөрөнгөд харьцуулсан үзүүлэлт өмнөх оны мөн үеэс 6.5 хувиар өсжээ.

- Зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт зээлд эзлэх хувь
- Зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт хөрөнгөд эзлэх хувь

ЗЭЭЛИЙН ЭРСДЭЛИЙН САН

- ХЗХ–дын зээлийн эрсдэлийн сангийн нийт зээлд эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.6 пунктээр, харин нийт хөрөнгөд эзлэх хувь 0.3 пунктээр тус тус буурсан.

Харьцаа	Зохистой хувь	Жилийн эцэс
Бусдаас авсан зээл/Нийт хөрөнгө	<20%	1.5%
Нийт хадгаламж/Нийт хөрөнгө	40%–80%	70.0%
(Нийт зээлийн үлдэгдэл – Эрсдэлийн сан)/Нийт хөрөнгө	60%–85%	76.4%
Хоршоологчдын өмч/Нийт хөрөнгө	>5%	13.0%
Нөөцийн сан/Нийт хөрөнгө	>3%	4.4%
Үйл ажиллагааны зардал/Нийт хөрөнгө	<10%	1.6%

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

“Хадгаламж, зээлийн хоршооны салбарт мөрдөгдөх эрх зүйн орчин

- Зөвшөөрлийн зөвлөлийн 2025 оны 01 дүгээр дүгнэлт, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2025 оны 1/772 дугаар албан бичгийг үндэслэн Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2023 оны 384 дүгээр тогтоолоор баталсан “Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавих нөхцөл, шаардлага” нь 2025 оны 72 дугаар тогтоолоор хүчингүй болсон.

Аудитын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.2.4 дэх заалтын хэрэгжилт

- Хуульд заасны дагуу 2024 оны санхүүгийн тайланг хөндлөнгийн аудитын байгууллагаар баталгаажуулж ирүүлэх үүрэгтэй 174 ХЗХ-оос 27.0 хувь буюу 47 ХЗХ жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа хөндлөнгийн аудитад хамруулан Санхүүгийн зохицуулах хороонд ирүүлсэн байна.

Зээлийн мэдээллийн тухай хуулийн хэрэгжилт

- Хуульд заасны дагуу хадгаламж, зээлийн үйл ажиллагаа эрхэлж буй 176 ХЗХ-ны 61.4 хувь буюу 108 ХЗХ зээлийн мэдээллийн санд хамрагдаж, үйлчилгээ үзүүлэгчтэй хамтран ажиллах гэрээг байгуулсан байна. Үүнээс 51.9 хувь (56 ХЗХ) нь нийслэлд, 48.1 хувь (52 ХЗХ) нь орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байна.

Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилт

- Хуульд заасны дагуу 12 ХЗХ Монголбанкны СМА-д 20 сая төгрөг, түүнээс дээш үнийн дүнтэй бэлэн мөнгөний нийт 3,431,232.59 мянган төгрөгийн 83 удаагийн гүйлгээг мэдээлсэн ба сэжигтэй гүйлгээ гараагүй байна.

“Зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээг тогтоох, төвлөрүүлэх журам”-ын хэрэгжилт

- Журмын хүрээнд зохицуулалтын үйлчилгээний хөлс төвлөрүүлвэл зохих 95 ХЗХ-оос 20 ХЗХ 21,630.0 мянган төгрөг Санхүүгийн зохицуулах хорооны холбогдох дансанд төвлөрүүлээд байна.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- Санхүүгийн зохицуулах хороо, Монголын хадгаламж, зээлийн хоршоодын үндэсний холбооны хооронд байгуулсан харилцан ойлголцлын санамж бичгийн хүрээнд 2024 оны хэрэгжүүлсэн ажлын явц, үр дүнг дүгнэж, цаашид хамтран хэрэгжүүлэх арга хэмжээг 2025 оны хамтын ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгасан. Энэхүү санамж бичиг нь салбарын хөгжил, зохицуулалтын нэгдмэл ойлголт, хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх чухал суурь баримт бичиг бөгөөд хоршоодын тогтвортой байдлыг хангахад чиглэж байна.
- 2025 оны 2 дугаар сарын 17–21-ний өдрүүдэд Тайландын Хаант Улсын Бангкок хотноо зохион байгуулагдсан “Өнөөгийн хэрэгцээ ба ирээдүйн боломж” сэдвийн дор явагдсан Азийн хадгаламж, зээлийн хоршоодын холбоо (ACCU)–ны бүс нутгийн уулзалтад Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл оролцсон. Уг уулзалтын хүрээнд бүс нутгийн хэмжээнд хадгаламж, зээлийн хоршоодын зохицуулалтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, ирээдүйн чиг хандлагыг тодорхойлох, гишүүн орнуудын зохицуулалтын байгууллагуудын сайн туршлагыг харилцан солилцох асуудлыг хэлэлцсэн. Уулзалтын үеэр Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөгчийг Азийн хадгаламж, зээлийн хоршоодын зохицуулагчдын нийгэмлэг (ACCRA)–ийн дэд даргаар томилогдсон нь манай улсын зохицуулалтын байгууллагын олон улсын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, мэргэжлийн оролцоог нэмэгдүүлэхэд чухал алхам боллоо.

МӨНГӨН ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Улаанбаатар
339
Орон нутаг
175

Хүртээмжтэй байдал

Ашигт ажиллагаа

Бодлого зохицуулалт

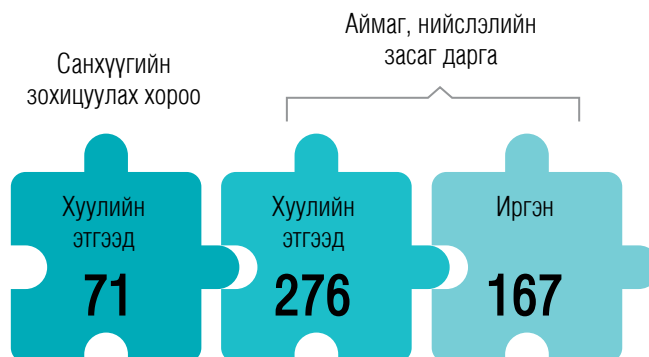

САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч этгээдийн тоон мэдээлэл

Тайлант улиралд мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч /МЗҮАЭ/ 514 байгаагаас 347 нь хуулийн этгээд, 167 иргэн болно.

Эдгээрээс 71 хуулийн этгээд нь Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгэлтэй.

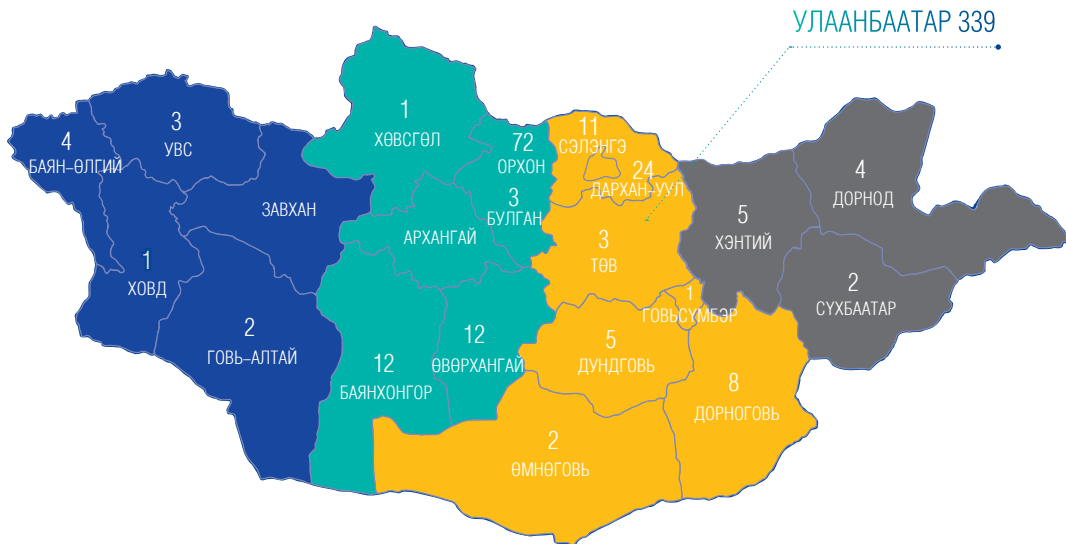

Хувь нийлүүлсэн хөрөнгө

100 сая ₮ хүртэл	100–300 сая ₮ хүртэл	300 сая ₮–1 тэрбум ₮ хүртэл	1 тэрбум ₮–с дээш
402	41	54	17

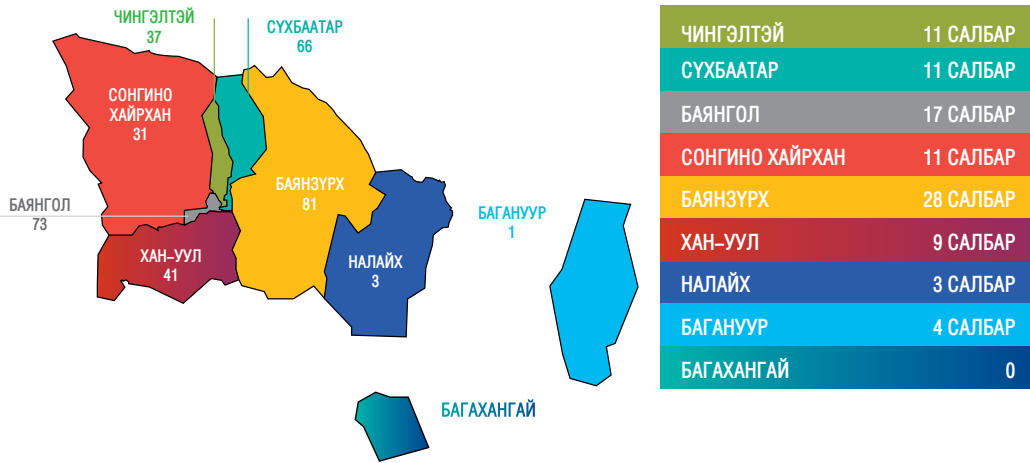
- Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн дүнгээр нь авч үзвэл 100 сая төгрөг хүртэлх 402 МЗҮАЭ, 100 саяас 300 сая төгрөг хүртэлх 41 МЗҮАЭ, 300 саяас 1 тэрбум төгрөг хүртэлх 54 МЗҮАЭ, 1 тэрбум төгрөгөөс дээш 17 МЗҮАЭ байна.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

- 339 МЗҮАЭ Улаанбаатар хотод, 175 МЗҮАЭ орон нутагт бүртгэлтэй байна.
- Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй МЗҮАЭ-дийн 1.9 хувь нь баруун бүсэд, 19.5 хувь нь хангайн бүсэд, 10.5 хувь нь төвийн бүсэд, 2.1 хувь нь зүүн бүсэд байршжээ.
- Бүсээр нь авч үзвэл баруун бүсэд 7 иргэн, 3 хуулийн этгээд, хангайн бүсэд 84 иргэн, 16 хуулийн этгээд, төвийн бүсэд 16 иргэн, 38 хуулийн этгээд, зүүн бүсэд 4 иргэн, 7 хуулийн этгээд мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэхээр бүртгүүлсэн.

- Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй 339 МЗҮАЭ–дийн 98.8 хувь нь төвийн зургаан дүүрэгт, 1.2 хувь нь алслагдмал хоёр дүүрэгт байршиж байна.
- МЗҮАЭ–дийн 23.9 хувь нь Баянзүрх, 21.5 хувь нь Баянгол, 19.5 хувь нь Сүхбаатар, 12.1 хувь нь Хан-Уул, 10.9 хувь нь Чингэлтэй, 10.9 хувь нь Сонгинохайрхан, 0.9 хувь нь Налайх, 0.3 хувь нь Багануур дүүрэгт тус тус байршиж байна.
- Үүнээс 56 нь иргэн, 283 нь хуулийн этгээд.

Улсын хэмжээнд 21 МЗҮАЭ–ийн 143 салбар үйл ажиллагаа эрхэлж байгаагийн 94 нь Улаанбаатар хотод, 49 нь хөдөө орон нутагт байршиж байна.

Үүнээс 102 нь Санхүүгийн зохицуулах хороонд бүртгүүлсэн.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Санхүүгийн зохицуулах хорооны дэргэдэх Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааны бодлогын зөвлөлийн энэ оны ээлжит хуралдаан 2025 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдөр болж мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааны өнөөгийн байдал, статистик тоо баримт болон эрх зүйн орчны зохицуулалт, гадаад улс орнуудын сайн туршлага, зээлийн хүүгийн дээд хязгаар тогтоосон улс орнуудын харьцуулсан судалгаа болон 2025 оны 02 дугаар сарын 12-ны өдөр зохион байгуулагдсан “Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа дахь зээлийн хүүгийн дээд хэмжээ” хэлэлцүүлгээс гарсан санал дүгнэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцлаа.
- Монгол Улсын Дээд Шүүхийн 2024 оны 09 дүгээр сарын 23-ны өдрийн тогтоолоор Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагааны бодлогын зөвлөлийн 2024 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрийн “Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдээс олгох зээлийн хүүгийн дээд хэмжээг тогтоох тухай” 01 дүгээр тогтоолыг зургаан сарын хугацаагаар түдгэлзүүлсэнтэй холбогдуулан тус зөвлөлөөс уг хуралдаанаар мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэх этгээдээс олгох зээлийн хүүгийн дээд хэмжээг сарын 4.5 хувь хэвээр үлдээх шийдвэр гаргасан. Уг зохицуулалт 2025 оны 03 дугаар сарын 31-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэллээ.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооноос Мөнгөн зээлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчдийн тайлан хүлээж авах, боловсруулах MLA.FRC.MN цахим системийг ашиглалтад оруулж 2025 оны эхний хагас жилийн тайланг хүлээн авах бэлтгэл ажил хангагдаад байна.

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САН

Нийт хөрөнгө

303.4
тэрбум төгрөг

Санхүүгийн зах зээлийн төлөв

Нэг батлан
даалтагчид ногдох
батлан даалтын
дундаж хэмжээ

25.2
сая төгрөг

Хүртээмжтэй байдал

Ирүүлсэн
хүсэлтийн тоо

841

Бүтээгдэхүүн үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Үйл ажиллагааны орлого

2.8 тэрбум төгрөг

Үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн

(11.4) тэрбум төгрөг

Тогтвортой байдал

Чанаргүй батлан
даалтын эзлэх хувь

1.3%

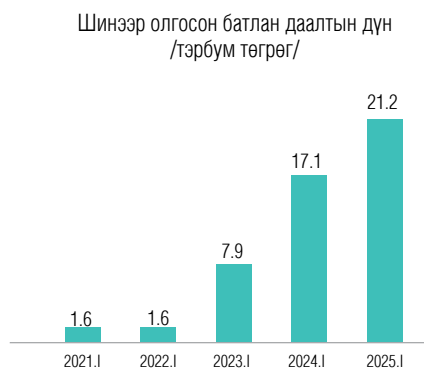
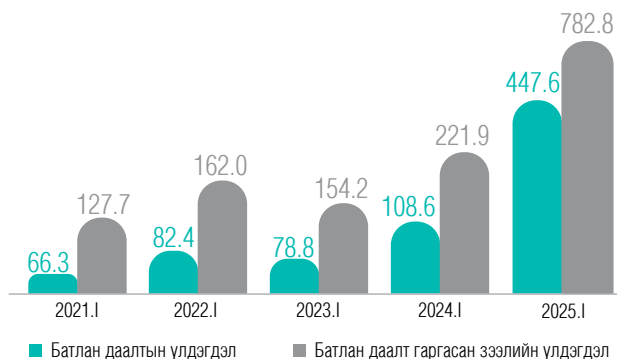
САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

- Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал Зээлийн батлан даалтын сан (ЗБДС):
- Нийт хөрөнгийн хэмжээ 303.4 тэрбум төгрөгч хүрч 3.4 хувиар буюу 10.1 тэрбум төгрөгөөр;
- Батлан даалтын үлдэгдэл 447.6 тэрбум төгрөгт хүрч 4.1 дахин буюу 339.0 тэрбум төгрөгөөр;
- Батлан даалт гаргасан зээлийн үлдэгдэл 782.8 тэрбум төгрөгт хүрч 3.5 дахин буюу 560.9 тэрбум төгрөгөөр тус тус өслөө.

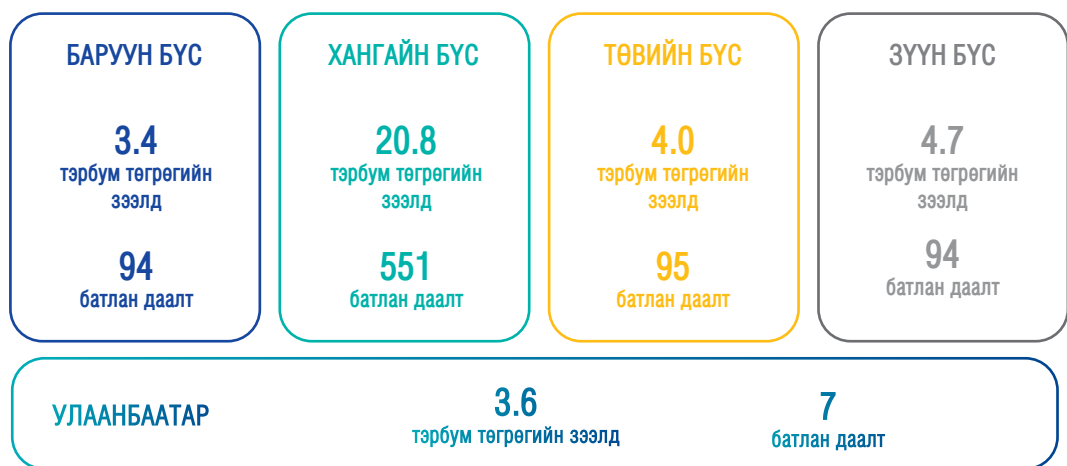
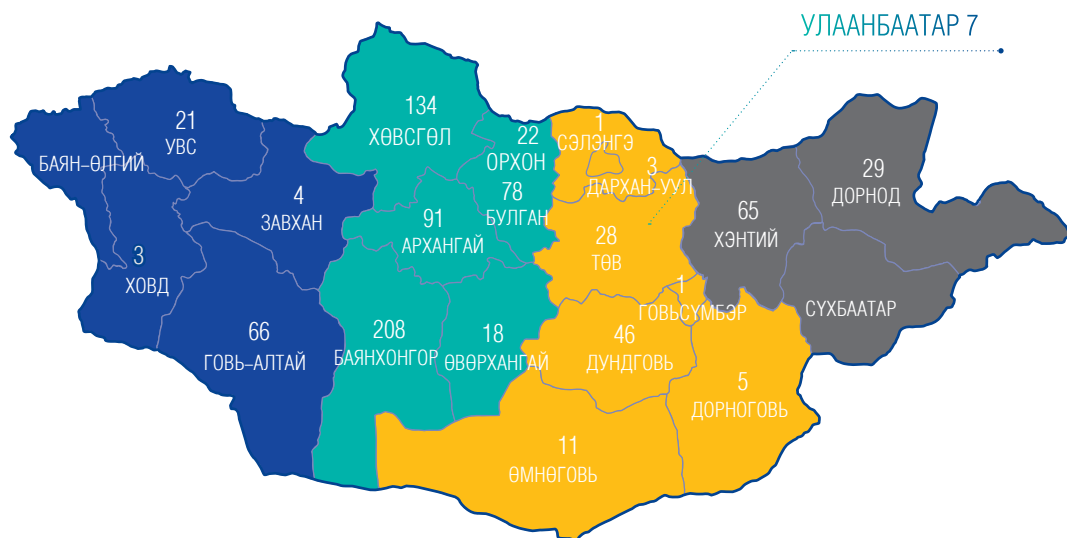

Батлан даалт болон батлан даалттай зээлийн үлдэгдэл /тэрбум төгрөг/

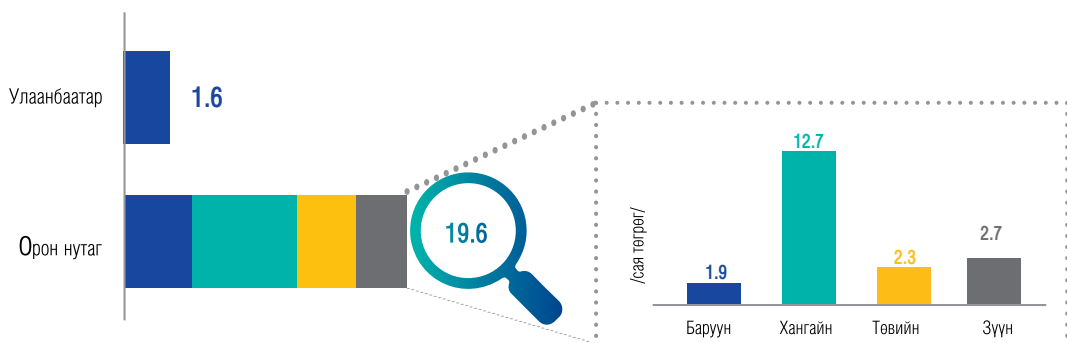

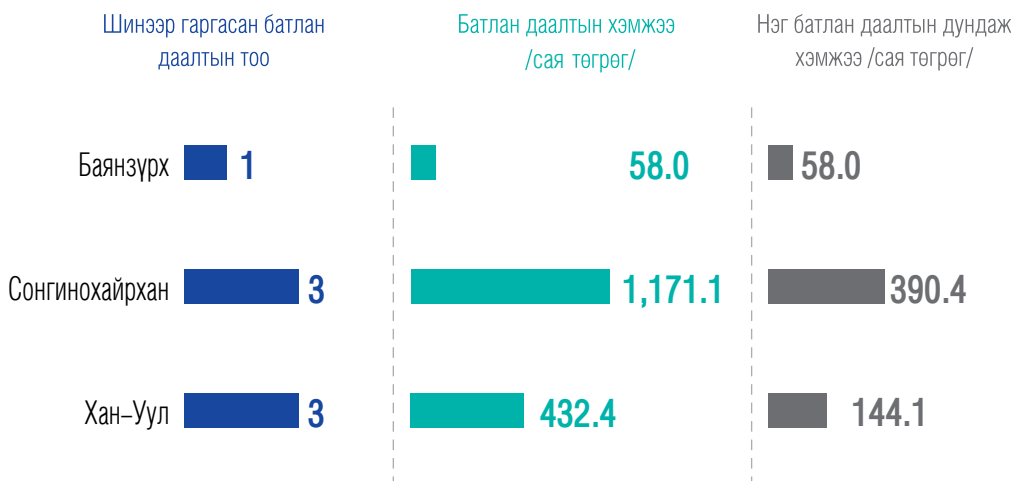
Нийт 21.2 тэрбум төгрөгийн 841 батлан даалт шинээр гаргасан нь 5.2 дахин өссөн үзүүлэлт юм.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

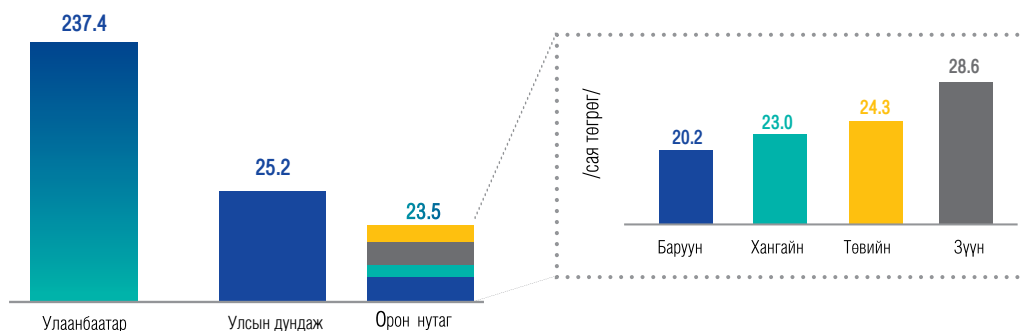
НИЙТ БАТЛАН ДААЛТЫН ХЭМЖЭЭ /тэрбум төгрөгөөр/

НЭГ БАТЛАН ДААЛТЫН ДУНДАЖ ХЭМЖЭЭ

- Нэг зээлдэгчийн батлан даалтийн үлдэгдэл тайлант улиралд дунджаар Улаанбаатар хотод 237.4 сая төгрөг, орон нутагт 23.5 сая төгрөг, улсын хэмжээнд 25.2 сая төгрөгт хүрэв.
- Бүс нутгуудын хувьд Зүүн бүсэд нэг зээлдэгчид олгосон батлан даалтын дундаж үлдэгдэл хамгийн их буюу 28.6 сая төгрөг байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

	Батлан даалт гаргуулахаар ирүүлсэн хүсэлтийн тоо	Шийдвэрлэгдсэн хүсэлтийн тоо	Эзлэх хувь
2022.I	5	4	80.0%
2023.I	29	20	69.0%
2024.I	170	150	88.2%
2025.I	841	841	100.0%

ХҮСЭЛТИЙН ТОО

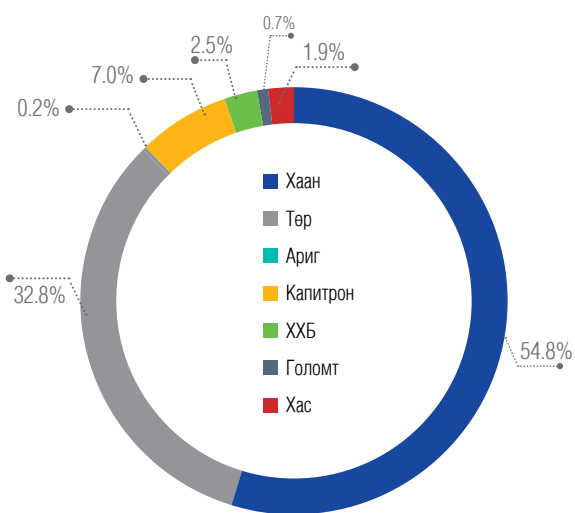
Тайлант улиралд батлан даалт гаргуулахаар ирсэн 841 хүсэлт 100.0 хувь зөвшөөрөгдсөн. Энэ тоо өмнөх оны мөн үеэс 4.9 дахин өсжээ.

2025.I

ОЛГОСОН БАТЛАН ДААЛТ БАНКААР

ЗБДС-аас олгосон батлан даалтын 54.8 хувийг Хаан банк, 32.8 хувийг Төрийн банк, 7.0 хувийг Капитрон банк, 2.5 хувийг Худалдаа хөгжлийн банк, 1.9 хувийг Хас банк, 0.7 хувийг Голомт банк, 0.2 хувийг Ариг банкнаас олгосон зээл эзэлж байна.

ОЛГОСОН БАТЛАН ДААЛТ ЭХ ҮҮСВЭРЭЭР

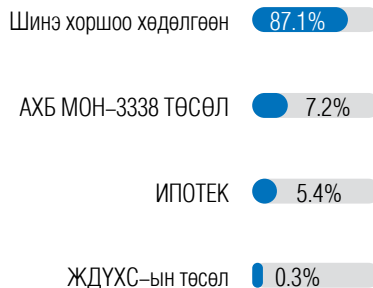
ЗБДС–аас олгож буй батлан даалтын эх үүсвэрийн 87.1 хувийг Шинэ хоршоо хөдөлгөөн, 7.2 хувийг АХБ–ны МОН–3338 төсөл, 5.4 хувийг ипотека, 0.3 хувийг Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сан (ЖДҮХС)–ын бүрдүүлж байна.

БАТЛАН ДААЛТ ГАРГАСАН ДУНДАЖ ХУГАЦАА

- Гаргасан батлан даалтын дундаж хугацаа 72.6 сар буюу 6.1 жил байна.
- Энэ үзүүлэлт нь өмнөх оны мөн үеэс 152.6 сар буюу 12.7 жилээр буурсан үзүүлэлт юм.

72.6
САР

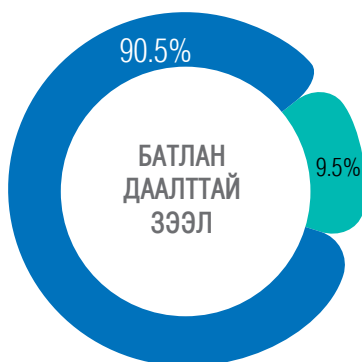
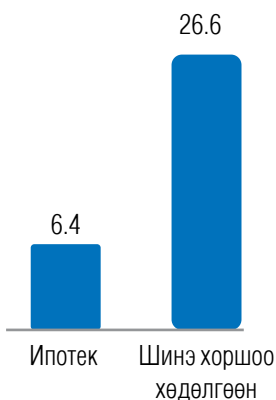
Олгосон батлан даалтын хувь хэмжээ

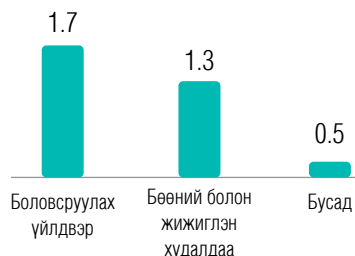
БАТЛАН ДААЛТТАЙ ОЛГОСОН ЗЭЭЛИЙН ХЭМЖЭЭ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР

Батлан даалттай олгосон зээлийн 90.5 хувийг иргэн, 9.5 хувийг аж ахуйн нэгж бүрдүүлж байна. Аж ахуйн нэгжид олгосон батлан даалтын 1.7 тэрбум төгрөгийг боловсруулах үйлдвэр, 1.3 тэрбум төгрөгийг бөөний болон жижиглэн худалдааны үйл ажиллагаа, 0.5 тэрбум төгрөгийг мэдээлэл, холбооны салбар эзэлж байна. Иргэнд олгосон батлан даалтын 26.6 тэрбум төгрөг Шинэ хоршоо хөдөлгөөн болон 6.4 тэрбум төгрөг ипотека болно.

Иргэн /тэрбум төгрөг/

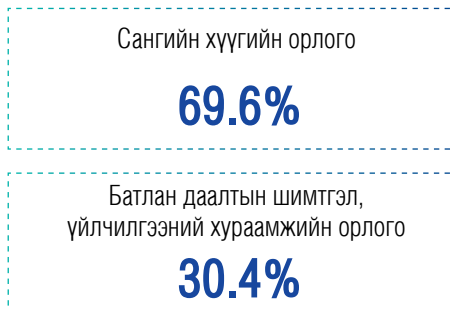
ААН /тэрбум төгрөг/

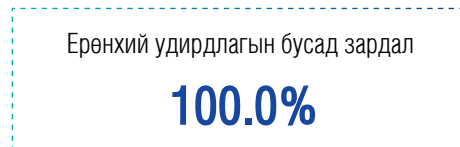
АШИГТ АЖИЛЛАГАА

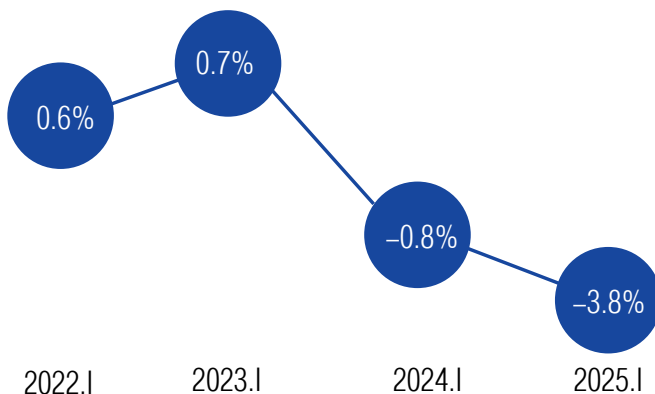
Орлогын бүтэц

Зарлагын бүтэц

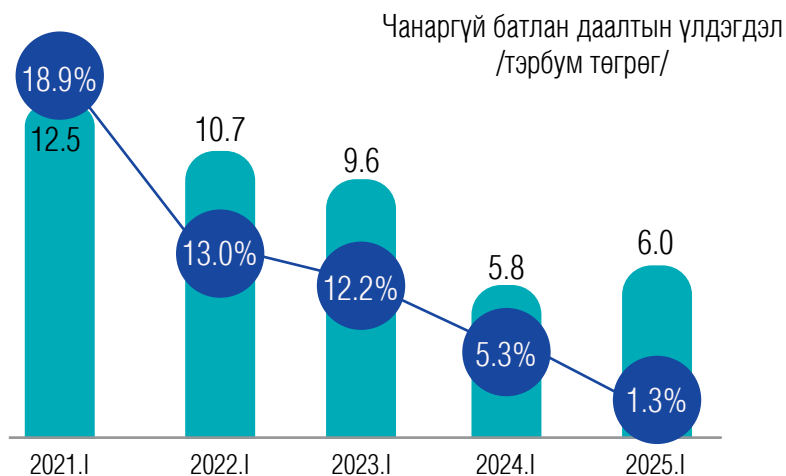
Нийт хөрөнгийн өгөөж

НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ӨГӨӨЖ

ЗБДС-ийн нийт хөрөнгийн өгөөж -3.8 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.0 пунктээр буурсан үзүүлэлт юм.

ТОГТВОРТОЙ БАЙДАЛ

Батлан даалтын нийт үлдэгдэлд эзлэх чанаргүй батлан даалтын хувь 1.3 болж өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4.0 пунктээр буурч сангийн чанаргүй батлан даалтын үлдэгдэл 6.0 тэрбум төгрөгт хүрлээ.

Чанаргүй батлан даалтын үлдэгдлийг эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар авч үзвэл 50.2 хувь нь боловсруулах үйлдвэр, 23.6 хувь нь бөөний болон жижиглэн худалдаа, 9.6 хувь нь барилга, 5.0 хувь нь удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа, 3.1 хувь нь мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа, 2.8 хувь нь хүний эрүүл мэнд, 2.6 хувь нь боловсрол, 2.1 хувь нь хөдөө аж ахуй, 1.0 хувь нь тээвэр, агуулахын үйл ажиллагаанд олгосон батлан даалтууд бүрдүүлж байна.

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН САЛБАР

Зохицуулалттай этгээд

302

Салбарын төлөв

ҮХЭХЗ-ын
борлуулалтын дүн

538.5

тэрбум төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Хүртээмжтэй байдал

97.4%

Улаанбаатар хотод үйл
ажиллагаа эрхлэгчид

Бодлого зохицуулалт

САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

Тайлант улиралд нийт 302 байгууллага үл хөдлөх эд хөрөнгө зуучлал / ҮХЭХЗ/-ын үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 8-аар буюу 2.6 хувиар буурсан байна.

Санхүүгийн
зохицуулах хорооны
тусгай зөвшөөрөлтэй

302

Тусгай зөвшөөрөлтэй ҮХЭХЗ-ын
байгууллагууд:

Брокер **319**

Агент **1,211**

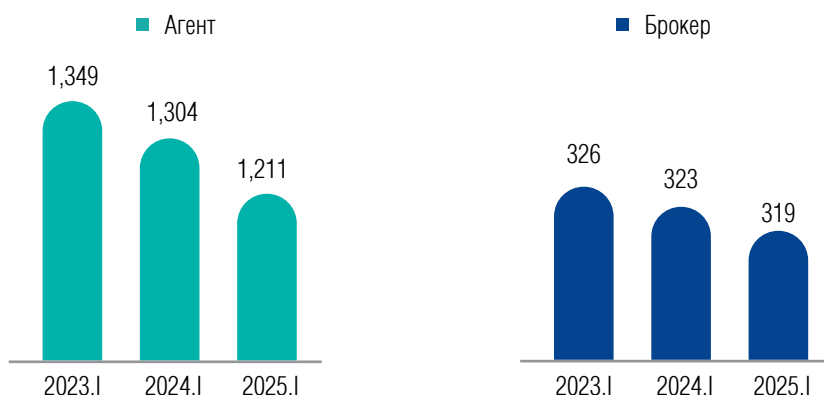
Нэг ҮХЭХЗ-ын байгууллага дунджаар 1 брокер, 4 агенттай ажиллаж байна. Хамгийн олон агенттай ҮХЭХЗ-ын байгууллагын агентын тоо 86 байна.

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

ҮХЭХЗ-ын байгууллагууд нь 441 хувьцаа эзэмшигчдийн 7.1 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй байна.

Брокерын тоо 319 хүрч өмнөх оны мөн үеэс 4-өөр буюу 1.2 хувиар;
Агентын тоо 1,211 хүрч өмнөх оны мөн үеэс 93-аар буюу 7.1 хувиар тус тус буурсан байна.

НИЙТ ХӨРӨНГӨ

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын нийт хөрөнгө 220.5 тэрбум төгрөг болно. Үүний 162.4 тэрбум төгрөг буюу 73.7 хувийг эргэлтийн хөрөнгө, үлдсэн 58.1 тэрбум төгрөг буюу 26.3 хувийг эргэлтийн бус хөрөнгө, эх үүсвэрийн 177.8 тэрбум төгрөг буюу 80.6 хувийг өр төлбөр, 42.7 тэрбум төгрөг буюу 19.4 хувийг эздийн өмч тус тус эзэлж байна.

ХӨРӨНГӨ, ЭХ ҮҮСВЭРИЙН АНГИЛАЛ	Мөнгөн дүн / тэрбум төгрөг/	Хөрөнгө болон эх үүсвэрт эзлэх хувь
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ	162.4	73.7%
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	58.1	26.3%
ӨР ТӨЛБӨР	177.8	80.6%
ЭЗДИЙН ӨМЧ	42.7	19.4%

ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын нийт хөрөнгийн 75 хувийг 15 компани, 94 хувийг 60 компани бүрдүүлж байна.

Нийт хөрөнгийн дүнгээр зах зээлд эзлэх хувийг авч үзвэл 1 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгөтэй 31 компани нь 87.5 хувийг, 500 сая төгрөгөөс 1 тэрбум төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 11 компани 3.5 хувийг, 100 сая төгрөгөөс 500 сая төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 64 компани 6.5 хувийг, 100 сая төгрөг хүртэл хөрөнгөтэй 196 компани 2.5 хувийг тус тус бүрдүүлж байна.

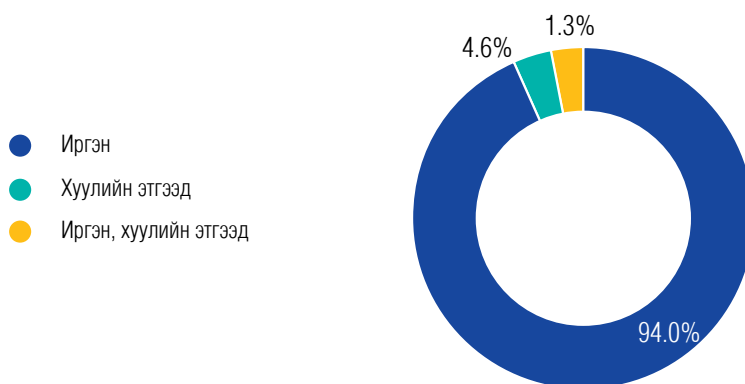
ЗАХ ЗЭЭЛД ЭЗЛЭХ ХУВЬ

Хөрөнгийн хэмжээ	Байгууллагын тоо	Зах зээлд эзлэх хувь
100 сая төгрөг хүртэл	196	2.5%
100 сая төгрөг – 500 сая төгрөг хүртэл	64	6.5%
500 сая төгрөг – 1 тэрбум төгрөг хүртэл	11	3.5%
1 тэрбум төгрөг дээш	31	87.5%

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

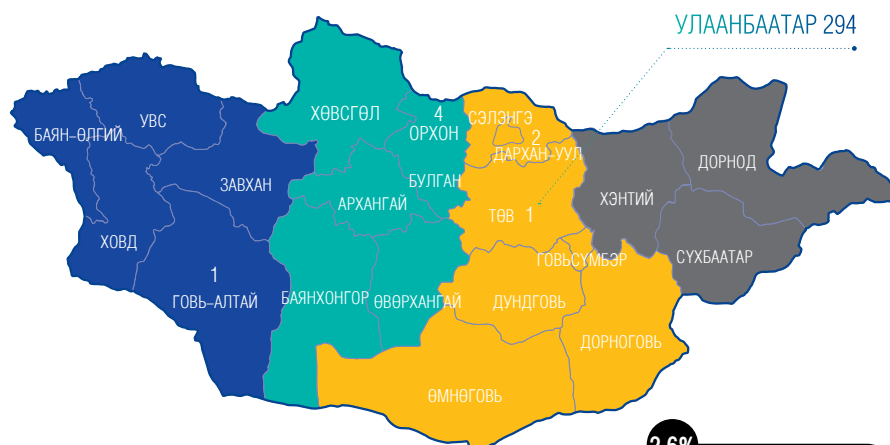
ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудын 441 хувьцаа эзэмшигчдийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ 7.1 тэрбум төгрөгт хүрсэн байна.

Хувьцаа эзэмшигчдийн бүтцийг авч үзвэл 94 хувийг иргэд, 4.6 хувийг хуулийн этгээд, үлдсэн 1.3 хувийг иргэн хуулийн этгээд хамтран эзэмшиж байна.

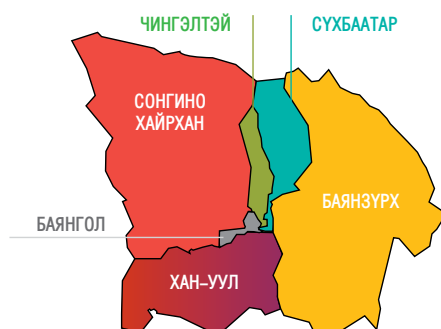

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

ҮХЭХЗБ–УУДЫН БАЙРШИЛ:

2.6%
ОРОН НУТАГ **8**

31.1%
СҮХБААТАР **94**

26.8%
ХАН-УУЛ **81**

10.3%
ЧИНГЭЛТЭЙ **31**

9.9%
БЯАНГОЛ **30**

18.2%
БЯАНЗҮРХ **55**

1.0%
СОНГИНОХАЙРХАН **3**

ҮХЭХЗ–ын байгууллагуудын 31.1 хувь нь Сүхбаатар, 26.8 хувь нь Хан-Уул, 18.2 хувь нь Баянзүрх, 10.3 хувь нь Чингэлтэй, 9.9 хувь нь Баянгол, 1.0 хувь нь Сонгинохайрхан дүүрэгт тус тус үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа бол орон нутагт 8 байгууллага буюу 2.6 хувь байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

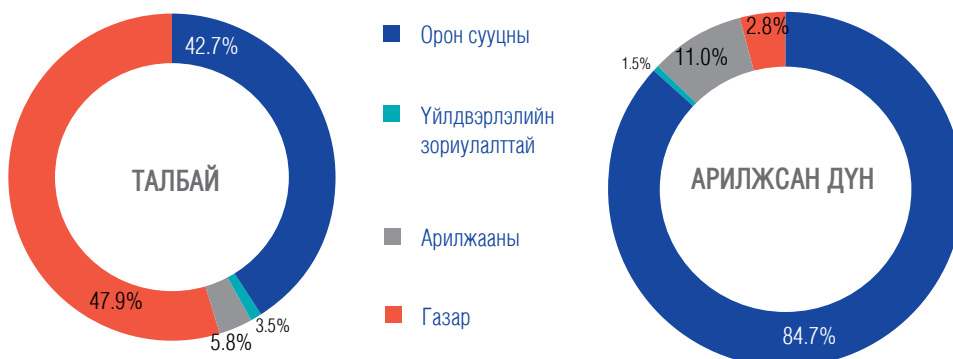
ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ТОО, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛӨӨР /ДАВХАРДСАН ТООГООР/

ШИГТГЭЭ

Тайлант улиралд нийтийн орон сууцны 1 м.кв-ын дундаж үнэ 3.6 сая төгрөг, тансаг зэрэглэлийн орон сууцны 1 м.кв-ын дундаж үнэ 7.1 сая төгрөг байна.

ҮХЭХЗ-ЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ, ШИЛЖҮҮЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Худалдсан ҮХЭХЗ-ийн талбайн 47.9 хувийг газар, 42.7 хувийг орон сууц, 5.8 хувийг арилжааны, 3.5 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай ҮХЭХ тус тус эзэлж байна.

Худалдсан ҮХЭХЗ-ийн үнийн дүнгийн 84.7 хувийг орон сууц, 11.0 хувийг арилжааны зориулалттай, 2.8 хувийг газар, 1.5 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай ҮХЭХ эзэлж байна.

ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудаар дамжуулан худалдан борлуулсан ҮХЭХ-ийн нийт үнийн дүнгийн хэмжээгээр 50-аас доош м.кв нь 20.3 хувийг, 51-ээс 100 м.кв хүртэлх нь 46.6 хувийг, 101-ээс 200 м.кв хүртэлх нь 20.4 хувийг, 201 м.кв-аас дээших талбайтай нь 12.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

ҮХЭХЗ-ЫН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ТҮРЭЭСЛЭХ, ТҮРЭЭСЛҮҮЛЭХ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Түрээсэлсэн ҮХЭХЗ-ийн талбайн 63.1 хувийг орон сууц, 26.7 хувийг арилжааны зориулалттай, 9.8 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай, 0.4 хувийг газар эзэлж байна.

Түрээсэлсэн нийт ҮХЭХЗ-ийн үнийн дүнгийн 52.2 хувийг орон сууцны, 40.4 хувийг арилжааны зориулалттай, 7.2 хувийг үйлдвэрлэлийн зориулалттай бол 0.2 хувийг газар эзэлж байна.

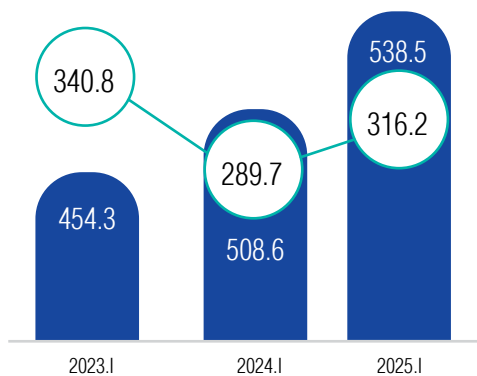
ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудаар дамжуулан түрээсэлсэн ҮХЭХ-ийн нийт үнийн дүнгийн хэмжээгээр 50-аас доош м.кв 19.4 хувь, 51-ээс 100 м.кв хүртэлх 35.0 хувь, 101-ээс 200 м.кв хүртэлх 19.8 хувь, 201 м.кв-аас дээших талбайтай нь 25.8 хувийг тус тус эзэлж байна.

ХУДАЛДАХ, ХУДАЛДАН АВАХ, ШИЛЖҮҮЛЭХ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮХЭХЗ-ын 302 байгууллага тайлант улиралд давхардсан тоогоор 2,203 хэлцлээр, 316.2 мянган м.кв талбай бүхий ҮХЭХ-ийг 538.5 тэрбум төгрөгөөр зуучлан худалдан шилжүүлжээ.

Үл хөдлөх эд хөрөнгийн худалдаа

○ Талбайн хэмжээ /мянган м.кв/

■ Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/

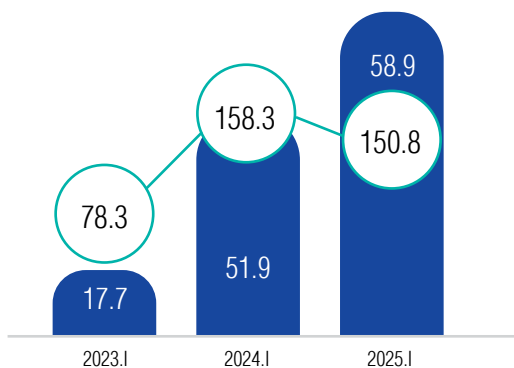
316.2 мянган м.кв талбай бүхий ҮХЭХ-ийг 538.5 тэрбум төгрөгөөр худалдан борлуулсан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад талбайн хэмжээ 9.1 хувиар, үнийн дүн 5.8 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

ТҮРЭЭСЛЭХ, ТҮРЭЭСЛҮҮЛЭХ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ҮХЭХЗ-ын 302 байгууллага тайлант улиралд давхардсан тоогоор 1,912 хэлцлээр 150.8 мянган м.кв талбай бүхий ҮХЭХ-ийг 58.9 тэрбум төгрөгөөр түрээслүүлэхэд зуучилсан байна.

Үл хөдлөх эд хөрөнгийн түрээс

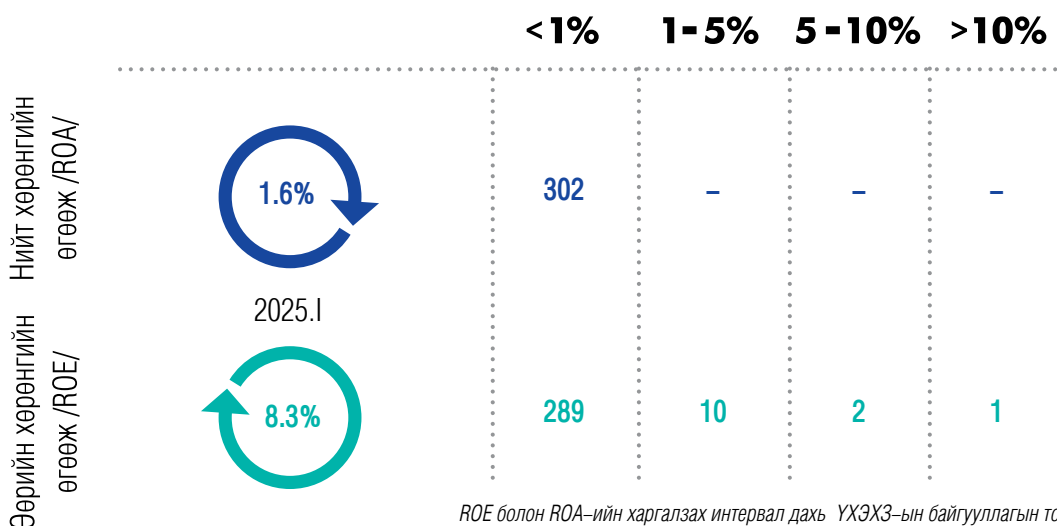
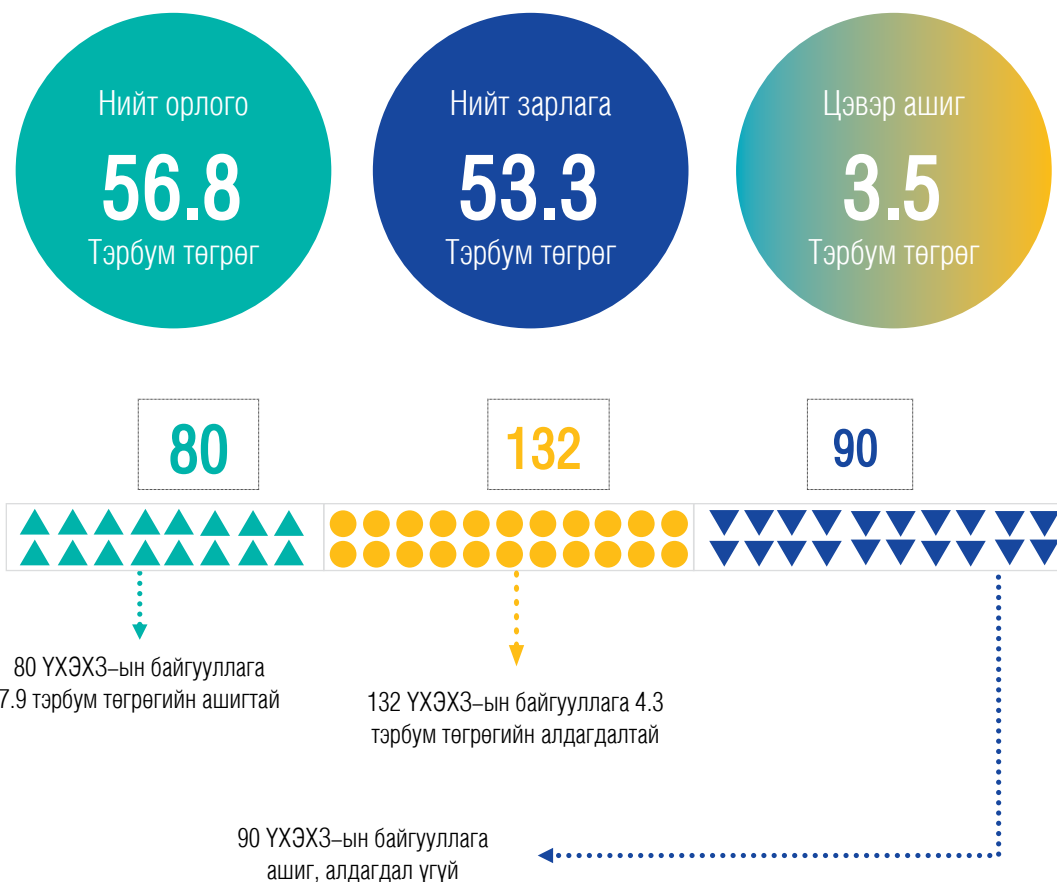

- Талбайн хэмжээ /сая м.кв/
- Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/

150.8 мянган м.кв талбай бүхий ҮХЭХ-ийг 58.9 тэрбум төгрөгөөр түрээслэсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад талбайн хэмжээ 4.8 хувиар буурч, үнийн дүн 13.4 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна.

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- o ҮХЭХЗ-ын салбарын эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох зорилтын хүрээнд хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн доод хэмжээг тогтоох асуудлаар олон улсын чиг хандлага, онолын үндэслэл болон практик хэрэглээнд тулгуурлан дараах аргачлалуудыг судалсан. Үүнд: Санхүүгийн тогтвортой байдлын аргачлал (Financial Stability Approach), эрсдэлийн үнэлгээнд суурилсан аргачлал (Risk-Based Approach), зах зээлийн харьцуулалтын арга (Market Benchmarking Method), санхүүгийн байгууллага (банк, даатгал, үнэт цаасны компани), үйл ажиллагааны анхны зардал (Initial Operating Costs), судалгаа дээр тулгуурлан тооцоолол хийх (Real Market Data), санхүүгийн эрсдэлд суурилсан арга (Risk-Based Approach) багтсан болно.

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- o 2025 оны 03 дугаар сарын 28, 04 дүгээр сарын 01-ний өдрүүдэд зохицуулалттай этгээдүүдийн эрх бүхий албан тушаалтануудад тайлагнал болон мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх чиглэлээр сургалт зохион байгуулсан. Тус сургалтад ҮХЭХЗ-ын байгууллагуудаас 90 төлөөлөл хамрагдлаа.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧДИЙН САЛБАР

Арилжаа эрхлэгчдийн тоо

55 Хуулийн этгээд

485 Иргэн

Салбарын төлөв

Худалдан авсан үнэт
металл

35.6 тэрбум
төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Хүртээмжтэй байдал

73.2%

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй арилжаа эрхлэгч

Бодлого зохицуулалт

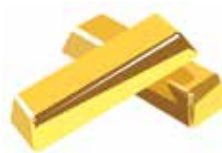
САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧДИЙН ТОО:

Тайлант улиралд ҮМҮЧЭТХЭАЭ-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй 55 хуулийн этгээд, 485 иргэн байна.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ
ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН
АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД

55

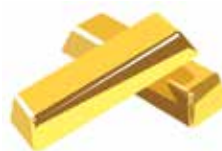

149

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ, ЭСХҮЛ
ТЭДГЭЭРЭЭР ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН
АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА
ЭРХЛЭГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭГЧ
ИРГЭД

117

219

ҮНЭТ МЕТАЛЛ БОЛОН ҮНЭТ ЧУЛУУГААР
ХИЙСЭН ЭДЛЭЛИЙН АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧ
ИРГЭД

ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨ

Нэр бүхий 55 хуулийн этгээд 88 хувьцаа эзэмшигчдийн 10.2 тэрбум төгрөгийн хувь нийлүүлсэн хөрөнгөтэй байна.

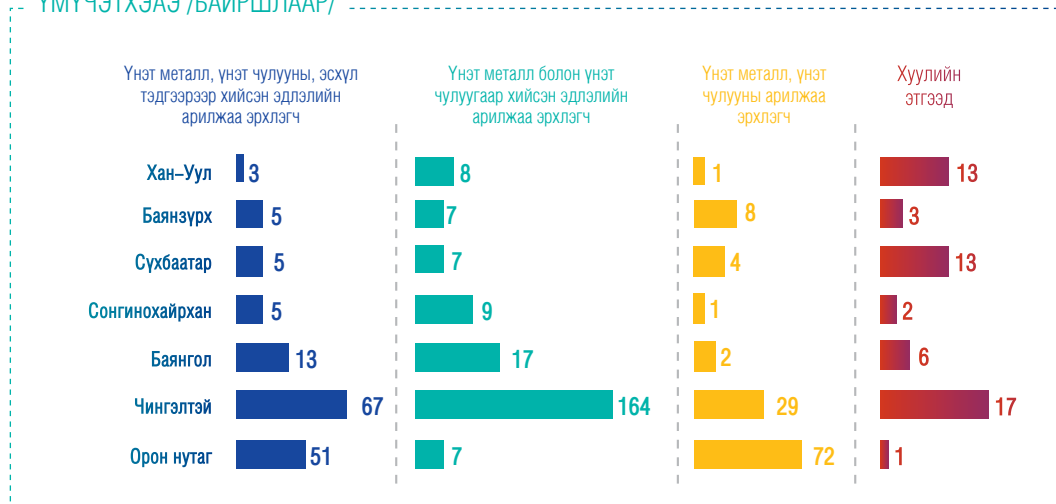
Тусгай зөвшөөрөлтэй арилжаа эрхлэгч иргэдийн 355 буюу 73.2 хувь нь Улаанбаатар хотод, 130 буюу 26.8 хувь нь орон нутагт үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

Улаанбаатар хотод

73.2%

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

ҮМҮЧЭТХЭЭЭ /БАЙРШЛААР/

- Үнэт металлын арилжаа эрхлэгчдийн 61.9 хувь нь орон нутагт харин үнэт эдлэлийн арилжаа эрхлэгчдийн 74.9 хувь нь Улаанбаатар хотод тус тус үйл ажиллагаа эрхэлж байна.

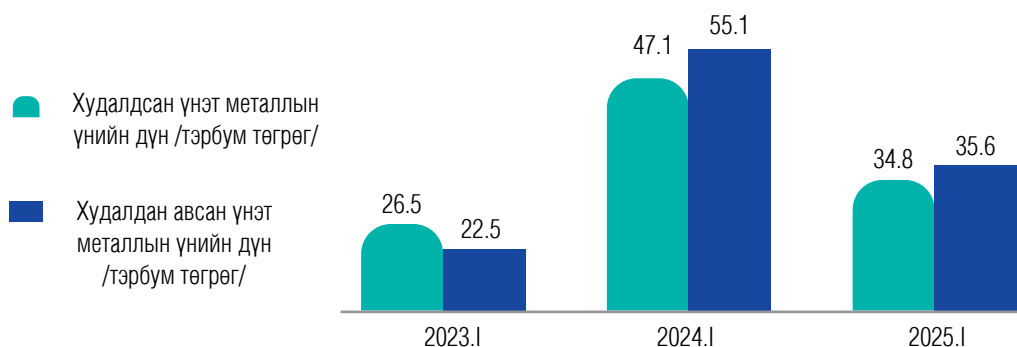
ОРОН НУТАГТ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧИД:

Үнэт металл, үнэт чулууны, эсхүл тэдгээрээр хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч	Үнэт металл болон үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч	Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгч
<p>АРХАНГАЙ 1 БАЯН-ӨЛГИЙ 4 БАЯНХОНГОР 10 ГОВЬ-АЛТАЙ 3 ДАРХАН-УУЛ 12 ДОРНОД 1 ОРХОН 8 ӨМНӨГОВЬ 4 СЭЛЭНГЭ 2 УВС 2 ТӨВ 1 ХОВД 1 ХЭНТИЙ 1</p>	<p>БАЯНХОНГОР 1 ДАРХАН-УУЛ 4 ХОВД 2</p>	<p>БАЯНХОНГОР 12 ГОВЬ-АЛТАЙ 3 ДАРХАН-УУЛ 8 ДОРНОГОВЬ 1 ДОРНОД 1 ӨВӨРХАНГАЙ 1 ӨМНӨГОВЬ 4 СЭЛЭНГЭ 22 ТӨВ 14 УВС 2 ХОВД 4</p>

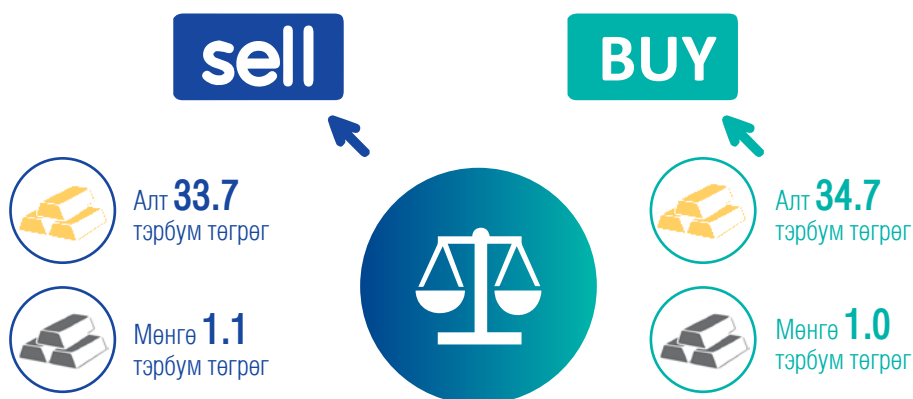
БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ХУДАЛДСАН БОЛОН ХУДАЛДАН АВСАН ҮНЭТ МЕТАЛЛ:

Тайлант улиралд 282.1 кг үнэт металлыг 35.6 тэрбум төгрөгөөр худалдан авч, 193.1 кг үнэт металлыг 34.8 тэрбум төгрөгөөр худалдан борлуулсан. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад худалдан авсан үнэт металлын үнийн дүн 35.4 хувиар, худалдсан үнэт металлын үнийн дүн 26.1 хувиар тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

ҮНЭТ МЕТАЛЛ ЭРХЛЭГЧИД БОЛОН ИРГЭД, АЖ АХУЙ НЭГЖ ХООРОНДЫН АРИЛЖАА

ХУДАЛДСАН БОЛОН ХУДАЛДАН АВСАН ҮНЭТ ЭДЛЭЛИЙН ДҮН

**ХУДАЛДАЖ АВСАН
ҮНИЙН ДҮН**

5.8 тэрбум төгрөг

**ХУДАЛДАЖ
БОРЛУУЛСАН
ҮНИЙН ДҮН**

12.6 тэрбум төгрөг

Нийт 5.8 тэрбум төгрөгийн үнэт эдлэл худалдан авч, 12.6 тэрбум төгрөгийн үнэт эдлэлийг борлуулсан байна.

ХӨРӨНГӨ, ЭХ ҮҮСВЭРИЙН АНГИЛАЛ

Мөнгөн дүн
/тэрбум төгрөг/

Хөрөнгө болон эх
үүсвэрт эзлэх хувь

ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГӨ

72.1

84.0%

ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ

13.8

16.0%

ӨР ТӨЛБӨР

49.9

58.1%

ЭЗДИЙН ӨМЧ

36.0

41.9%

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

Нийт орлого

28.0

Тэрбум төгрөг

Нийт зарлага

23.7

Тэрбум төгрөг

Цэвэр ашиг

4.3

Тэрбум төгрөг

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

ХУРАЛ, СЕМИНАР, УУЛЗАЛТ

- 2025 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдөр зохион байгуулсан “Тайлагнал болон МУТС–тэй тэмцэх чиглэл” сэдэвт мэдлэг олгох сургалтад ҮМҮЧЭТХЭАЭ –ийн салбарт үйл ажиллагаа эрхлэгч хуулийн этгээдүүдийн төлөөлөл эрх бүхий 13 албан тушаалтан хамрагдлаа.
- ОХУ–ын Санкт Петербург хотод зохион байгуулагдсан олон улсын эрдэнийн чулуу, үнэт эдлэлийн “JUNWEX SAINT PETERBURG 2025” үзэсгэлэнд Санхүүгийн зохицуулах хорооны төлөөлөл 2025 оны 02 дугаар сарын 05–09–ний өдрүүдэд оролцож, туршлага солилцсон.

СЭНДБОКС ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

Хүсэлтийн тоо **23***
Туршигдаж буй
компани **5**

Салбарын төлөв

4
шууд оролцогчид
10.9
тэрбум төгрөгийн
арилжаа

Биржийн бус зах зээлийн
блокчэйн арилжааны систем

1,704
удаагийн хэлцлээр
350.6
тэрбум төгрөгийн арилжаа

Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ

P2P зээлийн үйлчилгээ

10,783

Харилцагчид

3.8

тэрбум төгрөгийн зээл

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ

4,721

Хөрөнгө
оруулагчид

225.8

сая төгрөгийн санхүүжилт

B2B зээлийн үйлчилгээ

189

Бүртгэлтэй харилцагчид

73.1

тэрбум төгрөгийн зээл

СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сэндбоксад ирүүлсэн хүсэлт, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төрлөөр

Сэндбоксын орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших нийт 23* хүсэлт ирсэн байна. Сэндбокс зохицуулалтын орчинд репо хэлцлийн үйлчилгээ, хадгаламжийн сертификат, итгэлцлийн үйлчилгээ, P2P зээлийн үйлчилгээ, краудфандинг буюу хамтын санхүүжилт (урамшуулалт болон хандив)-ийн үйлчилгээ, биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем болон богино хугацаат санхүүжилтийн зуучлал B2B зээлийн үйлчилгээ гэсэн нийт 5 компанийн 8 бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ туршигдаж байна.

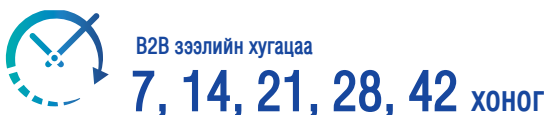

B2B зээлийн үйлчилгээ

B2B зээлийн үйлчилгээ нь 2024 оны нэгдүгээр сард сэндбоксын орчинд орсон бөгөөд аж ахуй нэгжүүдийн богино хугацаат санхүүжилтийн хэрэгцээг хангах, байгууллагуудын харилцах дансанд буй илүүдэл нөөцийг эргэлтэд оруулах замаар зах зээл дэх эх үүсвэрийг үр ашигтайгаар ашиглах боломжийг олгон зээлдэгч, хөрөнгө оруулагчийг холбох үйлчилгээг туршиж байна.

Тайлант улирлын байдлаар B2B зээлийн үйлчилгээний платформд бүртгэлтэй 198 харилцагч байгаа бөгөөд нийт 73.1 тэрбум төгрөгийн зээл тус платформоор олгогдсон байна. Үүнээс 63.4 тэрбум төгрөгийн зээл эргэн төлөгдсөн байна. Мөн B2B зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 1.5 хувьтай байгаа бол хугацааны хувьд 7, 14, 21, 28, 42 гэсэн хоногуудтай байна.

Мөнгөний захын арилжааны платформ

Мөнгөний захын арилжааны платформ нь 2021 оны арван хоёрдугаар сард сэндбокс орчинд орсон бөгөөд банк бус санхүүгийн байгууллагуудын репо хэлцлийн арилжаа, хадгаламжийн сертификат, арилжааны бичиг, факторинг (хямдруулсан нэхэмжлэл), итгэлцлийн үйлчилгээнд суурилсан мөнгөний захын хэрэгслийг арилжаалах, төлбөр тооцоо, бүртгэл, хадгалалтын нэгдсэн платформыг хөгжүүлэн туршиж байна.

Хадгаламжийн сертификат

2023 оны есдүгээр сараас 2025 оны 1 дүгээр улирлыг хүртэлх байдлаар нийт 239.1 сая төгрөгийн Хадгаламжийн сертификат арилжаалагдсан байна.

Анхдагч арилжааны дүн **227.0** сая төгрөг
Хоёрдогч арилжааны дүн **12.1** сая төгрөг

Итгэлцэл

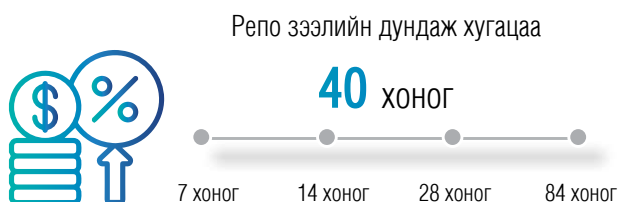
2023 оны аравдугаар сараас 2025 оны 1 дүгээр улирлыг хүртэлх байдлаар нийт 6.5 тэрбум төгрөгийн итгэлцлийн үйлчилгээг зуучилсан байна.

Анхдагч арилжааны дүн **5.6** тэрбум төгрөг
Хоёрдогч арилжааны дүн **919.0** сая төгрөг

Репо хэлцлийн арилжааг эхлүүлснээс хойш тайлант улирлыг хүртэл тус платформ дээр 47 зээлдүүлэгч, 39 зээлдэгч нийт 350.6 тэрбум төгрөгийн 1,704 удаагийн арилжаа хийсэн байна.

Тайлант улиралд репо хэлцлийн арилжаа нь нийт 74 удаагийн 35.3 тэрбум төгрөгийн илүүдэл нийлүүлэлт, 24 удаагийн 5.3 тэрбум төгрөгийн илүүдэл эрэлттэй байсан. Репо зээлийн дундаж хугацаа 40 хоног, дундаж хүү 18.0 хувьтай байна.

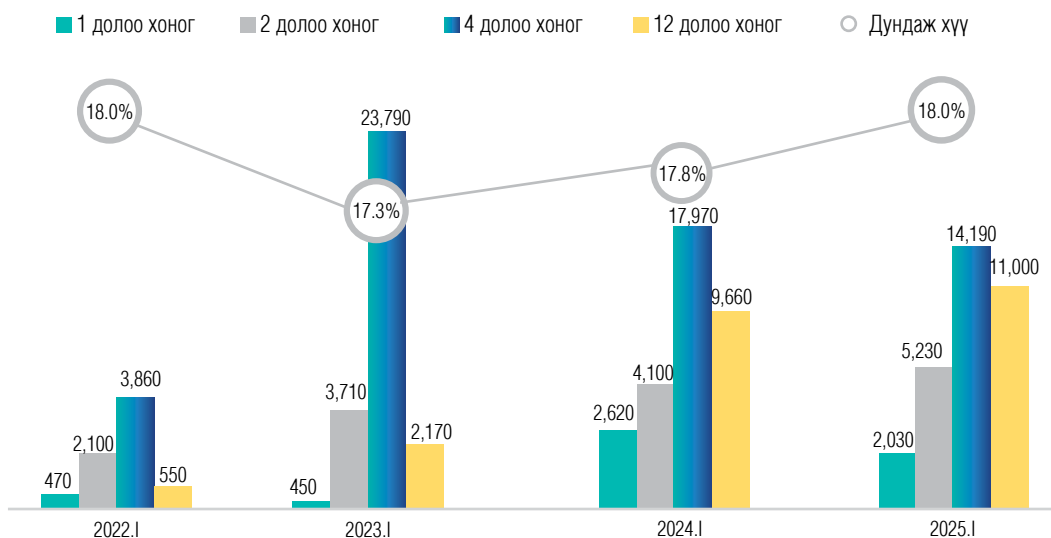

Хүснэгт . Репо хэлцлийн ерөнхий үзүүлэлтүүд

Хугацаа	Зээлдүүлэгчийн тоо	Зээлдэгчийн тоо	Арилжааны тоо	Арилжааны дүн	Дундаж хүү	Зээлийн дундаж хугацаа
2023.1	18	14	149	30,120,000,000	17.3	31
2024.1	21	20	139	34,350,000,000	17.7	37
2025.1	19	27	149	32,450,000,000	18.0	40

Репо хэлцлийн үзүүлэлтээс харахад тайлант улиралд зээлийн хүү болон зээлийн дундаж хугацаа өсчээ. Өмнө жилийн мөн үетэй харьцуулахад зээлдүүлэгчийн тоо буурч, зээлдэгчийн тоо нэмэгдсэн ба арилжааны дүн 34.4 тэрбум төгрөг байснаас 32.5 тэрбум төгрөг болж буурсан байна. Зээлийн дундаж хугацаа уртассаар байгаа нь урт хугацаат зээлийн эрэлт нэмэгдсээр байгааг харуулж байна.

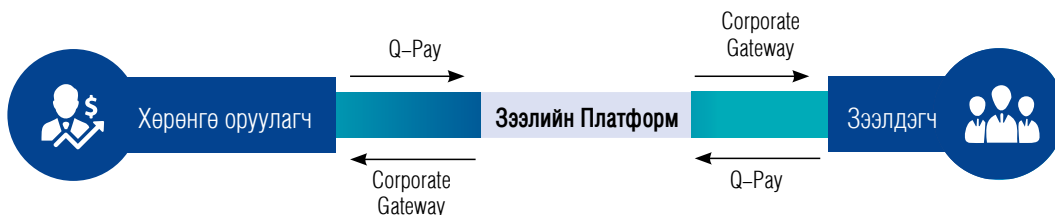
Зураг. Репо хэлцлийн хүүгийн түвшин ба арилжааны дүн /сая төгрөгөөр/, хугацаагаар

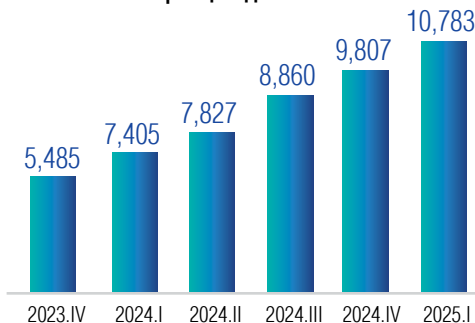
Репо зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2023 оны 1 дүгээр улиралд 17.3 болж буурсан ч сүүлийн жилүүдэд өсч харьцангуй 17.8%–18% байна. Нийт репо хэлцлийн 58.6 хувийг 4 долоо хоногийн хугацаатай, 23.0 хувийг 12 долоо хоногийн хугацаатай, 14.9 хувийг 2 долоо хоногийн хугацаатай, 3.5 хувийг 1 долоо хоногийн хугацаатай репо зээлүүд тус тус эзэлж байна.

P2P зээлийн үйлчилгээ

P2P зээлийн үйлчилгээ нь 2022 арван хоёрдугаар сард сэндбокс зохицуулалтын орчинд орсон бөгөөд хиймэл оюун ухаан, блокчэйн технологийг зээлийн үнэлгээ, бүртгэлдээ ашиглан хөрөнгө оруулагч, зээлдэгч хоёрыг шууд холбох үйлчилгээг хөгжүүлэн туршиж байна.

P2P зээлийн үйлчилгээний харилцагчдын тоо

98.5%
зээлдэгч

1.5%

хөрөнгө оруулагч

Тайлант улирлыг хүртэлх байдлаар тус платформоор 10,783 харилцагчдад P2P зээлийн үйлчилгээг үзүүлсэн байна. Эдгээр харилцагчдын 1.5 хувь нь хөрөнгө оруулагч бол үлдсэн 98.5 хувь нь зээлдэгч байна.

P2P зээлийн үйлчилгээний платформоор нийт 3.8 тэрбум төгрөгийн зээл олгогдсон бөгөөд үүнээс 3.4 тэрбум төгрөгийн зээл эргэн төлөгдөж, P2P үйлчилгээний нийт зээлийн үлдэгдэл 409.4 сая төгрөг байна.

Тайлант хугацаанд олгосон нийт зээлийн 74.0 хувийг 3 сараас бага хугацаатай зээл, 26.0 хувийг 3 сараас дээш хугацаатай зээл эзэлж байна. Харин тус платформоор дамжсан хөрөнгө оруулалтын багцын 31.0 хувийг 1 жилийн хугацаатай, 69.0 хувийг 1 жилээс бага хугацаатай хөрөнгө оруулалт тус тус бүрдүүлж байна.

1-12 сарын
хугацаатай

Олгосон
зээлийн дүн

3.8 тэрбум төгрөг

409.4

сая төгрөг
Зээлийн үлдэгдэл

ЗЖДХ 2.0%

Хэвийн
98.5%

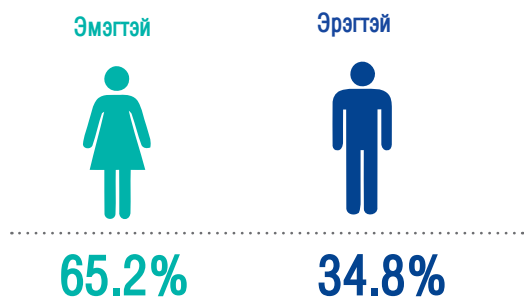

Хугацаа хэтэрсэн
0.6%

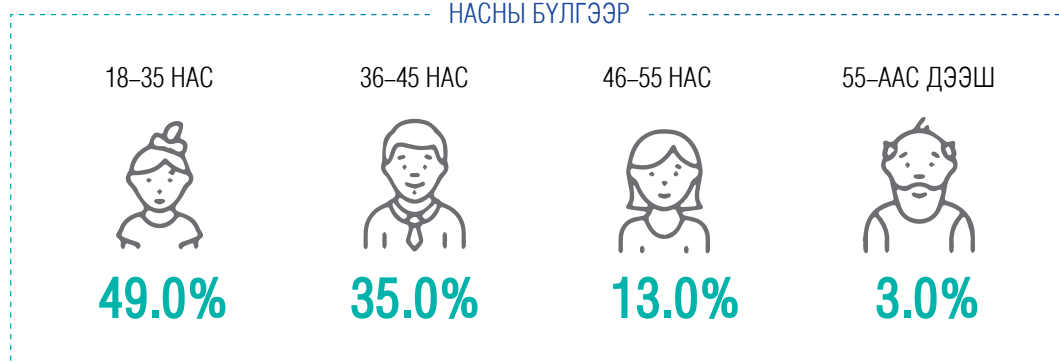
Чанаргүй
0.9%

P2P платформоор зуучлагдан олгогдсон нийт зээлийг зээлийн ангиллын байдлаар авч үзвэл 98.5 хувь нь хэвийн, 0.6 хувь нь хугацаа хэтэрсэн, 0.9 хувь нь чанаргүй зээл байна. Мөн P2P зээлийн сарын жигнэсэн дундаж хүү 2.0% –тай байна.

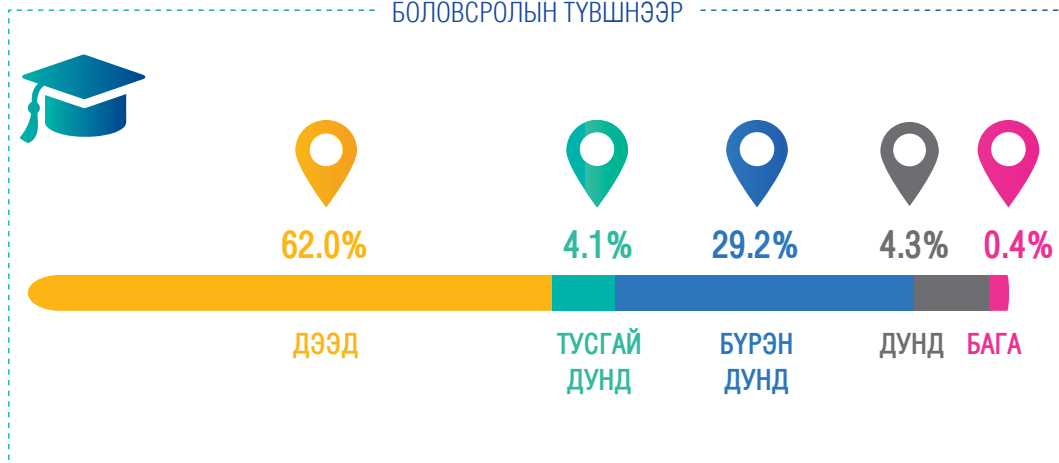

Тайлант улирлын байдлаар P2P зээлийн үйлчилгээний нийт харилцагчдын 65.2 хувь нь эмэгтэй, 34.8 хувь нь эрэгтэй харилцагчид байна. Харин нийт харилцагчдын 49.0 хувийг 18–35 насныхан, 35.0 хувийг 36–45 насныхан, 13.0 хувийг 46–55 насныхан, 3.0 хувийг 55–аас дээш насныхан тус тус бүрдүүлж байна. Харилцагчдыг боловсролын түвшнээр ангилбал 62.0 хувь нь дээд, 4.1 хувь нь тусгай дунд, 29.2 хувь нь бүрэн дунд, 4.3 хувь нь дунд, 0.4 хувь нь бага боловсролтой байна.

НАСНЫ БҮЛГЭЭР

БОЛОВСРОЛЫН ТҮВШНЭЭР

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ нь 2022 оны арван хоёрдугаар сард сэндрбоксын орчинд орсон ба урамшуулал, хувьцаа, хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээг үе шаттайгаар нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

Төслийн дундаж хугацаа 21 хоног

Тайлант улирлыг хүртэл нийт хамтын санхүүжилтийн 1.9 тэрбум төгрөгийн үнэлгээ бүхий 55 төсөл нийтлэгдэн, 4,721 хөрөнгө оруулагчаас нийт 316.3 сая төгрөгийн санхүүжилт татан төвлөрүүлсэн байна.

Үүнээс урамшуулалд суурилсан 36 төслийн 225.8 сая төгрөгийг амжилттай татан төвлөрүүлсэн. Төслүүдийн хувьд дунджаар нийт шаардлагатай санхүүжилтийн 35.0 хувийг босгосон байна.

- Хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн 17 төсөл нийтлэгдсэн бөгөөд нийт 1,632 оролцогчоос 54.5 сая төгрөгийн хандивыг босгосон байна.
- Зээлд суурилсан зээлийн 1 төсөл хэрэгжиж 2 хөрөнгө оруулагчаас 11 сая төгрөгийн санхүүжилт босгосон байна.
- Хувьцаанд суурилсан 1 төсөл хэрэгжиж компанийн 2.5 хувийг 25 сая төгрөгөөр санал болгон санхүүжилт босгосон байна.

17 хандивын санхүүжилт

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАГЧИД НАСНЫ БҮЛГЭЭ

18–35 НАС

65.9%

36–45 НАС

22.4%

46–55 НАС

7.9%

55–ААС ДЭЭШ

3.8%

Платформоор дамжуулсан урамшуулалт санхүүжилтийн төслүүдэд хөрөнгө оруулсан хөрөнгө оруулагчдын 65.9 хувь нь 18–35 нас, 22.4 хувь нь 36–45 нас, 7.9 хувь нь 46–55 нас, 3.8 хувь нь 55–аас дээш насныхан байна.

Блокчэйн арилжааны систем

Биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем нь 2023 оны арван нэгдүгээр сард сэндрбоксын орчинд орсон бөгөөд үнэт цаасны анхдагч болон хоёрдогч зах зээлийн арилжаа, төлбөр тооцоог автоматаар, 24/7 гүйцэтгэх блокчэйн системийг нэвтрүүлэн туршиж байна.

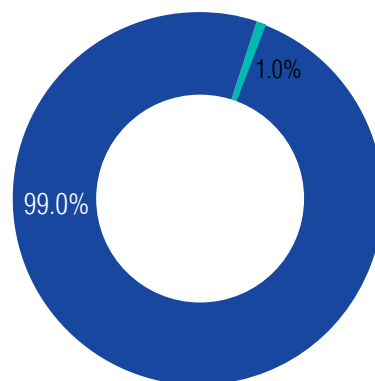
Блокчэйн системийн арилжааны ерөнхий мэдээлэл

Тайлант улирлын байдлаар биржийн бус зах зээлийн блокчэйн арилжааны систем дээр нийт 108,229 ширхэг үнэт цаас 10.9 тэрбум төгрөгөөр арилжаалагдсан байна. Мөн бондын жигнэсэн дундаж хүү 21.0 хувьтай бөгөөд тайлант улиралд блокчэйн системд 4 шууд оролцогч оролцжээ.

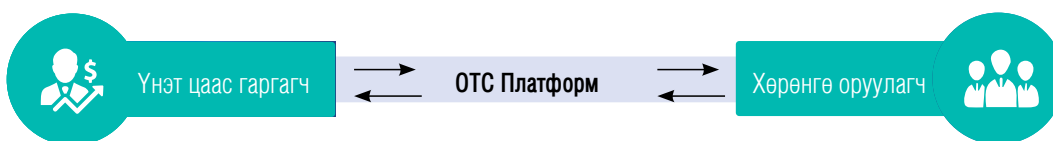
Блокчэйн системийн арилжааны эзлэх хувь

Биржийн бус зах зээл дээр нийт 1,365.9 тэрбум төгрөгийн хоёрдогч зах зээлийн арилжаа хийгдсэнээс 1.0 хувь буюу 10.9 тэрбум төгрөг нь блокчэйн систем дээр арилжаалагдсан байна.

● Хоёрдогч зах зээлийн арилжаа

● Хоёрдогч зах зээлийн блокчэйн дахь арилжаа

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ

Зохицуулалтын орчны сайжруулах ажлын хүрээнд:

Сэндбоксад амжилттай туршигдсан бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд тохирсон зохицуулалтыг бүрдүүлэх, бүрдэх хүртэлх зохицуулалтыг тодорхой болгох, оролцогч байгууллагуудыг Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан мэдээлэх үүрэгтэй этгээдийн нэгэн адил тооцож хяналт тавихтай холбоотой зохицуулалтыг тусган “Сэндбокс зохицуулалтын орчны журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулан төслийг СЗХ-ны хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлээ.

Төв Азийн орнуудад санхүүгийн технологийн инновацыг бүс нутгийн хэмжээнд дэмжих, хил дамнансан хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх замаар бүс нутгийн санхүүгийн нэгдмэл байдал болон шинэчлэлийг дэмжих Бүс нутгийн сэндбокс зохицуулалтыг нэвтрүүлэх ажлын хэсгийг Монгол улс ахлан ажиллаж байна.

Сэндбоксын орчны оролцогчдод хяналт тавих, хамтран ажиллах ажлын хүрээнд:

Тайлант оныг хүртэлх байдлаар Сэндбокс орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших хүсэлтэй нийт 30 компанитай 83 удаагийн уулзалтыг зохион байгуулсан.

Оролцогчдоос ирсэн тайлан мэдээнд суурилан зайны хяналтыг тогтмол гүйцэтгэн, газар дээрх хяналт, үзлэгийг мөн гүйцэтгэн ажиллаж байна.

Финтекийн хөгжил болон зохицуулалтын орчны талаарх цахим болон танхимын сургалт, уулзалтуудад тогтмол оролцож байна.

Сэндбоксад туршигдаж буй 5 бүтээгдэхүүн тус бүрд тохирсон тайлан, мэдээний маягыг боловсруулан 7 хоног, сар, улирлын тайлан, мэдээг төвлөрүүлэн тоон мэдээллийн сан үүсгэн ажиллаж байна.

Сэндбоксад туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний олон улс дахь хөгжил, зохицуулалтын орчны судалгааг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна.

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ

Виртуал хөрөнгийн
үйлчилгээ үзүүлэгч

12

Салбарын төлөв

Харилцагчийн тоо

941,180

Хүртээмжтэй байдал

Дотоодын виртуал
хөрөнгийн өдрийн
дундаж арилжаа

178.2 сая төгрөг

Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ

Ашигт ажиллагаа

Нийт орлого

2.3 тэрбум төгрөг

Алдагдал

(2.0) тэрбум төгрөг

Бодлого зохицуулалт

САЛБАРЫН ТӨЛӨВ

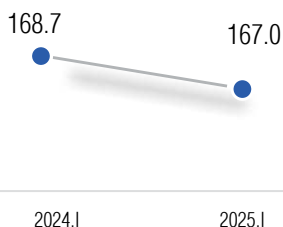
ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТОО

2025 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 12 виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгч (ВХҮҮ) үйл ажиллагаа эрхэлж байна. ВХҮҮ-ийн тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад өсөлт, бууралт үзүүлээгүй.

ВХҮҮ-ийн үйл ажиллагааны чиглэл /давхардсан тоогоор/

Дотоод виртуал хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ /тэрбум төгрөгөөр/

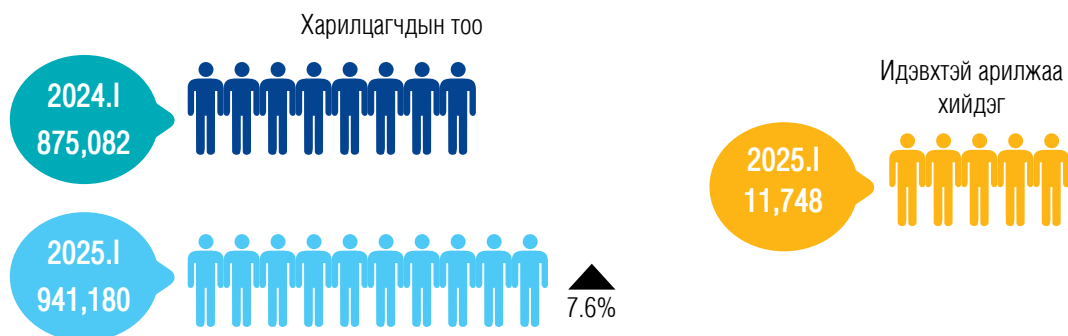

Дотоодын виртуал хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ 167.0 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 1.7 тэрбум төгрөг буюу 1.0 хувиар буурлаа.

ХУВЬЦАА ЭЗЭМШЛИЙН БҮТЭЦ

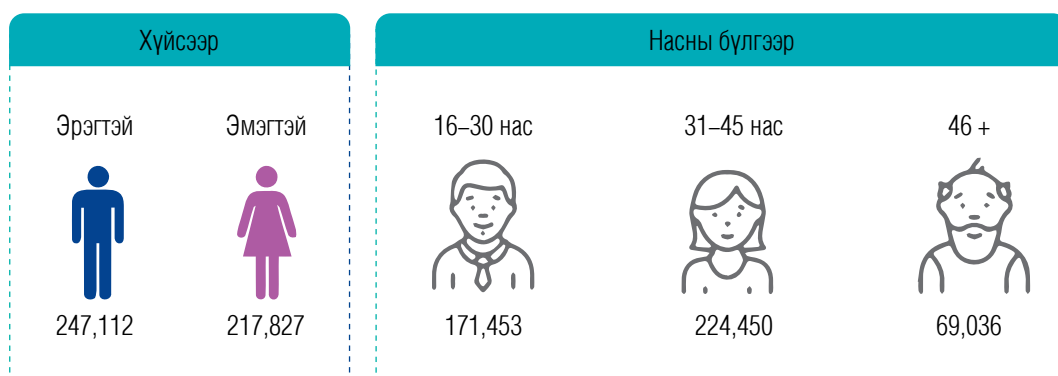
12 ВХҮҮ нь нийт 23 хувьцаа эзэмшигчтэй бөгөөд эзэмшиж буй хувиар нь авч үзвэл 100 хувийн хувьцаа эзэмшигч 4, 50–99 хувийн хувьцаа эзэмшигч 10, 10–49 хувийн хувьцаа эзэмшигч 6, 10 хувиас доош 3 хувьцаа эзэмшигч тус тус бүрдүүлж байна. Мөн 23 хувьцаа эзэмшигчээс 8 нь хувь иргэн, 15 нь хуулийн этгээд болно.

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

941,180 харилцагч ВХҮҮ–дэд бүртгэлтэй байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.6 хувиар өссөн үзүүлэлт юм. Үүнээс 49.4 хувь буюу 464,939 нь баталгаажуулалт хийсэн харилцагчдын 1.2 хувь буюу 11,748 нь арилжаанд идэвхтэй оролцдог болно.

БАТАЛГААЖУУЛАЛТ ХИЙСЭН ХАРИЛЦАГЧИД

Баталгаажуулалт хийсэн харилцагчдыг 53.1 хувь нь эрэгтэй, 46–аас дээш хувь нь эмэгтэй болно. эрэгтэй 53.1 хувь, эмэгтэй 46.9 хувь байна.

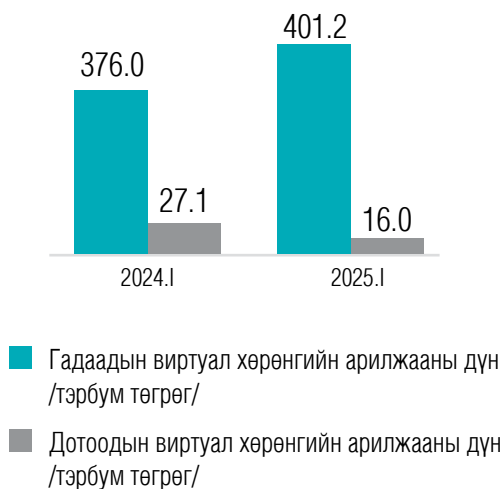
Насны бүлгээр авч үзвэл 16–30 насны 37 хувь нь 16–30 насных, 48.2 хувь нь 31–45 насных, 14.8 хувь нь 46–аас дээш насныхан байна.

БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛЧИЛГЭЭ

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН АРИЛЖАА

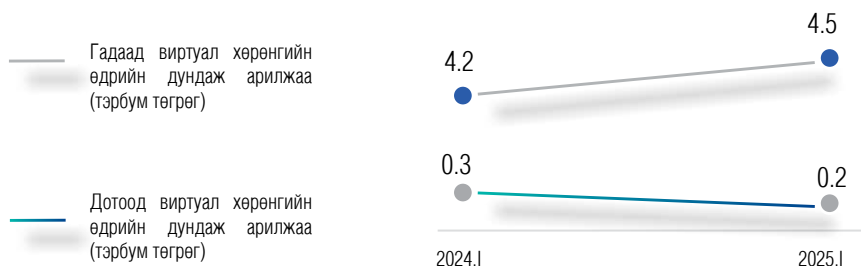
ВХҮҮ–үүд дээр нийт 417.2 тэрбум төгрөгийн арилжаа хийгдсэн.

- Гадаадын виртуал хөрөнгийн 401.2 тэрбум төгрөгийн арилжаа хийгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 25.2 тэрбум төгрөгөөр өссөн байна;
- Дотоодын виртуал хөрөнгийн 16.0 тэрбум төгрөгийг дотоодын виртуал хөрөнгийн арилжаа эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 11.0 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

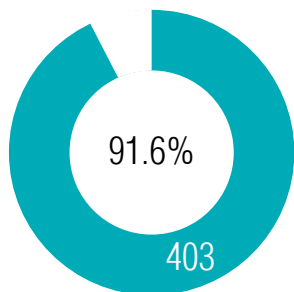
ӨДРИЙН ДУНДАЖ АРИЛЖАА

ВХҮҮ дээр дамжуулан хийгдсэн гадаад виртуал хөрөнгийн өдрийн дундаж арилжаа 4.5 тэрбум төгрөг, дотоод виртуал хөрөнгийн өдрийн дундаж арилжаа 0.2 тэрбум төгрөг байна.

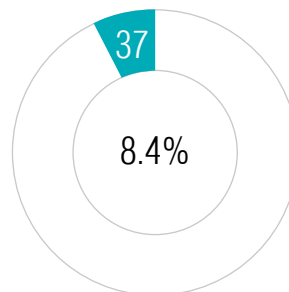

АРИЛЖААЛАГДАЖ БУЙ ДОТООД БОЛОН ГАДААД ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ТОО

ВХҮҮ-ээр дамжуулан нийт 440 виртуал хөрөнгө арилжаалагдсанаас 8.4 хувь буюу 37 нь дотоодын, 91.6 хувь буюу 403 нь гадаадын виртуал хөрөнгө байна.

Дотоодын виртуал хөрөнгө өмнөх оны мөн үеэс 21.3 хувиар буурсан.

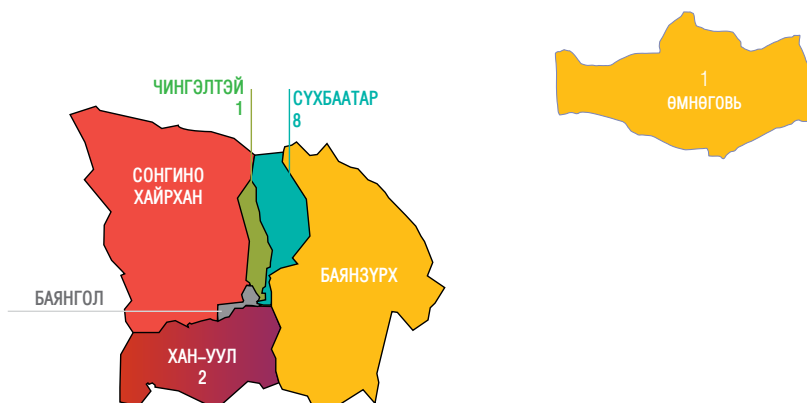

ХҮРТЭЭМЖТЭЙ БАЙДАЛ

БАЙРШИЛ

Улсын хэмжээнд 12 ВХҮҮ үйл ажиллагаа эрхэлж байгаагийн 11 нь Улаанбаатар хотод, 1 нь Өмнөговь аймагт байршиж байна.

Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй 11 ВХҮҮ-дийн 72.7 хувь нь Сүхбаатар, 18.2 хувь нь Хан-Уул, 9.1 хувь нь Чингэлтэй дүүрэгт үйл ажиллагаа явуулж байна.

АШИГТ АЖИЛЛАГАА

НИЙТ ХӨРӨНГӨ

Нийт хөрөнгө 76.0 тэрбум төгрөг бөгөөд үүний 58.2 тэрбум төгрөг буюу 76.6 хувь нь эргэлтийн хөрөнгө, 17.8 тэрбум төгрөг буюу 23.4 хувь нь эргэлтийн бус хөрөнгө байна.

Нийт өр төлбөрийн 71.7 хувь буюу 54.5 тэрбум төгрөг нь өр төлбөр, 28.3 хувь буюу 21.5 тэрбум төгрөг нь эздийн өмч эзэлж байна.

Үзүүлэлт	Мөнгөн дүн /тэрбум төгрөг/	Хөрөнгө болон өр төлбөрт эзлэх хувь
Эргэлтийн хөрөнгө	58.2	76.6%
Эргэлтийн бус хөрөнгө	17.8	23.4%
Өр төлбөр	54.5	71.7%
Эздийн өмч	21.5	28.3%

2.3

Тэрбум төгрөг
ОРЛОГО

Өмнөх оны мөн үеэс
2.4 дахин буурлаа.

4.3

Тэрбум төгрөг
ЗАРДАЛ

Өмнөх оны мөн үеэс
1.7 дахин өсжээ.

(2.0)

Тэрбум төгрөг
АШИГ/АЛДАГДАЛ

Өмнөх оны мөн үеэс 1.5
дахин буурсан байна.

Тайлант улирал тус салбар нийт 2.3 тэрбум төгрөгийн орлого олж, 4.3 тэрбум төгрөгийг зарлагдаж 2.0 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна.

БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧИН

ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

- Монгол Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хорооны 2024 оны "Хуулийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, холбогдох арга хэмжээ авах талаар Монгол Улсын Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай" 07 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд Зөвшөөрлийн зөвлөл 2025 оны 01 дүгээр дүгнэлт гаргасан. Энэхүү дүгнэлтийн дагуу Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2024 оны 657 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны журам"-аас бүртгэх, үйл ажиллагааг түр зогсоох, бүртгэлээс хасах, эрх олголт, тавигдах шаардлага болон бүрдүүлэх баримт бичиг зэрэг хэсгүүдийг хасаж, шинэчлэн боловсруулсан журмыг "Виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагааны журам"-ыг Санхүүгийн зохицуулах хорооны 2025 оны 74 дүгээр тогтоолоор баталлаа.
- Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 2025 оны 85 дугаар тушаалаар баталсан удирдамжийн хүрээнд Монголбанкны Санхүүгийн мэдээллийн албатай хамтран бүртгэлтэй виртуал хөрөнгийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн үйл ажиллагаанд газар дээрх хяналт шалгалтыг зохион байгуулж байна.

ХАВСРАЛТ

ХӨРӨНГИЙН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1	2025.1
Зах зээлийн үнэлгээ /тэрбум төгрөг/	6,530.2	11,800.3	12,826.4
Зах зээлийн үнэлгээ / ДНБ	12.4%	17.1%	16.0%
Хөрвөх чадвар	0.6%	1.0%	0.4%
Хувьцааны арилжаа /тэрбум төгрөг/	52.5	128.5	47.9
Компанийн өрийн хэрэгслийн арилжаа /тэрбум төгрөг/	11.9	42.6	49.3
ХБҮЦ–ны арилжаа /тэрбум төгрөг/	7.3	16.7	74.6
Хөрөнгө оруулалтын сан /тэрбум төгрөг/	13.8	17.2	34.6
ТОП–20 индекс	36,723.77	44,693.58	50,171.38
MSE А индекс	15,170.17	17,799.40	19,422.59
MSE Б индекс	12,478.32	12,207.55	14,729.13
ХК–ийн тоо	318	309	311
ҮЦК–ийн тоо	52	51	54
ХААБ–ийн арилжааны дүн /тэрбум төгрөг/	63.8	59.5	53.3
Уул уурхайн бүтээгдэхүүний биржийн арилжааны дүн / тэрбум төгрөг/	–	2,488.1	667.4

ДААТГАЛЫН ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1	2025.1
Нийт хөрөнгө /тэрбум төгрөг/	487.0	582.3	591.1
Даатгалын болон давхар даатгалын нийт хураамж /тэрбум төгрөг/	76.2	110.0	110.0
Нийт нөхөн төлбөр /тэрбум төгрөг/	26.5	35.8	49.1
Нөөц сан /тэрбум төгрөг/	216.9	270.5	320.3*
Давхар даатгалын хураамж /тэрбум төгрөг/	21.9	35.2	26.5
Цэвэр ашиг /тэрбум төгрөг/	3.7	8.3	14.4
Мэргэжлийн оролцогчид:			
Ердийн даатгал	15	16	17
Урт хугацааны даатгал	1	2	2
Давхар даатгал	1	1	1
Даатгалын төлөөлөгч	2,376	2,462	2,622
Даатгалын зуучлагч	64	63	62
Хохирол үнэлэгч	25	25	29
Актуарч	40	40	40
Аудитор	139	147	151
Аудитын компани	41	45	47

* 2025 оны 1 дүгээр улиралд давхар даатгалын нөөц санг тооцохдоо орлогод тооцсон хураамжийн нөөцийг нэмэгдүүлсэн болно.

БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2023.1	2024.1	2025.1
Нийт хөрөнгө	3,702.0	5,062.1	7,568.4
Эргэлтийн хөрөнгө	3,583.7	4,819.0	7,223.5
Мөнгөн хөрөнгө	513.7	588.2	662.1
Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	33.2	57.6	89.5
Нийт зээл	2,864.0	4,078.7	6,325.3
Хэвийн зээл	2,510.0	3,644.9	5,609.8
Хугацаа хэтэрсэн зээл	126.0	151.8	290.8
Чанаргүй зээл	228.0	282.0	424.8
Зээлийн эрсдэлийн сан	165.4	212.0	309.7
Өмчлөх бусад үл хөдлөх болон өмчлөх бусад хөрөнгө (цэврээр)	22.6	27.0	39.0
Эргэлтийн бус хөрөнгө	118.3	243.1	344.9
Нийт өр төлбөр	1,385.7	2,144.5	3,683.7
Итгэлцлийн үйлчилгээний өглөг	398.6	759.1	1,196.1
Дотоод, гадаадын банк, санхүүгийн байгууллагад төлөх өглөг	393.6	705.5	1,360.9
Төслийн зээлийн санхүүжилт	30.2	18.4	47.9
Эзэмшигчдийн өмч	2,316.3	2,917.6	3,884.7
Хоёрдогч өглөг	76.0	72.4	76.4
Хувьцаат капитал	1,361.1	1,655.7	1,820.6
Хуримтлагдсан ашиг	816.4	1,189.6	1,859.1
ББСБ-ын тоо	514	531	575
Үүнээс: УБ хот	420	436	479
Хөдөө, орон нутаг	94	95	96
Харилцагчдын тоо	3,862,489	4,458,031	3,739,282
Нийт орлого	258.5	378.1	603.4
Хүүгийн орлого	210.3	331.8	539.7
Хүүгийн бус орлого	40.8	40.8	52.4
Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	7.4	5.5	11.3
Нийт зардал	159.0	232.2	371.3
Хүүгийн зардал	29.1	75.6	140.7
Хүүгийн бус зардал	91.6	102.6	127.2
Болзошгүй эрсдэлийн зардал	27.4	31.3	62.6
Үндсэн бус үйл ажиллагааны зардал	1.8	22.7	40.7
Цэвэр ашиг	99.6	145.9	232.1

ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООНЫ ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1	2025.1
Нийт хөрөнгө	274.4	316.2	368.3
Эргэлтийн хөрөнгө	270.4	312.0	356.1
Мөнгөн хөрөнгө	42.5	71.7	61.2
*Авлага	17.3	19.6	20.3
Эргэлтийн бус хөрөнгө	4.1	4.1	12.3
Үндсэн хөрөнгө /цэврээр/	3.9	4.0	4.7
Биет бус хөрөнгө /цэврээр/	0.2	0.2	2.5
Нийт зээл	212.5	220.3	281.2
Хэвийн зээл	196.6	205.1	260.1
Хугацаа хэтэрсэн зээл	8.4	8.3	14.3
Чанаргүй зээл	7.5	6.9	6.9
Өр төлбөр	215.2	244.9	286.6
Нийт хадгаламж	191.5	219.9	257.8
Богино болон урт хугацаат өр төлбөр	7.5	8.3	4.3
Өөрийн хөрөнгө	59.3	71.3	78.1
Гишүүдийн оруулсан хувь хөрөнгө	26.3	28.3	29.7
Хоршоологчдын өмч	32.6	42.7	47.9
Хуримтлагдсан орлого /алдагдал/	10.2	17.6	18.5
Нийт орлого	15.7	17.5	21.4
Хүүгийн орлого	14.6	16.7	20.6
Үйл ажиллагааны бус орлого	0.2	0.3	0.4
Үйл ажиллагааны бусад орлого	0.9	0.5	0.4
Нийт зарлага	14.1	15.6	17.9
Хүүгийн зардал	8.5	9.8	10.8
Болзошгүй эрсдэлийн сангийн зардал	1.3	0.8	1.0
Үйл ажиллагааны зардал	4.1	4.7	5.8
Үйл ажиллагааны бус зардал	0.0	0.0	0.1
Цэвэр орлого	1.7	1.9	3.5
ХЗХ–дын тоо	191	184	176
УБ ХЗХ–дын тоо	101	95	84
Орон нутаг ХЗХ–дын тоо	90	89	92
Гишүүдийн тоо	69,962	73,293	77,557

Тайлбар: Сангийн сайдын 2024 оны А/49 дүгээр тушаалаар шинэчлэн баталсан “Хадгаламж, зээлийн хоршооны үйл ажиллагаа эрхлэх аж ахуйн нэгж, байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам”-ын дагуу боловсруулсан болно.

*Бусад санхүүгийн хөрөнгө, мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгөнд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлага болон зээлд хуримтлуулж тооцсон хүүгийн авлагын нийлбэрээр тооцов.

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН САНГИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	2023.1	2024.1	2025.1
Нийт хөрөнгө	255.0	293.3	303.4
Батлан даалтын үлдэгдэл	78.8	108.6	447.6
Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн	4.8	1.7	4.0
Чанаргүй	9.6	5.8	6.0
Батлан даалт гаргасан зээлийн үлдэгдэл	154.2	221.9	782.8
Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн	8.1	2.3	3.9
Чанаргүй	23.6	19.3	17.1
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	2.5	2.0	2.8
Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	0.7	4.3	14.2
Үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн	1.8	(2.3)	(11.4)
Олгосон батлан даалтын тоо	26	163	841
Олгосон батлан даалтын дүн	7.9	17.1	21.2
Үүнээс: Хөдөө аж ахуй	0.3	0.3	0
Үйлдвэрлэл	3.6	2.9	1.0
Бөөний болон жижиглэн худалдаа	2.5	7.6	0.4
Үйлчилгээ	1.5	6.3	19.8
Батлан даалт гаргасан дундаж хугацаа /сараар/	119.5	225.3	72.6
Батлан даалт авахаар ирүүлсэн хүсэлтийн тоо	29	170	841
Үүнээс: Зөвшөөрөгдсөн хүсэлтийн тоо	20	150	841

ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГӨ ЗУУЧЛАЛЫН САЛБАРЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1	2025.1
ҮХЭХЗ–ын байгууллагын тоо	311	310	302
Брокерын тоо	326	323	319
Агентын тоо	1,349	1,304	1,211
Худалдаж, худалдан авч, шилжүүлсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн талбайн хэмжээ /мянган м.кв/	340.8	289.7	316.2
Худалдаж, худалдан авч, шилжүүлсэн үл хөдлөх эд хөрөнгийн үнэ /тэрбум төгрөг/	454.3	508.6	538.5
Түрээслүүлж, түрээсэлсэн, ҮХЭХ–ийн талбайн хэмжээ /мянган м.кв/	78.0	158.3	150.8
Түрээслүүлж, түрээсэлсэн, ҮХЭХ–ийн үнэ /тэрбум төгрөг/	17.7	51.9	58.9

ҮНЭТ МЕТАЛЛ, ҮНЭТ ЧУЛУУНЫ АРИЛЖАА ЭРХЛЭГЧДИЙН САЛБАРЫН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

Үзүүлэлтүүд	2023.1	2024.1	2025.1
Тусгай зөвшөөрөлтэй хуулийн этгээдийн тоо	47	52	55
ҮМҮЧЭТХЭАЭ–дийн тоо	72	92	149
Үнэт металл болон үнэт чулуугаар хийсэн эдлэлийн арилжаа эрхлэгч иргэдийн тоо	253	220	219
Үнэт металл, үнэт чулууны арилжаа эрхлэгчийн үйл ажиллагаа эрхлэгч иргэдийн тоо	140	122	117
Худалдан авсан үнэт металлын бохир жин /кг/	258.0	340.1	282.1
Худалдан авсан үнэт металлын нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	22.5	55.1	35.6
Худалдсан үнэт металлын бохир жин /кг/	316.5	229.1	193.1
Худалдсан үнэт металлын нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	26.5	47.1	34.8
Худалдан авсан эдлэлийн нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	4.2	5.8	5.8
Худалдсан эдлэлийн нийт үнэ /тэрбум төгрөг/	7.2	9.6	12.6

ВИРТУАЛ ХӨРӨНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭГЧИЙН ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

/Тэрбум төгрөг/

Үзүүлэлтүүд	2024.1	2025.1
ВХХҮҮ–ийн тоо	12	12
Харилцагчийн тоо	875,082	941,180
Үүнээс: Идэвхтэй арилжаа хийдэг	16,639	11,748
Баталгаажуулалт хийсэн	353,904	464,939
Дотоодын виртуал хөрөнгийн тоо	47	37
Дотоод виртуал хөрөнгийн зах зээлийн үнэлгээ	168.7	167.0
Дотоодын виртуал хөрөнгийн арилжааны дүн	27.1	16.0
ХНХ	24.9	24.9
Нийт хөрөнгө	57.9	76.0
Үндсэн үйл ажиллагааны ашиг/алдагдал	3.0	(2.0)

